

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»

Факультет суспільних і прикладних наук
Кафедра управління та адміністрування

на правах рукопису

УДК 336

Базилів Іван Олексійович

**ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ В
УМОВАХ ЕКОНОМІЧНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ**

Спеціальність 072 – «Фінанси, банківська справа та страхування»

Наукова робота на здобуття кваліфікації магістра

Науковий керівник:
Кандидат економічних наук,
професор Гавадзин Наталія Олегівна

2024 рік

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»
Факультет суспільних і прикладних наук
Кафедра управління та адміністрування

Освітній ступінь: «магістр»

Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

ЗАТВЕРДЖУЮ
завідувач кафедри управління та
адміністрування
к.е.н., доц. Гавадзин Н.О.

«27» листопада 2023 р.

ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Базилів Іван Олексійович

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи «Оцінка фінансової стійкості банківських установ в умовах економічних перетворень»

2. Керівник роботи Гавадзин Наталія Олегівна, к.е.н., професор

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом ректора університету від «26» червня 2023 року № 32/1 с

3. Строк подання студентом роботи 9 лютого 2024 р.

4. Зміст кваліфікаційної роботи (перелік питань, які потрібно розробити)

1. Сутність фінансової стійкості комерційного банку. 2. Фактори впливу на фінансову стійкість комерційного банку. 3. Методичні підходи щодо оцінки фінансової стійкості банку. 4. Оцінка сучасного стану банківської системи України в контексті рівня її фінансової стійкості. 5. Оцінка основних індикаторів фінансової стійкості АТ «ОТП-Банк». 6. Аналіз показників фінансової стійкості АТ «ОТП-Банк». 7. Комплексна рейтингова оцінка фінансової стійкості банку. 8. Рекомендації щодо підвищення фінансової стійкості банківських установ.

5. Дата видачі завдання: 27 червня 2023 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
Збір та вивчення джерел інформації для написання кваліфікаційної роботи	до 22 вересня 2023 року	виконано
Складання плану кваліфікаційної роботи та затвердження керівником	до 29 вересня 2023 року	виконано
Написання розділу 1 «Теоретико-методичні аспекти фінансової стійкості банківської установи»	до 27 жовтня 2023 року	виконано
Написання розділу 2 «Аналітична оцінка фінансової стійкості банківської установи (на матеріалах АТ «ОТП-Банк»)»	до 24 листопада 2023 року	виконано
Написання розділу 3 «Напрями підвищення фінансової стійкості банківського сектору України»	до 22 грудня 2023 року	виконано
Написання вступу, висновків та формування списку використаних джерел	до 29 грудня 2023 року	виконано

Студент

 (підпис)

Керівник роботи

 (підпис)

Базилів І.О.

(прізвище та ініціали)

Гавадзин Н.О.

(прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

В даній кваліфікаційній (магістерській) роботі висвітлено сутність фінансового стану банку в умовах економічних перетворень та здійснено його комплексну рейтингову оцінку.

Робота присвячена детальному вивченню та аналізу показників фінансової стійкості АТ «ОТП-Банк».

У розділі 1 розглянуто теоретико - методичні аспекти фінансової стійкості банківської установи, фактори впливу на цей показник - як внутрішні так і зовнішні. Висвітлено алгоритми розрахунку та економічний зміст показників фінансової стійкості.

Розділ 2 присвячено оцінці сучасного стану банківської системи України в контексті рівня її фінансової стійкості на підставі аналітичних розрахунків, за якими зроблено обгрунтовані висновки щодо тенденції до зниження рівня рентабельності за всіма аналізованими показниками.

У розділі 3 здійснено комплексну рейтингову оцінку фінансової стійкості банку, основою якої є метод фінансових коефіцієнтів, а також запропоновано напрями її підвищення.

Отримані результати аналізу та зроблені висновки можуть бути використані для покращення фінансової стійкості АТ «ОТП Банк».

Ключові слова: банк, аналіз, фінансова стійкість, рентабельність, ліквідність, ефективність.

ANNOTATION

This qualification (master's) thesis highlights the essence of the financial condition of the bank in the context of economic transformations and provides a comprehensive rating assessment.

The work is devoted to a detailed study and analysis of the financial stability indicators of OTP-Bank JSC.

Section 1 discusses the theoretical and methodological aspects of the financial stability of a banking institution, the factors influencing this indicator, both internal and external. The algorithms of calculation and economic content of financial stability indicators are highlighted.

Section 2 is devoted to the assessment of the current state of the banking system of Ukraine in the context of its financial stability level based on analytical calculations, which led to reasonable conclusions about the downward trend in profitability for all analyzed indicators.

Section 3 provides a comprehensive rating assessment of the bank's financial stability, based on the method of financial ratios, and suggests ways to improve it. The obtained results of the analysis and conclusions can be used to improve the financial stability of OTP Bank JSC.

Keywords: bank, analysis, financial stability, profitability, liquidity, efficiency.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКІВСЬКОЇ УСТАНОВИ	
1.1 Сутність фінансової стійкості комерційного банку.....	6
1.2 Фактори впливу на фінансову стійкість комерційного банку.....	14
1.3 Методичні підходи щодо оцінки фінансової стійкості банку.....	19
РОЗДІЛ 2 АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКІВСЬКОЇ УСТАНОВИ (НА МАТЕРІАЛАХ АТ «ОТП-Банк»)	
2.1 Оцінка сучасного стану банківської системи України в контексті рівня її фінансової стійкості	28
2.2 Оцінка основних індикаторів фінансової стійкості АТ «ОТП-Банк».....	41
2.3 Аналіз показників фінансової стійкості АТ «ОТП-Банк»	54
РОЗДІЛ 3 НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ	
3.1 Комплексна рейтингова оцінка фінансової стійкості банку.....	68
3.2 Рекомендації щодо підвищення фінансової стійкості банківських установ	77
ВИСНОВКИ.....	86
ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ НА ДЖЕРЕЛА	91
ДОДАТКИ.....	100

ВСТУП

Актуальність роботи полягає у необхідності вивчення такої комплексної властивості банку як його фінансова стійкість, яка є закономірним наслідком поставлених перед банківським сектором економіки завданнями розвитку, а також зумовлюється кризовими явищами у банківській сфері країни. Зважаючи на банкоцентричний характер кредитної системи України, зниження фінансової стійкості банківських установ може призвести до негативної динаміки інвестиційної активності населення та підприємств, спаду ділової активності та купівельної спроможності, скорочення рівня споживання та виробництва. З огляду на викладене, завдання забезпечення фінансової стійкості банків можна розглядати як одне із пріоритетних на сьогодні для українського банківського сектора. Зниження чи підвищення рівня фінансової стійкості, як поєднання показників фінансової діяльності, в сучасних умовах може як вивести банк з фінансового ринку, так і забезпечити суттєві конкурентні переваги. Крім того, проблеми забезпечення фінансової стійкості банківського сектору України та комерційних банків, зокрема, потребують дослідження, зважаючи на ризики та загрози, на які наражаються фінансові установи в умовах високої турбулентності міжнародних фінансових ринків, а також фінансового сектору економіки в умовах війни.

Теоретичні та практичні аспекти фінансової стійкості банківських установ досліджено у наукових працях Варцаби В. І. [17; 39], Вовченко О. С. [15; 62], Волкової Н.І. [21; 24; 25; 28], Волкової В. В. [21; 34], Телишевської Л.І. [7; 26], Зверякова М. І., Коваленко В. В., Сергєєвої О. С. [40] та інші.

Метою магістерської роботи є систематизація теоретичних та методичних положень і узагальнення практичних рекомендацій щодо забезпечення фінансової стійкості банківських установ та розробка пропозицій щодо її підвищення.

Досягнення поставленої мети обумовило вирішення наступних завдань:

- дослідити та критично проаналізувати основні підходи до трактування поняття «фінансова стійкість комерційного банку» як економічної категорії;

- проаналізувати існуючі класифікації факторів, які впливають на фінансову стійкість комерційного банку;
- дослідити існуючий методичний інструментарій оцінювання фінансової стійкості комерційного банку;
- оцінити сучасний стан банківської системи України в контексті рівня її фінансової стійкості;
- оцінити основні індикатори фінансової стійкості АТ «ОТП-Банк»;
- проаналізувати показників фінансової стійкості АТ «ОТП-Банк»;
- здійснити комплексну рейтингову оцінку фінансової стійкості АТ «ОТП Банк»;
- окреслити основні напрямки підвищення фінансової стійкості вітчизняного банківського сектору.

Об'єктом дослідження є фінансова стійкість банківської установи.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та практичні засади підвищення фінансової стійкості банківських установ України.

Для досягнення мети у роботі використано загальнонаукові та спеціальні методи дослідження: метод синтезу – при дослідженні сутності фінансової стійкості; метод порівняння – для дослідження фінансової стійкості банківської системи України та АТ «ОТП Банк»; абстрактно-логічний та аналітичний методи – для теоретичного узагальнення та формування висновків та інші.

Інформаційною базою дослідження слугували наукові публікації провідних фахівців у сфері банківської справи, статистичні та аналітичні матеріали Національного банку України, аналітичні матеріали рейтингових агентств, положення законодавчих та нормативно-правових актів щодо функціонування банківської системи України та реалізації функцій банківського нагляду, фінансова звітність АТ «ОТП Банк» за 2020–2022 рр., дані інформаційно-аналітичних видань, ресурси мережі Інтернет.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в удосконаленні методичного підходу до оцінки фінансової стійкості комерційного банку на основі розрахунку узагальнюючого показника фінансової стійкості, в якому на відміну від

існуючої введено ще одну групу показників, які характеризують фінансову стійкість з позиції фінансових ризиків, що дозволить більш комплексно оцінити рівень фінансової стійкості банківської установи.

Практична вагомість дослідження полягає в тому, що в роботі запропоновано напрями підвищення фінансової стійкості комерційних банків.

Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. У Розділі 1 розглянуто сутність поняття фінансової стійкості комерційного банку, зокрема особливості класифікації факторів та методологічні підходи до оцінки фінансової стійкості банківських установ. У Розділі 2 проведено оцінку фінансової стійкості банківської системи України та АТ«ОТП Банк». У Розділі 3 окреслено сучасні проблеми оцінювання фінансової стійкості банківських установ України та запропоновано комплексну рейтингову модель оцінки фінансової комерційних банків, а також порекомендовано основні напрями підвищення фінансової стійкості вітчизняного банківського сектору.

Повний обсяг кваліфікаційної роботи викладено на 103 сторінках комп'ютерного тексту, в тому числі основна частина роботи на 91 сторінці. Робота містить 18 таблиць, 18 рисунків, 1 додаток на 4 сторінках. Список використаних джерел містить 78 найменувань.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКІВСЬКОЇ УСТАНОВИ

1.1 Сутність фінансової стійкості комерційного банку

Перш ніж перейти до обґрунтування категорії «фінансова стійкість комерційного банку» необхідно, на нашу думку, дослідити основні теоретичні аспекти терміну «стійкість».

Дефініція «стійкість» поширена не лише в економіці, її застосовують і вона є об'єктом вивчення у природничих, гуманітарних та технічних науках впродовж багатьох років.

Зокрема, в технічних науках «стійкість» розглядають як «здатність довго зберігати і проявляти свої властивості, не піддаючись руйнуванню і псуванню» [1, с. 807] або як «здатність діючого механізму чи комплексної системи автоматично поновлювати свій усталений стан і функціональні особливості після раптового порушення останнього будь-яким зовнішнім чи внутрішнім фактором» [2, с. 15].

Щодо природних наук, то під стійкістю екосистеми розуміють стан природної системи, при якому забезпечується її збалансований розвиток, зберігається цілісність складових протягом тривалого періоду часу за рахунок мінімізації негативних впливів, реалізації механізму адаптації та повернення системи у початковий стан після його модифікації під впливом зовнішніх і внутрішніх факторів [3, с. 91].

У Великому тлумачному словнику сучасної української мови стійкість визначена як «здатність об'єкта, системи, виведеної зі стійкого стану, самостійно повертатися у цей стан» [4].

Поняття стійкість застосовують також для характеристики інформаційної системи і під нею розуміють «здатність системи зберігати при різних параметрах зовнішнього середовища свою структуру і функціональні особливості, достатні для діяльності» [2, с. 19].

У Сучасному економічному словнику категорія «стійкість» потрактована як «сталість, постійність, непідвладність ризику втрат і збитків» [5].

Таким чином, дефініція «стійкість» трактується залежно від контексту, де вона розглядається та є однією із основних характеристик якості функціонування технічних, організаційно-технологічних, виробничо-економічних систем. У загальному розумінні під сутністю категорії «стійкість» можна розуміти, на нашу думку, характеристику стану (об'єкта, системи), що відображає здатність зберігати певні властивості та функціональне призначення незмінним, навіть за умови несприятливого зовнішнього середовища.

Розглянувши природу категорії «стійкість» безпосередньо перейдемо до розгляду цих понять у контексті банку та банківської діяльності.

Парій В.М. та Гонтар К.В. вважають, що дефініція «стійкість банку» поєднує в собі різні складові та базується на кількох детермінантах [6, с. 129]:

- стабільності банківської діяльності;
- стійкості проти впливу чинників зовнішнього та внутрішнього характеру;
- спроможності відновити свої функції після потрясінь.

Автори підходять до розуміння стійкості банківської діяльності через призму наступних видів:

- комерційна;
- операційна;
- організаційна;
- функціональна;
- фінансова.

Таким чином, стійкість банківської установи є залежною від багатьох аспектів його діяльності і складною за структурою.

Розглянемо декілька визначень фінансової стійкості банківських установ, які наведені в фахових статтях. Більшість науковців трактують фінансову стійкість банку як:

- здатність протистояти ендогенним та екзогенним факторам, зберігаючи стійкість і надійність [7, с. 987]

- стан структури активів і пасивів банку, що забезпечують його постійну його ліквідність та платоспроможність [6, с. 127];
- дотримання певних параметрів діяльності банку (капітал, ліквідність, платоспроможність, прибутковість, рівень проблемних активів тощо) в допустимих межах [8, с. 206];
- спроможності банку як системи трансформування ресурсів та ризиків повноцінно (з максимальною ефективністю та мінімальним ризиком) виконувати функції, витримуючи вплив чинників зовнішнього та внутрішнього середовища [9, с. 357];
- активний змінний показник можливостей банку як системи видозмінення ресурсів та ризиків в повному обсязі виконувати свої функції, враховуючи наявний баланс в економічних інтересах, з можливістю витримати вплив факторів внутрішнього та зовнішнього середовищ [10, с. 114].

Таким чином, на основі опрацьованих публікацій можна сформувати пені підходи науковців щодо сутності досліджуваної економічної категорії:

- певне співвідношення показників і їх відповідність оптимальним значенням;
- динамічна система трансформації ресурсів та ризиків;
- здатність протистояти зовнішнім та внутрішнім впливам, зберігаючи стійку рівновагу і надійність протягом часу.

Наукові пошуки розуміння комплексного багатофакторного поняття «фінансова стійкість комерційного банку», яке б відображало реальні умови функціонування сучасного економічного середовища призвели до появи більш ширших та точніших визначень.

У публікації [1, с. 808] Вольська С.П. притримується думки, що фінансова стійкість банку – це «інтегральна динамічна характеристика, що передбачає сталий розвиток банку в обраному стратегічному напрямі та його здатність в стислі терміни повернутися до рівноважного (або близького до нього) фінансового стану після виходу з нього під впливом несприятливих чинників». Тобто автор вважає,

що дана економічна категорія є динамічною характеристикою діяльності комерційного банку, яка проявляється в його дієздатності та спроможності виконувати поставлені завдання, досягати задекларованих цілей незалежно від впливу як зовнішніх, так і внутрішніх факторів.

Фінансова стійкість банку, у розумінні Глушко О.В. [11, с. 174] – це «стан банку, який характеризується збалансованістю фінансових потоків, достатністю коштів для підтримки своєї платоспроможності та ліквідності, а також рентабельною діяльністю. Означає постійну здатність банку відповідати за своїми зобов'язаннями і забезпечувати прибутковість на рівні, достатньому для нормального функціонування у конкурентному середовищі».

Дослідження змісту поняття "фінансова стійкість банку" Шпаковська Н.І. [12] здійснює через призму двох складових:

- внутрішньої фінансової стійкості банку, яка є тим станом комерційного банку, який забезпечується постійною платоспроможністю, тобто банк гарантує виконання своїх зобов'язань перед клієнтами, а також можливістю прибутковим чином розвиватись і фінансувати власну діяльність в довгостроковій перспективі;
- зовнішньою фінансовою стійкістю банку, яка відображає його соціально-економічну значущість для конкретного сегменту економіки (регіону, банківського сектору, країни) та впливає на його імідж і конкурентоспроможність в ринковому середовищі.

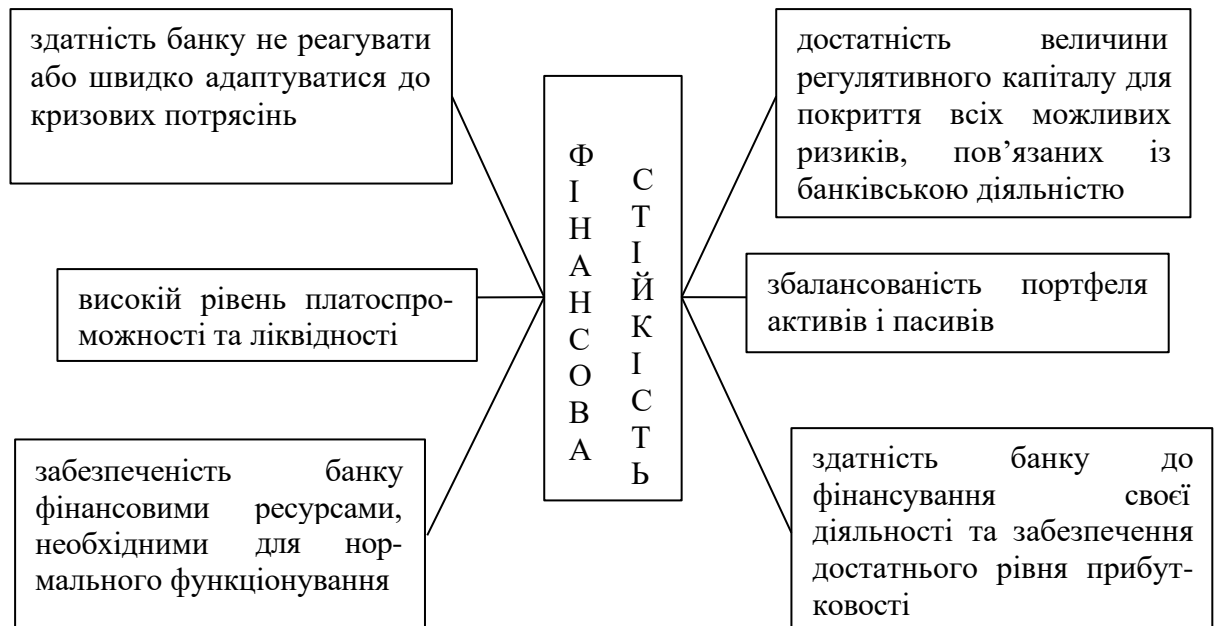
З визначення даного науковця слідує, що фінансова стійкість, а саме її внутрішня складова, пов'язана зі структурою балансу банку, ступенем його залежності від кредиторів та інвесторів, умовами, на яких залучені та обслуговуються ресурси банку. Проте відмінними рисами визначення цього поняття від існуючих є трактування фінансової стійкості через призму значущості комерційного банку в ринковому середовищі.

На основі консолідованого підходу, який базується на твердженнях авторитетних вчених і науковців, Довгаль Ю. С. та Чамарою Р. О. [13, с. 131] було сформоване наступне визначення досліджуваної нами економічної категорії:

«фінансова стійкість комерційного банку – це такий стан банківської установи, при якому вона є платоспроможною, ліквідною, має достатню величину регулятивного капіталу для покриття всіх можливих ризиків, пов'язаних із банківською діяльністю, і при цьому залишається достатньо рентабельною, тобто її активи використовуються максимально ефективно». На нашу думку, визначення даних науковців найбільш широко характеризує дане явище і є найбільш точним, оскільки характеризує банк як систему трансформації ресурсів і ризиків, визначає фінансову стійкість як співвідношення системи показників та є динамічною характеристикою.

Отже, наведені вище визначення сутності фінансової стійкості банківської установи доповнюють одне одного і можуть беззаперечно використовуватись у банківській діяльності залежно від поставлених цілей.

На основі аналізу фахових наукових джерел нами виокремлено основні характеристики досліджуваної економічної категорії, рис. 1.1:

Рис. 1.1. Характеристики фінансової стійкості комерційного банку

Джерело: побудовано автором на основі [1, с. 808; 6, с.127; 5, с.91; 11, с. 174; 13, с. 131]

Результатом проведеного теоретичного дослідження поняття «фінансової стійкості банку» Рисіном В. В. та Бідою А. П. [14, с. 4] стало виділення певних її складових, а саме капітальної стійкості, ліквідності, платоспроможності, прибутковості та запобігання ризикам. Основні складові фінансової стійкості комерційного банку зображені на рисунку 1.2.

Рис. 1.2. Складові фінансової стійкості банку

Джерело: удосконалено автором за [10, с. 113-114; 14, с.4; 15; 16; 18, с.3]

Ми погоджуємося з думкою Криклій О. А., Лор А. К. [19, с.3], що капітальна стійкість має забезпечуватися достатністю капіталу, який повинен;

- відповідати вимогам НБУ;
- бути відповідним не лише за обсягом, але й за якістю, щоб здійснювати активні операції;
- забезпечувати захист інтересів незастрахованих вкладників та кредиторів банку;

- сприяти стабільному функціонуванню банку й зниженню ризиків, що виникають у процесі її діяльності.

Ключовими факторами впливу на прибутковість комерційного банку, які забезпечуватимуть його фінансову стійкість, крім оптимізації доходів та витрат, на думку Ревич М.Я. [20, с. 75] є раціональна структура комерційного банку, висока якість менеджменту та маркетингова активність, кадровий потенціал комерційного банку та його мотивація праці.

В праці [21, с. 3] плеяда науковців Волкова В.В., Волкова Н.І та Чорна О.М доводять, що ліквідність є надзвичайно важливою складовою фінансової стійкості. Кожна банківська установа для забезпечення своєї стійкості має в будь-який момент бути спроможною задовольняти потреби в грошових коштах як кредиторів так і позичальників. Для цього їй потрібно підтримувати оптимальне співвідношення між активами та пасивами, між термінами кредитних та депозитних коштів. Крім того, дотримання нормативів ліквідності є однією з основних умов надійності комерційного банку, а, отже, і ділової репутації.

Автори доводять, що управління ліквідністю банку забезпечує підтримання на належному рівні усіх складових фінансової стійкості [21, с. 6]:

- НБУ шляхом встановлення відповідних нормативів ліквідності підтримує й фінансову стійкість комерційного банку;

- оптимальний рівень ліквідності призводить до зменшення накопичення вільних коштів банків, тобто банківські ресурси «працюють» в збільшенні прибутковості банків, а отже, зменшують ризик недоотримання доходів;

- збалансованість між сумами активів та пасивів банку позитивно впливає на платоспроможність та капітальну стійкість банку, які також є невід'ємними частинами фінансової стійкості банку.

Платоспроможність банківської установи – це зовнішній прояв її фінансової стійкості. Крім того значна кількість науковців, таких як Шеремет О. Д., Сайфулін Р. С., Абрютіна М. С. та Грачов А.В., взагалі розглядають фінансову стійкість виключно з позиції платоспроможності [22, с. 5].

Існування взаємозв'язку між банківськими ризиками та фінансовою стійкістю не викликає ніяких сумнівів, оскільки коливання, які притаманні фінансовому ринку, провокують появу нових фінансових ризиків, що негативно впливають, як на банківську систему в цілому, так і на кожен комерційний банк зокрема. Тому, банківські установи повинні контролювати фінансові ризики задля збереження фінансової стійкості, а висока волатильність фінансового ринку впливає на фінансову стійкість залишаючи її динамічною характеристикою [23, с. 22; 24].

В роботі [25] автори доводять, що для забезпечення достатнього рівня фінансової стійкості фінансово-кредитна установа повинна застосовувати нові інструменти її досягнення при цьому, враховуючи внутрішні та зовнішні загрози у вигляді фінансових ризиків. Науковці запропонували використання економіко-математичного моделювання та прогнозування для оцінки впливу фінансових ризиків на фінансову стійкість комерційного банку.

Ми погоджуємося з думкою Чернової Н. С. [10, с. 115], що питання результативної банківської діяльності потрібно розглядати з точки зору ймовірного отримання банками динамічного становища фінансової стійкості та встановлення найвигіднішої позиції на шкалі «прибуток-ризик».

Отже, фінансова стійкість комерційного банку постає як неоднозначна та багатофакторна фінансово-економічна категорія. Дослідивши точки зору різних науковців можна зробити висновок, що обґрунтованим є визначення фінансової стійкості комерційного банку як більш ширшого поняття, яке поєднує в собі наступні базиси: достатність капіталу, збалансованість та оптимальність банківських ресурсів та активів за умови підтримання на оптимальному рівні ліквідності, платоспроможності, забезпечення зростання прибутку та мінімізації ризиків.

1.2 Фактори впливу на фінансову стійкість комерційного банку

Забезпечення фінансової стійкості комерційного банку є важливим та складним завданням у контексті розвитку вітчизняної банківської системи. Це спричинено впливом зовнішнього середовища, яке сьогодні характеризується глобалізаційними процесами у фінансовій сфері, і внутрішнього середовища, зокрема, інтересами конкретних стейкхолдерів банківського бізнесу.

На сьогодні в фаховій літературі виокремлено значну кількість факторів, що впливають на фінансову стійкість комерційного банку. Різниця в характері, напрямках і формах їх виявлення викликають необхідність їхньої систематизації. Актуальність систематизації факторів зумовлена, тим що вона виступає [13, с. 131]:

- методологічним інструментом для дослідження фінансової стійкості;
- методологічною основою для виявлення кількісних залежностей від факторів, що її формують, і побудови прогнозу розвитку.

Крім того систематизація факторів допомагає розробити конкретні пропозиції стосовно напрямків підвищення фінансової стійкості.

Більшість науковців досліджують дві групи факторів – зовнішні (екзогенні) та внутрішні (ендогенні) [13; 14, с. 5-6; 22, с.2; 26, с.987; 27, с. 377-379].

Зовнішні чинники пов'язані із загальним економічним та політичним станом в країні та обумовлені впливом зовнішнього середовища на банківську установу. Зовнішні фактори визначають стан фінансового ринку, національної й світової економіки, політичний клімат у країні, а також форс-мажорні обставини.

Якщо ж вплив зовнішнього середовища порівняно стабільний, то становище комерційного банку визначається внутрішніми (ендогенними) факторами, що пов'язані з діяльністю всередині банківської установи, тобто безпосередньо генеруються комерційним банком, або є частиною його внутрішнього середовища.

Вважаємо за доцільне розглянути класифікацію впливу факторів на фінансову стійкість банківської установи розроблену Телишевською Л.І та Коренською А.М. [26, с. 987].

Зовнішні (екзогенні) фактори згідно даної класифікації включають чотири групи: економічні, ринкові, соціально-політичні та фінансові. До економічних факторів віднесено [26, с. 987]:

- інвестиційний клімат в країні;
- стан платіжного балансу і економіки;
- податкову політику;
- бюджетний дефіцит/профіцит.

Група ринкових факторів включає наступні параметри:

- нестабільність валютного курсу;
- рівень інфляції;
- обсяги відпливу капіталу.

Група соціально-політичних факторів на думку автора представлена соціальною стабільністю в країні, стійкістю уряду, довірою громадян до кредитної системи та політичною стабільністю.

А в групу фінансових факторів віднесено процентна, кредитна та валютна політики НБУ, величина валютних резервів НБУ та стан грошового ринку.

Внутрішні (ендогенні) фактори за класифікацією Телишевською Л.І та Коренською А.М. включають [26, с.987] також чотири групи.

До організаційних належать: стан банківського менеджменту; здатність до інновацій, змін; внутрішня структура управління; маркетинг та стратегії банку.

Економічні фактори представлені достатністю капіталу; якістю активів та пасивів; рентабельністю і ліквідністю.

В групу фінансових чинників віднесено фінансову стратегію та структуру активів.

Технологічні чинники включають: рівень технічної оснащеності засобами автоматизації і обчислювальної техніки; орієнтація на розвиток сучасних банківських технологій; потреби ринку в нових банківських продуктах.

Основна увага Вінниченко О. В. та Громакової В. В. [27, с. 377-379] при дослідженні факторів впливу на фінансову стійкість банку зосереджена лише на зовнішніх чинниках, зокрема таких групах як економічні (інноваційний клімат,

стан платіжного балансу, стан економіки, податкова політика), соціально-політичні (соціальна стабільність, політична стабільність, стійкість уряду) та фінансові (процентна політика НБУ, кредитна політика НБУ, валютна політика НБУ, стан грошового ринку, величина валютних резервів НБУ). В праці авторами було подано детальну характеристику кожного параметру із зовнішніх факторів.

А група факторів внутрішнього впливу обмежена лише наступними: якість активів банку, рівень менеджменту, рівень рентабельності, платоспроможність, ліквідність балансу банку та достатність капіталу.

Тобто автори залишають поза увагою серед внутрішніх чинників такі важливі групи факторів як фінансові та технологічні. Крім того перелік економічних та організаційних факторів є досить обмеженим.

Дещо відмінну класифікацію факторів та параметрів наведено в праці Рисіна В. В. та Біди А. П. [14, с. 5]. Серед екзогенних чинників автори виокремлюють економічні, глобалізаційні, фінансові та політичні фактори. До групи економічних чинників автори відносять наступні параметрами: стан платіжного балансу країни, інвестиційний клімат, стан реального сектору економіки та масштаби тіньової економіки. Глобалізаційні фактори включають: глобалізацію фінансових ринків та кризові явища. Фінансові чинників включають попит і пропозицію грошової маси, темпи інфляції, вартість і графік обслуговування державного боргу, рівень доходу ринку цінних паперів, обмінний курс національної валюти, грошову емісію, спрямованість монетарної політики центрального банку. Політичні чинники полягають у створенні сприятливого середовища для розвитку банківського сектора та рівних правил гри на фінансовому ринку, ефективної законодавчо-нормативної бази. Група соціальних чинників включає соціальну стабільність та релевантну соціальну політику уряду.

Ендогенні фактори впливу на фінансову стійкість [14, с. 5-6] включають наступні групи:

- фінансово-економічні - ефективне управління активами і пасивами банку, ліквідність, платоспроможність, рівень рентабельності, належний рівень капіталізації;

- організаційно-функціональні - рівень банківського менеджменту, якість банківської стратегії, рівень професійної кваліфікації персоналу;
- юридичні - дотримання банком чинних регулятивних вимог та вимог законодавства;
- інформаційно-технологічні - програмне забезпечення, наявність платформи інтернет та мобільного банкінгу, системи захисту даних.

Наведені фактори, на думку авторів, є загальними для всіх комерційних банків й істотно впливають на досягнення ними стану фінансової стійкості. Відповідно, при визначенні напрямів підвищення стійкості банків доречним є врахування всієї системи факторів.

Волкова Н. І. та Попик А. І. доповнюють групу ендогенних факторів, які характеризують якість банківського менеджменту, ще й чисельністю клієнтської бази [27, с. 7]. Автори наголошують, що для підвищення фінансової стійкості потрібно нарощувати кількість клієнтів, і не тільки фізичних осіб, а й залучати представників великого, малого та середнього бізнесу, оскільки вони володіють більшими фінансовими ресурсами, а ніж фізичні особи.

На основі опрацьованих публікацій значної кількості науковців щодо виокремлення факторів впливу на фінансову стійкість банківської установи Агрес О. Г. [22, с. 2] вважає за доцільне зосереджувати увагу на факторах в межах блоків внутрішнього та зовнішнього середовища з відповідною деталізацією.

Особливу увагу автор приділила групі зовнішніх факторів, вважаючи доречним поділ на фактори мікро-, макро- та мегасередовища.

Фактори мегасередовища, що охоплюють стан світової економіки та політичну стабільність в цілому, міжнародну інвестиційну позицію країни, орієнтацію на міжнародні стандарти та стан розвитку технологій в фінансовому секторі, набувають все більшого значення в умовах інтеграції банків у світовий фінансовий простір.

Фактори макросередовища, які відбуваються на національному рівні і залежить від соціальних та економічних чинників, включають стабільність внутрішньополітичної ситуації країни, правову захищеність, демографічну

ситуацію в країні, рівень фінансової грамотності, культури, довіри населення, а також рівень матеріального та соціального забезпечення населення.

Фактори мікросередовища, які виникають при взаємозв'язку стійкості окремого комерційного банку із стійкістю банківської системи, включають кон'юнктурні коливання на фінансовому ринку, заходи грошово-кредитної політики НБУ та розвиток банківської інфраструктури.

Блок внутрішніх факторів [22, с. 2] запропоновано розглядати в межах організаційних, технологічно-інформаційних та фінансових підгруп. До їх складу належить структура фондування та капіталізація банку, стабільність фінансових результатів діяльності банку, якість корпоративного управління та система внутрішнього контролю, ефективність банківського маркетингу, якість системи ризик-менеджменту, інноваційна стратегію банку, рівень застосування новітніх технологій.

Крім того науковцем наведено перелік факторів, які призводять до зниження рівня фінансової стійкості комерційних банків, а саме [22, с. 2]:

- надання клієнтам недостовірної інформації;
- недосконалість структур, що відповідають за зовнішню та внутрішню безпеку банківських установ;
- недооцінка кредитних ризиків;
- недосконала система набору кадрів;
- витік внутрішньобанківської інформації.

Отже, на сьогоднішній день систематизоване вивчення факторів, що визначають фінансову стійкість банку, не носить закінченого характеру. Як справедливо відмічено в праці [13, с. 131], на сьогодні ще не вироблені чіткі критерії, за якими окремі фактори слід відносити до тієї чи іншої групи, не існує чітких показників оцінки значущості цих факторів. Класифікація факторів, що впливають на стійкість, повинна будуватись за різними напрямками і з урахуванням різних ознак. Найбільш повною ми вважаємо класифікацію запропоновану Телишевською Л.І та Коренською А.М.

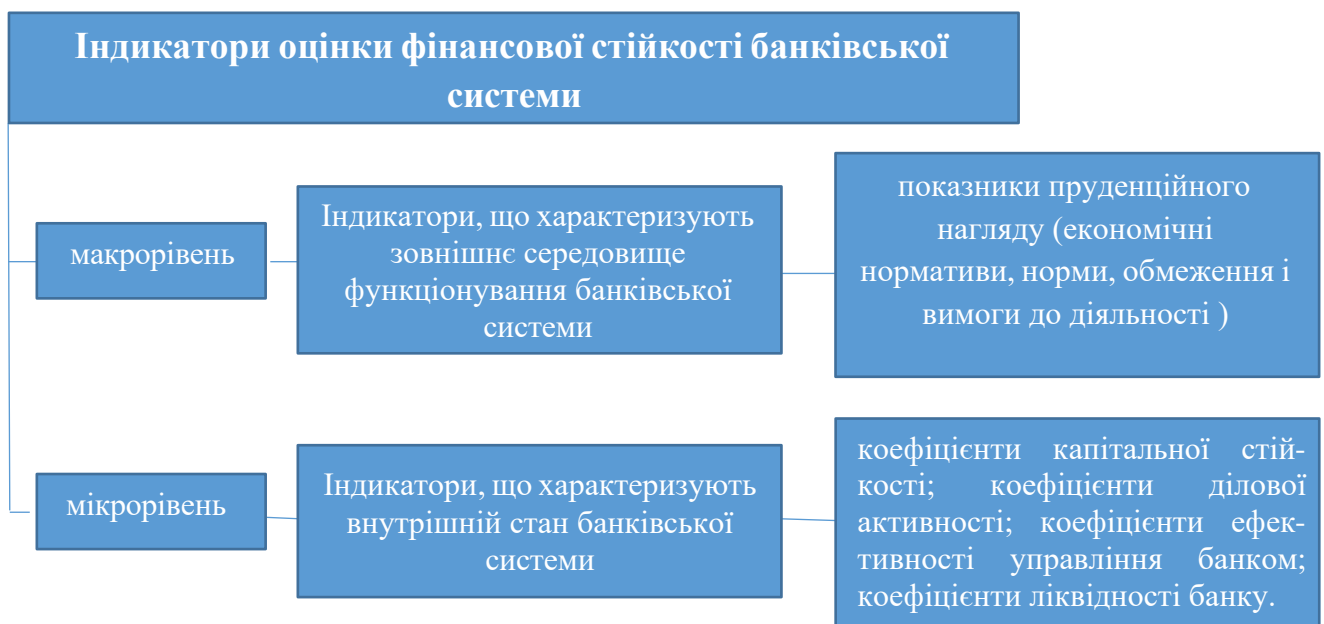
1.3 Методичні підходи щодо оцінки фінансової стійкості банку

Досягнення об'єктивного оцінювання фінансової стійкості банківських установ потребує поєднання двох напрямів оцінки на різних рівнях [29, с. 2-3]:

1) макроекономічний рівень (рівень Центробанку) – зовнішня оцінка фінансової стійкості банківського сектору на основі розробленої цілісної системи оцінки та контролю за дотриманням встановлених пруденційних показників;

2) мікроекономічний рівень (рівень окремого банку) – самооцінка на основі застосування внутрішньої системи оцінки фінансової стійкості, яка містить комплекс показників, що враховують усі аспекти та специфіку діяльності банку.

Оцінка індикаторів макроекономічного рівня базується на показниках, які характеризують вплив банківської системи на економічне зростання в державі і навпаки вплив останніх на фінансову стійкість банківської системи України. А показники мікроекономічного рівня характеризують фінансову стійкість банківської системи з точки зору ефективності застосування монетарних інструментів центральним банком [8, с. 206], рис. 1.3.

Рис. 1.3. Індикатори оцінки фінансової стійкості банківської системи

Джерело: удосконалено автором за [30, с. 3]

Щодо макроекономічного рівня, то Центральні банки зарубіжних країн впроваджують та застосовують власні методики оцінки фінансової стійкості банківської системи, табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Методики оцінки фінансової стійкості банків в зарубіжних країнах світу

Країна	Назва системи	Зміст/перелік показників
Великобританія [31]	RATE	оцінювання за 3-ма основними складовими: - рівень ризику (Risk Assessment); - інструменти, які забезпечують процес регулювання та нагляду банківської системи (Tools); - оцінювання ефективності інструментів (Evaluation).
Франція [32]	-	оцінювання за показниками пруденційного нагляду: - індикатори достатності капіталу, ліквідності; - оцінювання якості активів; - якісні характеристики діяльності банків (стан менеджменту, внутрішнього контролю, складу засновників та ін.).
Нідерланди [33]	-	оцінювання за 2-ма основними складовими: - аналіз ризиків (кредитний, ціновий, процентних ставок, обмінних операцій, втрати ліквідності, ризик, інформаційний, стратегії, законодавчий, втрати репутації); - аналіз категорій контролю за ризиками (внутрішній контроль, організаційний фактор, менеджмент).
Америка [34]	CAMELS	оцінювання за 6-ма основними складовими: - достатність капіталу (Capital adequacy); - ступінь ризикованості активів банку (Assets quality); - якість банківського менеджменту (Management); - формування резервів для покриття ризиків (Earnings); - рівень ліквідності (Liquidity); - чутливість до ринкового ризику (Sensitivity to market risk).

Джерело: побудовано автором за [31; 32; 33; 34, с. 51]

В Україні НБУ також здійснює нагляд за надійністю та фінансової стійкістю банківської системи за допомогою показників пруденційного нагляду – встановлення обов’язкових економічних нормативів, визначення норм обов’язкового резервування, застосування обмежень та вимог до діяльності банків, регулювання норм відрахувань до резервів за активними банківськими операціями тощо.

Регулятор майже з початку розвитку банківської системи України, а саме з 1997 року, запровадив рейтингування банків за системою CAMEL, яка у 2002 році

була трансформована у систему CAMELS, а в 2016 році – у систему CAMELSO [35]. Проте результати рейтингового оцінювання є конфіденційними.

Згідно з Інструкцією про порядок регулювання діяльності банків в Україні [36] для оцінки фінансової стійкості як комерційних банків так і банківської системи в цілому використовують 10 економічних нормативів, які обов'язкові для виконання кожною банківською установою в Україні:

1. нормативи капіталу:
  - норматив регулятивного капіталу (H1) – не менше 200 млн.грн;
  - норматив достатності (адекватності) регулятивного капіталу (H2) – не менше 10%;
  - норматив достатності основного капіталу (H3) – не менше 7%;
2. нормативи ліквідності:
  - коефіцієнт покриття ліквідністю (LCR) за всіма валютами (LCR_{ВВ}) та в іноземній валюті (LCR_{ІВ}) – не менше 100%;
  - коефіцієнт чистого стабільного фінансування (NSFR)- не менше 100% (не менше 80% - з 01 квітня 2021 року; 90 % - з 01 жовтня 2021 року; 100% - з 01 квітня 2023 року).
3. нормативи кредитного ризику:
  - норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (H7) – менше 25%;
  - норматив великих кредитних ризиків (H8) – не більше 8-кратного розміру регулятивного капіталу;
  - максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами (H9) – менше 25%;
4. нормативи інвестування:
  - норматив інвестування в цінні папери окремо за кожною установою (H11) – менше 15%;
  - норматив загальної суми інвестування (H12) – менше 60%.

Проте всі науковці схиляються до думки, що визначення фінансової стійкості за фактами виконання чи невиконання банком нормативних показників не дає

об'єктивної оцінки [29, с. 3; 30]. Саме тому все вагомішими стають загально визнані у світі індикатори, за допомогою яких можна комплексно охарактеризувати динаміку розвитку фінансово-кредитної установи з позицій фінансової стійкості.

В Україні також використовується методика індикаторів фінансової стійкості за методологією МВФ, до яких відносяться коефіцієнти поточного фінансового стану та стійкості фінансово-кредитних установ держави та їх контрагентів із сектору корпорацій та сектору домашніх господарств. Система індикаторів фінансової стійкості включає агреговані дані для окремих установ і коефіцієнти, що дають уявлення про ринки, на яких здійснюють свою діяльність фінансові установи. Дана система індикаторів передбачає визначення 40 індексів: 25 індикаторів для установ сектору депозитних корпорацій (12 із яких основні) та 15 індикаторів для клієнтів сектору депозитних корпорацій [37, с. 2].

Зокрема, НБУ щоквартально визначає та оприлюднює значення 12 основних та 14 рекомендованих індикаторів, які утворюють 5 груп показників фінансової стійкості [34, с. 52]:

- 1) показники достатності капіталу – I1, I2, I3, I13;
- 2) показники ліквідності – I10, I11, I22;
- 3) показники якості активів – I4, I5, I14, I15, I16, I17;
- 4) показники прибутковості та рентабельності – I6, I7, I8, I9, I18, I19, I20, I21;
- 5) показники чутливості до ринкового ризику – I12, I23, I24, I38, I40.

Щодо оцінювання фінансової стійкості на мікрорівні, то найбільшого розповсюдження отримали методи оцінки на основі аналізу коефіцієнтів.

В систему коефіцієнтів для оцінки включають переважно показники, які визначаються на основі аналізу джерел фінансових ресурсів. Тобто більшість методик обмежуються аналізом пасиву без урахування змін в активі [6, с. 130; 14; 26]. В основному, науковці обмежуються аналізом двох груп показників, а саме економічних нормативів, які встановлені НБУ та коефіцієнтів достатності.

Так, Рисін В. В., Біда А. П. [14] пропонують при оцінці фінансової стійкості визначати наступні коефіцієнти:

- коефіцієнт співвідношення власного капіталу та активів;

- відношення статутного капіталу до власного капіталу;
- коефіцієнт мультиплікатора капіталу;
- коефіцієнт надійності;
- коефіцієнт співвідношення власного капіталу та залучених коштів.

У праці [26] Телишевська Л. І., Коренська А. М. перелік коефіцієнтів збільшують до 6 показників шляхом додавання коефіцієнта фінансового важеля, а замість відношення статутного капіталу до власного капіталу пропонують використати коефіцієнт захищеності капіталу.

Проте, наприклад Волкова В. В. та Верницький Б. В [34] вважають, що необхідно здійснювати комплексну оцінку фінансової стійкості на основі аналізу аж 21 показника, які згруповано в чотири групи: коефіцієнти капітальної стійкості; коефіцієнти ділової активності; коефіцієнти ефективності управління банком; коефіцієнти ліквідності банку.

Інші науковців, а саме Федішин М.П., Чеботар О.С. [38], вважають, що ідентифікацію фінансової стійкості доцільно проводити за показниками прибутковості, ліквідності та оцінки фінансового стану. Автори розширюють набір коефіцієнтів аж до 22 показників.

Проте найбільш доречним, на нашу думку, є методичний підхід Варцаби В.І., яка розподіляє усі показники фінансової стійкості на такі групи [39, с. 108]:

- показники, що базуються на структурі та достатності власного капіталу банку;
- показники, що характеризують можливість банків своєчасно та у повному обсязі забезпечувати виконання своїх зобов'язань (показники ліквідності);
- показники, що характеризують здатність банку залучати та розміщувати фінансові ресурси (показники ділової активності);
- показники, що характеризують загальний рівень ефективності (показники рентабельності).

Показники фінансової стійкості банку, що базуються на структурі та достатності власного капіталу банку зазначені в табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Алгоритм розрахунку та економічний зміст показників фінансової стійкості, що базуються на достатності капіталу

№ п/п	Назва показника	Алгоритм розрахунку	Економічний зміст	Оптимальне значення
1	Коефіцієнт надійності (К1)	$K_H = \frac{K}{Z_k}$	Співвідношення власного капіталу (К) до залучених коштів (Зк) – означає рівень залежності банку від залучених коштів	$\geq 5\%$
2	Коефіцієнт фінансового важеля (К2)	$K_{фв} = \frac{Z}{K}$	Співвідношення зобов'язань банку (З) до власного капіталу (К) – розкриває здатність банку залучати кошти на фінансовому ринку	20 : 1
3	Коефіцієнт достатності капіталу (К3)	$K_{ук} = \frac{K}{A_{заг}}$	Співвідношення власного капіталу (К) і активів (Азаг) – розкриває достатність сформованого капіталу в активізації та покритті різних ризиків	$\geq 10\%$
4	Коефіцієнт мультиплікатора капіталу (К4)	$K_{мк} = \frac{A}{K_a}$	Ступінь покриття активів банку (А) власним капіталом (К)	12-15
5	Співвідношення статутного і власного капіталу (К5)	$K_{стб} = \frac{K_{ст}}{K}$	Співвідношення статутного капіталу банку (Кст) до власного капіталу (К) – характеризує залежність банку від його засновників	15%-50%

Джерело: удосконалено автором за [39; 40]

Показники, що характеризують можливість банків своєчасно та у повному обсязі забезпечувати виконання своїх зобов'язань зазначені в табл. 1.3.

Таблиця 1.3

Алгоритм розрахунку та економічний зміст показників фінансової стійкості, що базуються на оцінці ліквідності

№ п/п	Назва показника	Алгоритм розрахунку	Економічний зміст	Оптимальне значення
1	2	3	4	5
6	Коефіцієнт загальної ліквідності (К6)	$K_{зл} = \frac{A_{заг}}{Z_{заг}}$	Характеризує максимальну можливість банку в погашенні зобов'язань (Ззаг) всіма активами (Азаг)	$> 100\%$
7	Коефіцієнт миттєвої ліквідності (К7)	$K_{мл} = \frac{K_{кр} + K_a}{D}$	Показує можливість банку погашати «живими» грошми з коррахунків (Ккр) і каси (Ка) зобов'язання за всіма депозитами (Д)	$> 20\%$

1	2	3	4	5
8	Коефіцієнт співвідношення високоліквідних і загальних активів (К8)	$K_{сер} = \frac{A_{вл}}{3_p}$	Характеризує питому вагу високоліквідних активів ($A_{вл}$) у загальних активах ($A_{заг}$)	15%-20%
9	Коефіцієнт співвідношення депозитів і кредитів (К9)	$K_{скзд} = \frac{КР}{Д}$	Розкриває, наскільки видані кредити (КР) забезпечені всіма залученими депозитами (Д)	70%-80%

Джерело: удосконалено автором за [39; 40]

Важливими для аналізу фінансової стійкості є показники, що характеризують здатність банку залучати та розміщувати фінансові ресурси, які представлені у табл. 1.4.

Таблиця 1.4

Алгоритм розрахунку та економічний зміст показників фінансової стійкості, що базуються на оцінці ділової активності

№ п/п	Назва показника	Алгоритм розрахунку	Економічний зміст	Оптимальне значення
1	2	3	4	5
10	Коефіцієнт активності залучення позичених і залучених коштів (К10)	$K_{зк} = \frac{Зк}{Пзаг}$	Співвідношення залучених коштів ($Зк$) до загальних пасивів ($Пзаг$) до – означає рівень залежності банку від залучених коштів	80%-85%
11	Коефіцієнт активності залучення міжбанківських кредитів (К11)	$K_{змбк} = \frac{МБК}{Пзаг}$	Співвідношення одержаних міжбанківських кредитів (МБК) до загальних пасивів ($Пзаг$) – розкриває здатність банку залучати кошти на міжбанківському ринку	>1%
12	Коефіцієнт активності залучення строкових депозитів (К12)	$K_{зд} = \frac{Дстр}{Пзаг}$	Питома вага строкових депозитів ($Дстр$) у загальних пасивах ($Пзаг$) – розкриває рівень залучення строкових депозитів	40%-50%
13	Коефіцієнт активності використання залучених коштів у кредитний портфель (К13)	$K_{зкр} = \frac{КР}{Зк}$	Питома вага кредитного портфеля (КР) у залучених коштах ($Зк$)	80%-90%

1	2	3	4	5
14	Коефіцієнт кредитної активності (К14)	$K_{кра} = \frac{KP}{Az}$	Співвідношення кредитів (КР) і активів (Азаг) – розкриває рівень кредитної активності комерційного банку	65%-75%

Джерело: удосконалено автором за [39; 40]

Показники, що характеризують загальний рівень ефективності зазначені в табл. 1.5.

Таблиця 1.5

Алгоритм розрахунку та економічний зміст показників фінансової стійкості, що характеризують загальний рівень ефективності

№ п/п	Назва показника	Алгоритм розрахунку	Економічний зміст	Оптимальне значення
15	Загальний рівень рентабельності (К15)	$Rz = \frac{ЧП}{Д} * 100\%$	Співвідношення чистого прибутку (ЧП) до доходів (Д)	>0
16	Окупність витрат доходами (К16)	$Ов = \frac{Д}{В}$	Співвідношення доходів (Д) до витрат (В)	>0
17	Рентабельність активів (К17)	$Ra = \frac{ЧП}{А} * 100\%$	Співвідношення чистого прибутку (ЧП) до сукупних активів банку (А) - характеризує ефективність використання активів	>1%
18	Рентабельність капіталу (К18)	$R_k = \frac{ЧП}{К} * 100\%$	Співвідношення чистого прибутку (ЧП) до вартості капіталу (К) - характеризує ефективність використання капіталу	>15%
19	Чиста процентна маржа (К19)	$ЧПМ = \frac{ПД - ПВ}{А} * 100\%$	Відношення чистого процентного доходу (ЧПД) до загальних активів банку (А)	>= 4,5%

Джерело: удосконалено автором за [39; 40]

Отже, найбільшого розповсюдження отримали методи оцінки фінансової стійкості банківської установи на основі аналізу коефіцієнтів. Аналіз підходів до оцінки фінансової стійкості банків дає змогу зазначити, що існуючі підходи відрізняються: складом факторів, що впливають на фінансову стійкість; кількістю показників, які беруть за основу при оцінці фінансової стійкості банку.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКІВСЬКОЇ УСТАНОВИ (НА МАТЕРІАЛАХ АТ «ОТП-БАНК»)

2.1 Оцінка сучасного стану банківської системи України в контексті рівня її фінансової стійкості

Фінансова стійкість банківської системи – це стан, за якого банківська система здатна задовільно виконувати такі функції, як [41, с. 535]:

- ефективно й безперервно сприяння міжчасовому руху ресурсів;
- визначення й оцінювання майбутніх ризиків з прийнятною точністю та досить успішне управління ними;
- спокійне адсорбування несподіваних подій та шоків фінансової системи та реальної економіки.

Виходячи з цього, до основних критеріїв фінансової стійкості банківської системи слід віднести наявність механізму та інструментарію впливу центрального банку на характер і величину ризиків у банківській системі (пруденційні вимоги Базеля III), капіталізацію банківської системи та зростання банківського бізнесу.

У сучасних умовах забезпечення фінансової стійкості банківської системи можливе внаслідок вчасного встановлення тенденції її розвитку, тому виникає необхідність проведення аналізу сучасного стану банківського сектору.

Останні роки були досить важкими для банківської системи України. Спершу була пандемія коронавірусу, а в даний час банківська система вимушена працювати в умовах активних бойових дій на території України. Об'єктивні чинники призвели до підвищення попиту на іноземну валюту, накопичення платежів за зобов'язаннями держави. Наслідками кризи стали: девальвація гривні, зростання інфляції, втрата ліквідності і платоспроможності деяких банків. До того ж, перед НБУ постало невідкладне завдання позбавлення від всіх банків у капіталі яких присутня російська частка.

Для збереження життєдіяльності банківського сектору та підтримання її фінансової стійкості необхідним є виведення з ринку тих банківських установ, які не дотримуються встановлених Постановою №368 «Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні» від 28.08.2001 р., нормативів [36], табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Кількість діючих банків за період 2020-2023 років

Назва показника	Період/роки				
	01.01.2020	01.01.2021	01.01.2022	01.01.2023	01.11.2023
Кількість банківських установ	75	74	71	67	63
з них з іноземним капіталом	35	33	33	30	28
в т.ч. з 100% іноземним капіталом	23	23	23	22	20

Джерело: побудовано автором за [42]

За досліджуваний період відбулося істотне погіршення фінансової стійкості деяких банківських установ і виведення їх з ринку. Окрім скорочення кількості комерційних банків відбувається скорочення і кількості структурних підрозділів банків, що є свідченням очищення банківської системи.

Станом на 01 січня 2020 року ліцензію Національного банку України мали 75 банківських установ (в т.ч. 35 банків з іноземним капіталом). А вже станом на 1 січня 2022 року в Україні налічувалася 71 банківська установа, що на 4 одиниці менше ніж двома роками раніше.

У 2022 році було закрито чотири банки, два з них із державним російським капіталом. У даних установах було 301 відділення: Промінвестбанк (1), Мегабанк (153), Сбербанк (85) та Січ (62) [43].

За 2022 рік банки скоротили кожне п'яте відділення. Станом на початок 2023 року найбільше відділень було у державного ПриватБанку – 1 210. Вперше в історії банк посів перше місце у цьому рейтингу, хоч і скоротив 287 відділень. У державному Ощадбанку залишилося 1182 відділення (-420). Далі з великим відривом йдуть банки іноземних банківських груп: Райффайзен Банк (350) та Укрсиббанк (233). Замикає п'ятірку приватний ПУМБ (226) [43].

У регіональному розрізі найбільше скорочень відбулись в областях, де активно ведуться бойові дії, а саме Харківська, Запорізька, Донецька та Херсонська, а отже, попит на банківські послуги нижчий. Разом з тим не у всіх населених пунктах сьогодні забезпечується надання банківських послуг. Державні банки можуть забезпечити інклюзію в цих населених пунктах за допомогою мобільних відділень [44].

Впродовж 10 місяців 2023 року кількість банківських установ скоротилась ще на 4 одиниці. 7 лютого 2023 року НБУ відніс банк «Форвард», що займав 0,1% чистих активів сектору, до категорії неплатоспроможних через неприведення фінустановою своєї діяльності у відповідність до вимог законодавства [45, с. 1].

У липні 2023 року у державну власність передано системно важливий Сенс Банк (3% активів банківської системи) відповідно до законодавства про санкції. Також 1 серпня через систематичне порушення вимог у сфері фінансового моніторингу відкликано ліцензію та розпочато ліквідацію невеликого банку «Конкорд» [46, с. 1].

Динаміку зміни кількості комерційних банків в Україні представлено на рис. 2.1.

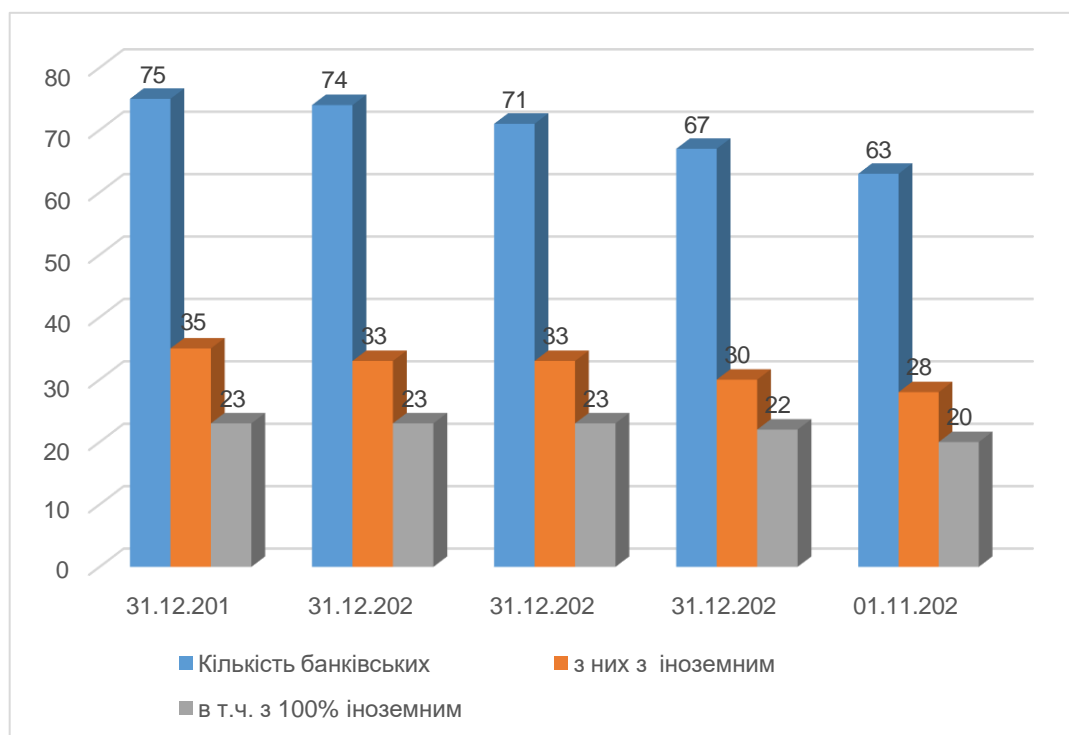

Рис. 2.1. Динаміка кількості банків України

Так, як бачимо з рис. 2.1, кількість діючих банків за період 2020-2023 рр. скоротилася на 12 банківських установ з 75 одиниць на початок 2020 р. до 63 одиниць на 01.10.2023 р., що у відносному вираженні склало – 16%.

Більш стійкими до внутрішньої кризи виявилися банки з іноземним капіталом: їх кількість скоротилася на 7 одиниць (на 20%).

Найменш чутливими до внутрішніх змін виявилися банки і з 100 % іноземним капіталом: номінально їх кількість скоротилась лише на 3 банківських установ.

Варто зазначити, що присутність у банківському секторі країни іноземного капіталу має свої позитивні моменти: впровадження новітніх банківських технологій; збільшення кредитних ресурсів і забезпечення стабільності джерел їх формування; здешевлення банківських послуг і впровадження системи страхування банківських ризиків; підвищення конкурентоспроможності і кваліфікаційного рівня банківських працівників до європейських стандартів надання послуг.

Водночас присутність іноземного капіталу у банківській системі несе деякі загрози для фінансової стійкості України: відтік капіталів за кордон з негативними наслідками для платіжного балансу країни; ймовірність посилення іноземного контролю над банківською системою й економікою держави; переважне кредитування підприємств з високими прибутками і низькими ризиками, тоді як брак кредитних ресурсів відчувають стратегічні для нашої економіки підприємства; перехоплення іноземними банками вигідних видів діяльності і менш ризикованої клієнтури, що загрожує банкрутством місцевим банкам; наростання розриву між розвитком фінансового і реального секторів економіки.

Тренд до зменшення кількості діючих комерційних банків та їх структурних підрозділів свідчить про очищення банківської системи України, яка насамперед пов'язана з їх недобросовісною діяльністю. Щодо іноземних банків, то їх скорочення відбувається через запровадження регулятором щодо українських банків з російським державним капіталом. Також Україна наближує стандарти національної банківської системи до європейського рівня шляхом скорочення кількості банків та відділень за рахунок вдосконалення онлайн-банкінгу [47, с. 42].

Фінансову стійкість банківського сектору визначає дотримання економічних нормативів, що регламентують банківську діяльність, табл. 2.2. Вони є тими індикаторами, які дають змогу відстежувати зміни в діяльності кожного комерційного банку, вчасно виявляти ризики та загрози, а отже, своєчасно вживати до банків.

Таблиця 2.2

**Значення економічних нормативів капіталу по системі банків України
за 2020–2023 роки**

Показники, %	Період, дата				
	На 01.01. 2020	На 01.01. 2021	На 01.01. 2022	На 01.01. 2023	На 01.11. 2023
Н1 Регулятивний капітал (млн грн)	150313,8	182283,6	211742,3	211091,1	264480,9
Н2 Норматив достатності (адекватності) регулятивного капіталу (не менше 10 %)	19,66	21,98	18,01	19,68	25,31
Н3 Норматив достатності основного капіталу (не менше 7%)	13,50	15,67	11,99	13,12	14,85
Н6 Норматив короткострокової ліквідності (не менше 60 %)	94,35	86,82	89,13	-	-
Н7 Норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (не більше 25 %)	17,61	19,14	18,60	17,80	14,99
Н8 Норматив великих кредитних ризиків (не більше 8-кратного розміру регулятивного капіталу)	105,00	87,39	72,35	86,33	58,70
Н9 Норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами (не більше 25 %)	7,02	4,10	3,71	2,81	1,66
Н11 Норматив інвестування в цінні папери окремо за кожною установою (не більше 15 %)	0,0002	0,0002	0,0005	0,0000	0,0000
Н12 Норматив загальної суми інвестування (не більше 60 %)	0,13	0,10	0,17	0,02	0,01

Джерело: складено автором на основі даних НБУ [48]

Одним із основних показників, що свідчить про фінансову стійкість банку є показник достатності власного капіталу, яка є інтегральним показником оцінки стану якісної капіталізації та фінансової стійкості банківських установ зокрема та системи банків в цілому. Під достатністю капіталу банку слід розуміти його здатність покривати витрати і непередбачені втрати від своєї діяльності виключно

за рахунок власного капіталу [49, с. 3].

В Україні на сьогодні достатність власного капіталу банків регулюється відповідними нормативними актами НБУ на основі положень Базеля I за двома аспектами: інституційним – встановлення мінімальних вимог до розміру регулятивного капіталів (Н1), і в аспекті співвідношення капіталу та ризиків банку – нормативи адекватності регулятивного та основного капіталів (Н2 і Н3).

Регулятивний капітал є одним із базових показників функціонування банку, ключовою метою якого є забезпечення нівелювання несприятливих впливів різного роду ризиків, яким піддається будь-яка банківська установа під час функціонування на ринку, та виконує захисну функцію вкладів, забезпечує високий рівень фінансової стійкості та стабільності банківської діяльності [49, с. 3].

Регулятивний капітал банків станом на 01.10.2023 року збільшився в 1,7 разів і становив 260248,3 млн. грн. Причому регулятивний капітал в банківській системі України щороку зростає, крім незначного скорочення значення станом на кінець 2022 року, тобто в перший рік війни.

До п'ятірки найбільших банків України за величиною регулятивного капіталу станом на 01.11.2023 року належать ПриватБанк, Ощадбанк, Райффайзен Банк, УКРСИББАНК та ПУМБ [50].

Збільшення регулятивного капіталу покращує ряд нормативних показників. На практиці це означає, що банки більш захищені від різних ризиків в процесі своєї діяльності і можуть надійніше захистити внески своїх клієнтів. При збільшенні регулятивного капіталу підвищується фінансова стійкість і стабільність банків.

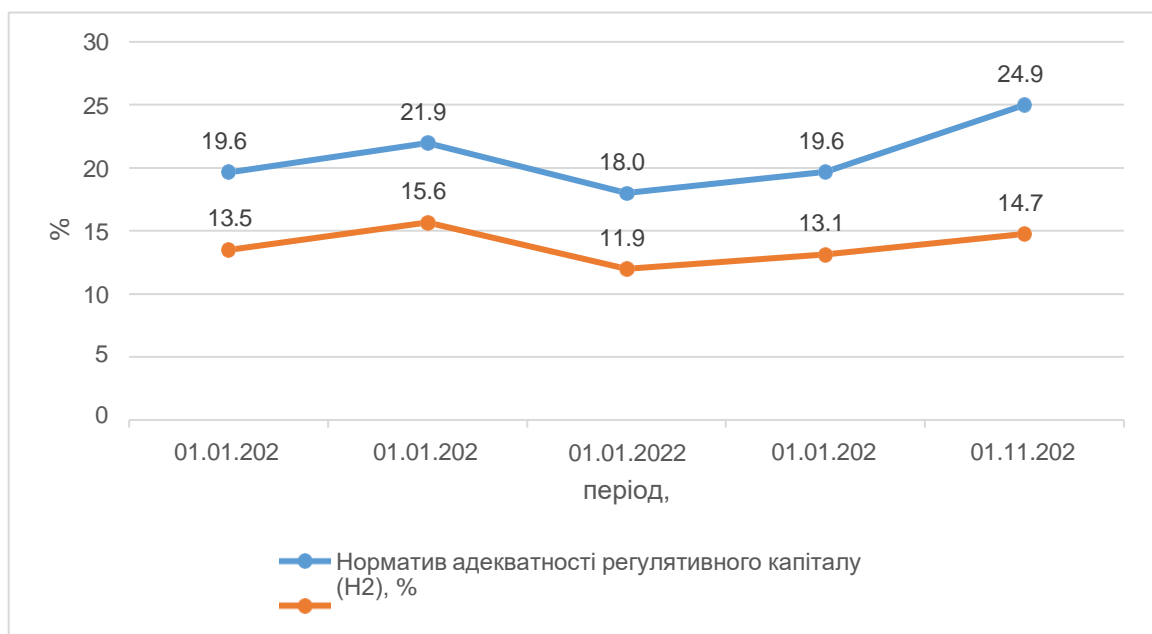
Норматив адекватності регулятивного капіталу відображає здатність банку своєчасно і в повному обсязі розраховуватися зі своїми зобов'язаннями, його зростання свідчить про збільшення частки ризику, що приймає на себе банк, а зниження – про збільшення ризику, який беруть на себе кредитори та вкладники банку.

Протягом 2020 року норматив достатності (адекватності) регулятивного капіталу банків мав тенденцію зростання до 21,98%, протягом 2021 року він

зменшився на 4 %, станом на 01.01.2023 року значення цього показника становило 19,68 %, а на 01.10.2023 року – 24,99%, що майже в 2,5 рази більше ніж нормативне значення на рівні 10%.

Аналогічний тренд відмічено і для нормативу достатності основного капіталу, який на кінець аналізованого періоду був на рівні 14,76%, що вдвічі більше ніж нормативне значення на рівні 7%. Даний норматив розраховується як відношення основного капіталу банку до активів, зважених за ризиком.

Такі результати свідчать про належний рівень капіталізації банківської системи, рис.2.2.

Рис. 2.2. Динаміка нормативів капіталу банківської системи України за 2020-2023 роки

Вище нормативного також спостерігаємо отримане значення нормативу короткострокової ліквідності Н6, що характеризує відношення ліквідних активів до зобов'язань зі строком погашення до одного року а саме на 01.01.2020 року – 94,35%, на 01.01.2021 року – 86,82%, а на 01.01.2022 року – 89,13%. Отже, можна говорити про перевищення нормативного значення в 1,5 рази, що з одного боку говорить про справне виконання нормативу, а з іншого боку може свідчити про недостатньо ефективні підходи щодо використання ліквідних активів банківської системи України та спрямовування їх на отримання прибутку.

Відповідно до постанови Правління Національного банку України від 23.03.2022 № 59 "Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України" скасовано розрахунок банками нормативу короткострокової ліквідності (Н6) [51] у зв'язку із завершенням перехідного періоду запровадження коефіцієнта чистого стабільного фінансування або NSFR.

Протягом 2019-2021 років для оцінки ліквідності НБУ вже використовував норматив LCR коефіцієнта покриття ліквідністю, який поділяється на LCR_{ВВ} коефіцієнта покриття ліквідністю за всіма валютами та LCR_{ІВ} коефіцієнт покриття ліквідності в іноземній валюті. Враховуючи значний рівень доларизації банківської системи, банки повинні дотримуватися нормативу LCR в іноземних валютах.

Проте дані нормативи ліквідності визначаються для окремого комерційного банку, а не банківської системи в цілому.

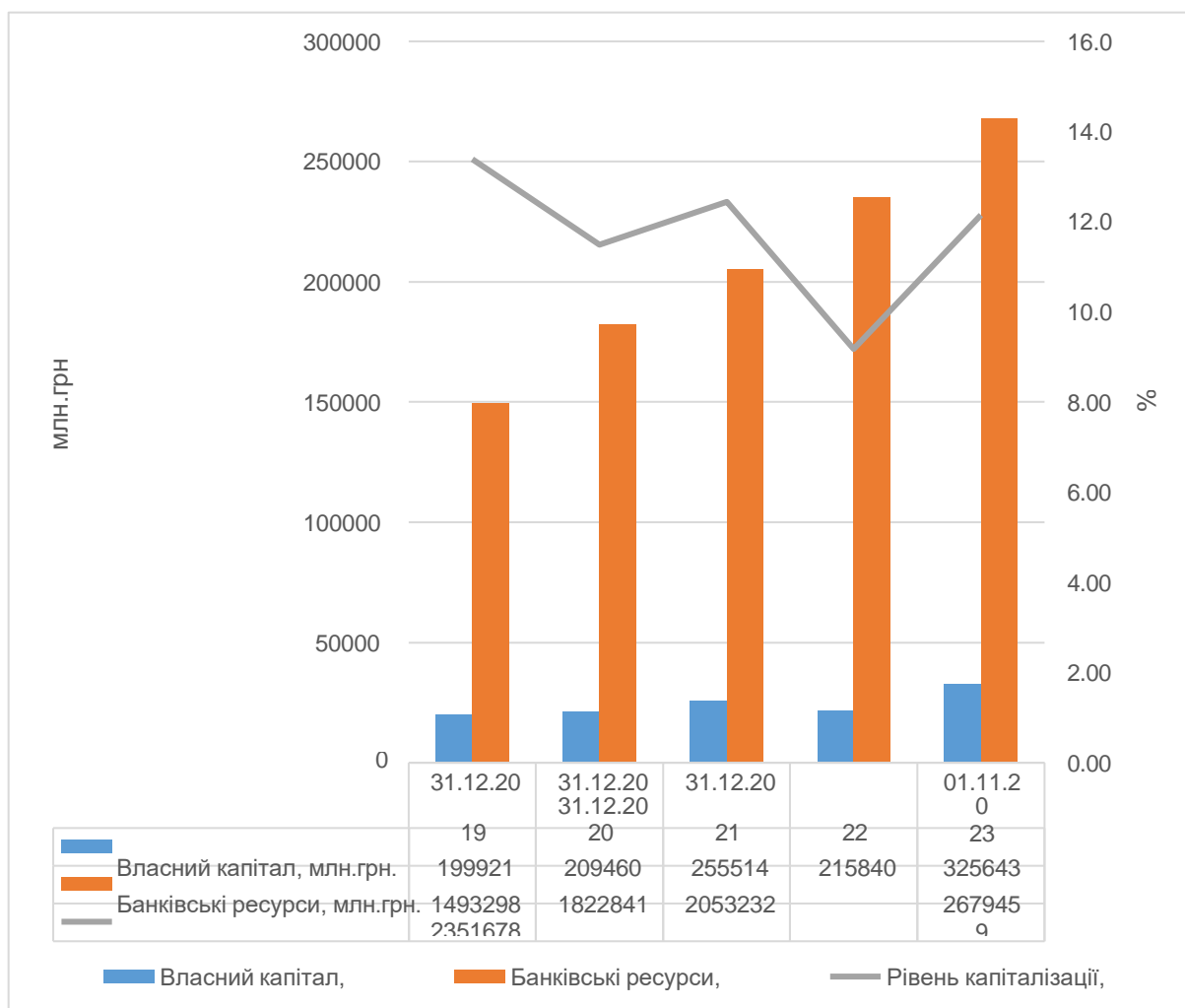
Кредитна діяльність банків пов'язана з кредитним ризиком або нездатністю контрагента виконувати частково або в повному обсязі свої зобов'язання згідно з угодою, тому банки зобов'язані оцінювати кредитоспроможність своїх контрагентів, вчасно ідентифікувати «погані» активи (тобто активи, за якими існує ймовірність отримання збитків), створювати необхідні резерви для списання безнадійних до погашення активів. З метою зменшення банківських ризиків НБУ установлює нормативи кредитного ризику, недотримання яких може призвести до фінансових труднощів у діяльності банку.

Нормативи кредитного ризику (Н7, Н8 та Н9) в цілому по банківській системі були виконані, крім того спостерігався спадний тренд їх значень, тобто комерційні банки стали більш стійким до кредитних ризиків.

Щодо нормативів інвестування, то їх значення також не перевищують нормативних рівнів і були близькі до 0%, що є свідченням того, що банківська система не є інвестиційно-активною.

Отже, всі економічні нормативи банківської системи знаходяться в межах рекомендованих значень, а величина регулятивного капіталу щорічно зростає, що свідчить про її фінансову стійкість.

При оцінці фінансової стійкості банківської системи особливу увагу варто звернути на рівень капіталізації українських банків, рис. 2.3.

Рис. 2.3. Рівень капіталізації банківської системи України в 2020-2023 роках

Джерело: побудовано автором за [52]

Представлені дані в таблиці 2.1 свідчать про абсолютне зростання обсягу ресурсної бази банківської системи України з 1493298 млн. грн. станом на 31.12.2019 року до 2679459 млн. грн. на 01.11.2023 року, тобто впродовж аналізованого періоду вони зросли в 1,8 рази.

Слід відмітити, що у 2020 році приріст ресурсної бази був на рівні 22,07%, а впродовж наступних аналізованих періодів щорічне нарощення банківських ресурсів коливалося в межах 13-14%.

Частка власного капіталу в пасивах банків України станом на 31.12.2019 року становила 13,39%. Скорочення частки на 1,9% станом на початок наступного 2021 року зумовлено перевищенням темпів нарощення зобов'язань, які становили 124,74%, над темпами зростання власного капіталу (104,77%).

У наступному році частка власного капіталу зросла до рівня 12,44%, проте все одно не досягла значення, яка було в базисному році, частка в якому була максимальною (13,39%) в досліджуваному періоді. Даний зростаючий тренд зумовлений докапіталізацією банківської системи за рахунок скорочення в банківській системі непокритого збитку. Проте вже станом на 31.12.2022 року частка власних фінансових ресурсів становила менше 10%, а саме була на рівні 9,18%. Даний спадний тренд зумовлений скорочення розміру власного капіталу на 15,53% порівняно з попереднім роком. Проте за 10 місяців 2023 року комерційним банкам вдалося наростити аж на 50,87% величину власних фінансових ресурсів, що позитивно вплинуло на рівень капіталізації банків України.

Динаміка власного капіталу банківської системи України була наступною, рис. 2.3:

- зростання впродовж 2020 та 2021 років на 4,77% та 21,99% порівняно з попередніми періодами відповідно до рівня 255,5 млрд.грн.;
- скорочення у 2022 році на 39764 млн.грн. або на 15,53%;
- нарощення власного капіталу за 10 місяців 2023 року аж на 50,87%, що в абсолютному значенні склало 109803 млн.грн.

До п'ятірки найбільших банків України за величиною власного капіталу станом на 01.11.2023 року належать ПриватБанк, Ощадбанк, Райффайзен Банк, УКРСИББАНК та ПУМБ, табл. 2.3.

Слід відмітити, що в ТОП-10 банків є 4 державні банки (ПриватБанк, Ощадбанк, УКРГАЗБАНК та СЕНС БАНК), частка власного капіталу яких становить 45,62% банківської системи. Серед банків іноземних банківських груп найбільшою часткою володіють наступні 4 - Райффайзен Банк, УКРСИББАНК, СІТІБАНК та ОТП БАНК. Їх частка власного капіталу в банківській системі становить 21,83%.

**ТОП-10 комерційних банків за величиною власного капіталу
станом на 01.11.2023 року**

Банк	Власний капітал, тис.грн.	Частка в банківській системі, %
АТ КБ "ПриватБанк"	87 785 116	26,96
АТ "Ощадбанк"	36 609 636	11,24
АТ "Райффайзен Банк"	23 942 214	7,35
АТ "УКРСИББАНК"	19 072 818	5,86
АТ "ПУМБ"	18 840 248	5,79
АТ "ОТП БАНК"	17 307 554	5,31
АТ "УНІВЕРСАЛ БАНК"	14 220 939	4,37
АТ "СЕНС БАНК"	12 021 997	3,69
АБ "УКРГАЗБАНК"	12 119 600	3,72
АТ "СІТІБАНК"	10 778 717	3,31
Разом	-	77,6

Джерело: пораховано автором на основі даних НБУ [50]

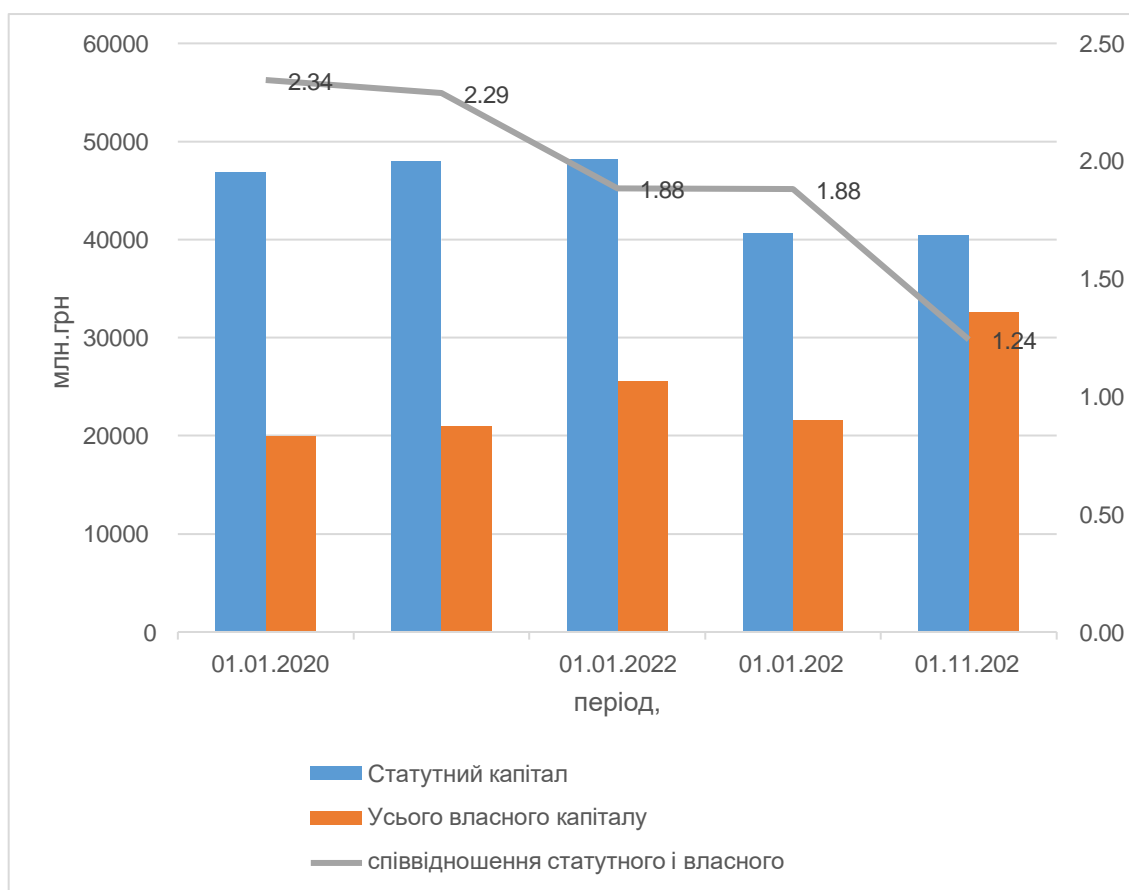
А серед банків з приватним капіталом найбільш капіталізованими є ПУМБ та ОТП БАНК. На ТОП-10 комерційних банків припадає 77,6% власного капіталу банківської системи.

Слід відмітити, що за рахунок значної частки накопиченого дефіциту в складі власного капіталу він протягом усього аналізованого періоду є меншим ніж статутний капітал, рис. 2.4.

З даних рис. 2.4 слідує, що темпи зростання власного і статутного капіталу є нерівномірними. Проте протягом аналізованого періоду розрив між обсягами власного та статутного капіталу значно скоротився.

Щодо тенденції статутного капіталу, то спостерігався зростаючий тренд до кінця 2021 року, проте у 2022 році, першому році війни, обсяг статутного капіталу скоротився на 15,63% порівняно з попереднім роком.

Така ситуація пов'язана із скороченням показника статутного капіталу банків іноземних банківських груп та виходом з ринку 4 банків - АТ «Мегабанк», АТ "БАНК СІЧ" , МР Банк та Промінвестбанк, Мегабанк та Банк Січ [53, с.4].

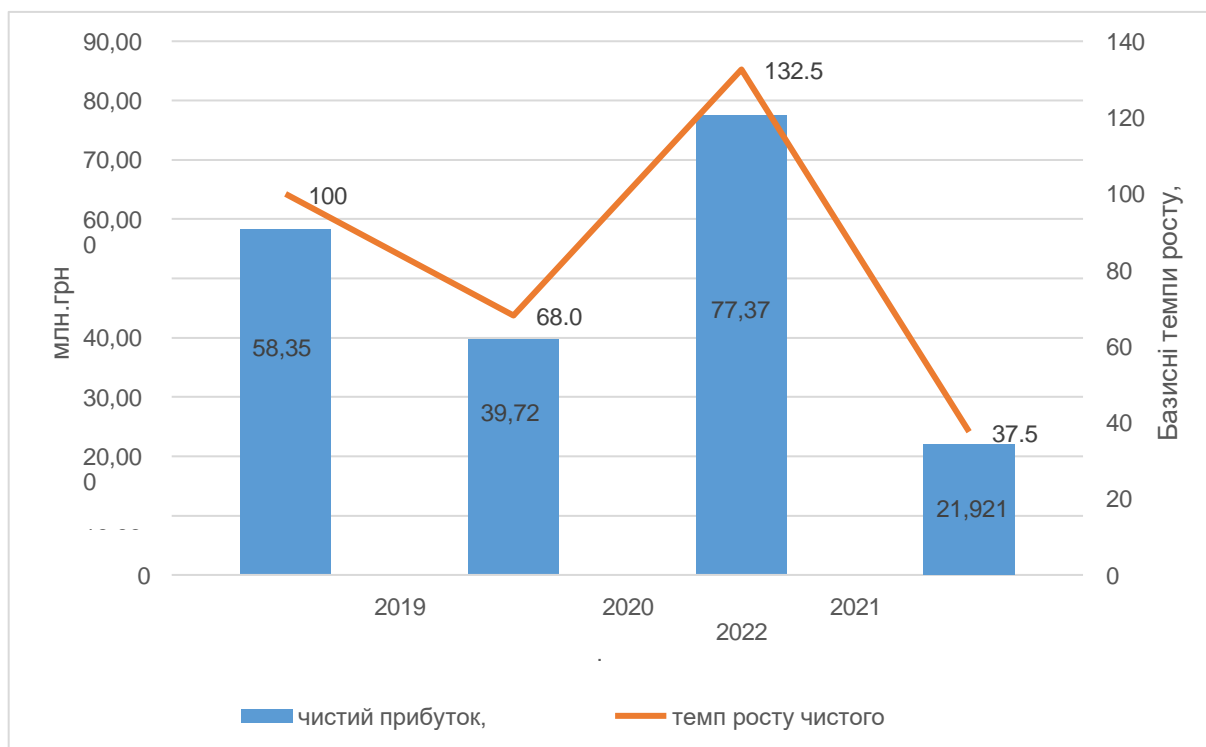
Рис. 2.4. Співвідношення між власним та статутним капіталом банків України за 2020-2023 рр.

Джерело: побудовано автором за [52]

До п'ятірки найбільших банків України за величиною статутного капіталу станом на 01.11.2023 року належать ПриватБанк, Ощадбанк, Укрексімбанк, УКРГАЗБАНК та СЕНС БАНК, тобто всі 5 державних банків. Причому, їх частка статутного капіталу становить аж 84,87% банківської системи, а частка ПриватБанк – 50,96% [50].

До основних умов утримання фінансової стійкості банківської системи крім виконання економічних нормативів, достатності власного капіталу належить достатній рівень рентабельності діяльності банків та їх підтримка.

Динаміка фінансових результатів діяльності банків України за період 2019-2022 рр. зображена на рис. 2.5.

Рис. 2.5. Динаміка показника чистого прибутку банківської системи України

Джерело: побудовано автором за [54]

Фінансовим результатом діяльності комерційного банку є прибуток, який залежить переважно від співвідношення його доходів і видатків. Протягом аналізованого періоду показник чистого прибутку банківської системи мав скачкоподібний тренд. Так, у 2019 році цей показник становив 58,4 млрд. грн., а протягом 2020 року відбулося його скорочення до 39,7 млрд.грн. Слід відмітити, що незважаючи на пандемію та військову агресію банківська система України була прибутковою.

Таким чином, результати проведеного дослідження сучасного стану та розвитку банківської системи України з позиції фінансової стійкості свідчать про наявність у банків певних проблем, зокрема з прибутковістю. Протягом аналізованого періоду відмічено скорочення кількості банків, проте рівень активів/пасивів та власного капіталу мав певну тенденцію до зростання. Серед негативних тенденцій відмічено перевищення статутного капіталу над власним та скорочення рівня капіталізації банківської системи України.

Попри військовий стан, у 2022 році банківській системі України вдалося зберегти свою стабільність, завдяки комплексній імплементації лібералізаційних монетарних та валютних заходів. Тому виокремлення ефективних напрямів підтримки фінансової стабільності банківської системи в таких умовах переоцінити за актуальністю неможливо.

2.2 Оцінка основних індикаторів фінансової стійкості АТ «ОТП-Банк»

Проведемо оцінку фінансової стійкості АТ «ОТП-Банк» як одного із найбільших українських банків з іноземним капіталом, визнаного лідеру банківського сектору країни. Банк працює на ринку з 1998 року, має стійку репутацію соціально-відповідальної, надійної та стійкої фінансової установи. Придбання у листопаді 2006 році АКБ «Райффайзенбанк Україна» дозволило АТ «ОТП-Банк» значно розширити свою присутність на українському ринку і стати одним з провідних банків країни. На сьогодні 100% власником українського ОТП Банку є угорський OTP Bank Plc. – найбільша фінансова установа Угорщини й лідер ринку із часткою майже 25% за сумою сукупних активів. Материнський банк OTP Bank Plc. є універсальним банком з повним спектром послуг для корпоративних і приватних клієнтів [55].

OTP Group є одним із найнадійніших фінансових інститутів на ринках Центральної та Східної Європи, що фокусується на обслуговуванні й задовольняє всі потреби приватних та корпоративних клієнтів у фінансових послугах завдяки універсальній бізнес-моделі. Створена в 1949 році як державний ощадний банк, сьогодні OTP Group об'єднує великі дочірні структури у сфері страхування, нерухомості, факторингу, лізингу, управління активами, інвестиційними та пенсійними фондами [56].

Міжнародна група OTP Group пропонує високоякісні фінансові рішення для забезпечення потреб майже 16 млн. клієнтів клієнтів у 12-ти країнах (– Угорщини, України, Албанії, Болгарії, Молдови, Румунії, Хорватії, Чорногорії, Словенії та деяких інших), які обслуговуються через банківські відділення і філії

дочірніх компаній, АТМ і точки продажів, розвинену партнерську мережу та засобами електронного банкінгу [57].

У 2022 році Euromoney визнав OTP Group кращим банком для корпоративних клієнтів на шести ринках (в Угорщині, Болгарії, Хорватії, Сербії, Чорногорії та Молдові) у новій категорії «Лідер ринку», що порівнює – серед інших бізнес-сфер – лінії корпоративного бізнесу інших банків.

Стратегічна мета OTP Group – стати найуспішнішою універсальною банківською групою у Центральній та Південній Європі. Крім відкритості до інновацій, секрет успіху OTP Group полягає в тому, що 70 років досвіду та клієнтська база у майже 16 млн допомагають їй добре розуміти й задовольняти потреби своїх клієнтів.

Основна інформація про АТ «ОТП-Банк» зведена в табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Основна інформація про АТ «ОТП-Банк»

Юридична адреса та місцезнаходження банку	Україна, 01033, м. Київ, вул. Жилянська, 43.
Платіжні реквізити	Ідентифікаційний код: 21685166 Код банку (МФО): 300528 Індивідуальний податковий номер: 216851626652
Регіональна мережа	2022 рік - 73 безбалансових відділень 2021 рік - 85 відділень
Кількість працівників банку	Станом на 31 грудня 2022 року - 2213 осіб. Станом на 31 грудня 2021 року - 2806 осіб.
Ліцензії	На підставі ліцензії НБУ №191 від 5 жовтня 2011 року Банк надає повний спектр банківських послуг.

Джерело: побудовано автором за даними [55; 56; 57]

АТ «ОТП-Банк» надає повний спектр банківських послуг для корпоративних та приватних клієнтів, а також малого та середнього бізнесу. Банківська установа пропонує клієнтам тільки найкращий сервіс та послуги, серед яких кредитні та депозитні продукти, страхування, управління активами, лізинг і факторинг, корпоративний та інвестиційний банкінг. Комерційний банк також розвиває свою систему дистанційного обслуговування – «ОТП Сمارт», впровадження якої активно ведеться з початку 2020 року [56].

Відповідно до чинного законодавства і на підставі відповідних ліцензій Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, банк може здійснювати депозитарну діяльність зберігача цінних паперів та професійну діяльність на фондовому ринку з торгівлі цінними паперами: брокерську діяльність, дилерську діяльність та андеррайтинг. Банк не здійснює діяльність у сфері матеріального виробництва, торгівлі, страхування, крім виконання функцій страхового посередника. Банк є повним учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб [56].

У 2019 згідно з рішенням НБУ ОТП банк було віднесено до переліку системно важливих банків України, і впродовж останніх років він незмінно зберігає цей статус [58]. За підсумками щорічного перегляду НБУ у 2023 році включив до списку 15 установ, шість з яких – з іноземним капіталом, ОТП банк в тому числі. Перелік банків затверджено рішенням Правління Національного банку України від 08 березня 2023 року № 95-рш «Про визначення системно важливих банків» [59].

Місія АТ «ОТП-Банк» – полегшувати життя клієнта.

Мета діяльності АТ «ОТП-Банк» – надання повного кола банківських послуг в рамках банківської ліцензії, наданої банку Національним банком України та одержання прибутку в інтересах Акціонера банку.

Стратегічною метою АТ «ОТП-Банк» є постійне вдосконалення внутрішніх процесів і покращення клієнтського досвіду користування його продуктами та сервісами.

Стратегією АТ «ОТП-Банк» передбачено подальше диверсифіковане зростання кредитних портфелів за усіма бізнес-напрямами та продуктами. Закріплення на ринку іпотечного кредитування та подальше розширення інвестиційного кредитування юридичних осіб дасть можливість сформувати довгострокові відносини з клієнтами і забезпечити подальше зростання активів та прибутку банку. У роздрібному кредитуванні фокус залишатиметься на кредитах готівкою та кредитних картках.

АТ «ОТП-Банк» продовжує втілювати стратегію диджиталізації, спрощувати процеси обслуговування клієнтів, вивчати та задовольняти зростаючі потреби клієнтів у вирішенні фінансових питань.

У 2022 році ОТП Банк удосконалював свої дистанційні послуги та процеси, насамперед з метою забезпечення відповідності оновленим вимогам Національного банку України, внутрішньої безпеки та платіжних систем, а також поліпшення користувацького досвіду своїх клієнтів.

Серед найбільш значущих інноваційних змін і впроваджень для роздрібних клієнтів були такі [57]:

- можливість реструктуризації кредитної заборгованості дистанційно через мобільний застосунок – послуга «Кредитна підмога»;
- переведення покупок, зроблених за допомогою кредитної картки, на виплати через мобільний застосунок;
- консультації преміальних клієнтів через окремо виділений чат.

Також банк продовжував розвивати мобільний додаток, перейменувавши його на ОTR Bank UA і змінивши тим самим його позиціонування з кредитного помічника на повноцінний мобільний банкінг. Цей мобільний додаток дає клієнтові можливість здійснювати р2р-операції, погашати кредити та купувати товари у розстрочку, вести календар платежів, отримувати нагадування про необхідні платежі, інформацію про подальшу сплату комісії тощо. Завдяки цьому рішенням клієнти ОТП Банку можуть користуватися продуктами й послугами без відвідування відділень, що мало вирішальне значення в умовах війни [57].

У 2022 році банк [56]:

- увійшов у ТОП-10 найбільших банків України за розміром чистих активів та чистого прибутку і посів за цими показниками 8-мі місце;
- зберіг свою позицію у ТОП-10 банків за розміром кредитного портфеля за Державною програмою «Доступні кредити 5-7-9%»;
- посів друге місце у рейтингу «Стійкий банк» премії Finawards від провідних медіа ресурсів про фінанси та банки Minfin та Finance.ua;

- переможець у номінації «Преміальний банкінг» рейтингу «25 провідних банків України під час війни» на основі щорічного дослідження банківського ринку, підготовленого інформаційним агентством Financial Club.

- отримав Відзнаку Стійкості (Resilience Award) від компанії Mastercard. Зокрема, банк відзначено за незламність, рішучість працювати попри все, відповідальність та готовність підтримувати інших.

У 2023 році банк отримав наступні нагороди [56]:

- переможець у номінації «Ощадний банк для населення» серед великих недержавних банків у рейтингу Фінансового клубу. Ключовим показником для оцінки банків у цій номінації був абсолютний приріст гривневих депозитів клієнтів – фізичних осіб за період з 1 квітня 2022 р. по 1 квітня 2023 р.;

- Олег Клименко, член правління ОТП Банку з розвитку роздрібного бізнесу, став одним з трьох кращих роздрібних банкірів України за підсумками 2022 року, відповідно до рейтингу Finawards від провідних фінансових порталів Minfin.com.ua та Finance.ua.

Сьогодні АТ «ОТП Банк» є ядром фінансової групи, до складу якої входять компанії групи ОТП в Україні: компанія з управління активами ТОВ «ОТП Капітал», лізингова компанія ТОВ «ОТП Лізинг», ТОВ «ОТП Адміністратор пенсійних фондів», ТОВ «ОТП Кредит» та ТОВ «ОТП Факторинг Україна».

Всі ці компанії проводять успішну діяльність, займаючи провідні позиції у своїх сегментах.

Аналіз основних індикаторів фінансової стійкості досліджуваного комерційного банку доцільно розпочати з динаміки основних показників балансу, додаток А, а саме пасиву, оскільки саме пасивні операції значною мірою визначають умови, форми та напрями використання банківських ресурсів, тобто склад і структуру активів банку, характеризують джерела коштів та пояснюють природу фінансових зав'язків банку, табл. 2.5.

**Динаміка основних показників пасиву балансу АТ «ОТП-Банк»
за 2020-2022 рр.**

Стаття балансу	На 31.12. 2019	На 31.12. 2020	На 31.12. 2021	На 31.12. 2022
Загальна сума пасивів, тис.грн.	44781323	58924907	69819444	91005538
Абсолютне відхилення пасивів (порівняно з попереднім роком), %	-	14143584	10894537	21186094
Темп росту пасивів (порівняно з попереднім роком), %	-	131,58	118,49	130,34
Темп росту пасивів (порівняно з базовим роком), %	100	131,58	155,91	203,22
Власний капітал, тис.грн.	7774495	9571561	11060381	11630668
Абсолютне відхилення власного капіталу (порівняно з попереднім роком), %	-	1797066	1488820	570287
Темп росту власного капіталу (порівняно з попереднім роком), %	-	123,11	115,55	105,16
Темп росту власного капіталу (порівняно з базовим роком), %	100	123,11	142,26	149,60
Зобов'язання, тис.грн.	37006848	49359344	58759063	79374870
Абсолютне відхилення зобов'язань (порівняно з попереднім роком), %	-	12352496	9399719	20615807
Темп росту зобов'язань (порівняно з попереднім роком), %	-	133,38	119,04	135,09
Темп росту зобов'язань (порівняно з базовим роком), %	100	133,38	158,78	214,49
Кошти клієнтів, тис.грн.	35401926	47838522	57064997	77736460
Абсолютне відхилення коштів клієнтів (порівняно з попереднім роком), %	-	12436596	9226475	20671463
Темп росту коштів клієнтів (порівняно з попереднім роком), %	-	135,13	119,29	136,22
Темп росту коштів клієнтів (порівняно з базовим роком), %	100	135,13	161,19	219,58

Джерело: пораховано автором за даними [57; 60]

Збільшення загального обсягу пасивів банку може свідчити:

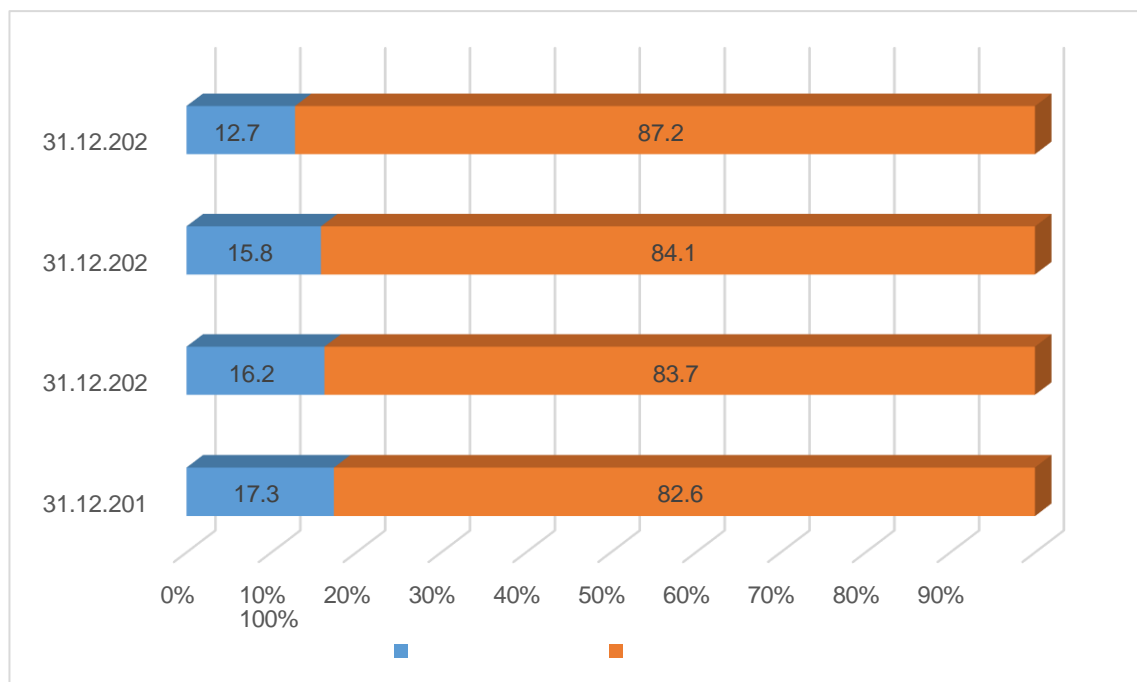
- про нарощування банком обсягів залучених ресурсів за аналізований період (+);
- про розширення джерел запозичених коштів банку (+);
- про зростання кредиторської заборгованості банку (-);
- про розширення клієнтської бази банку за рахунок збільшення обсягів залучених ресурсів (+);

- про зростання банківського прибутку, а, отже, і ефективності банківської діяльності в цілому (+) і ін.

І, навпаки, до зворотних наслідків може приводити зменшення пасиву балансу банку.

Пасив балансу складають власний капітал та зобов'язання. Саме власний капітал відіграє домінуючу роль у забезпеченні стабільного розвитку банків. Залежно від рівня його достатності визначається спроможність банків покривати ризики від проведення банківських операцій та їхня капітальна стійкість [61, с. 74]. Чим більший розмір власного капіталу, тим більші ризики він готовий прийняти, крім того значний розмір акціонерного капіталу є свідченням фінансової стійкості та надійності банку.

Графічно структура пасивів АТ «ОТП-Банк» за 2020-2022 роки представлена на рис. 2.6.

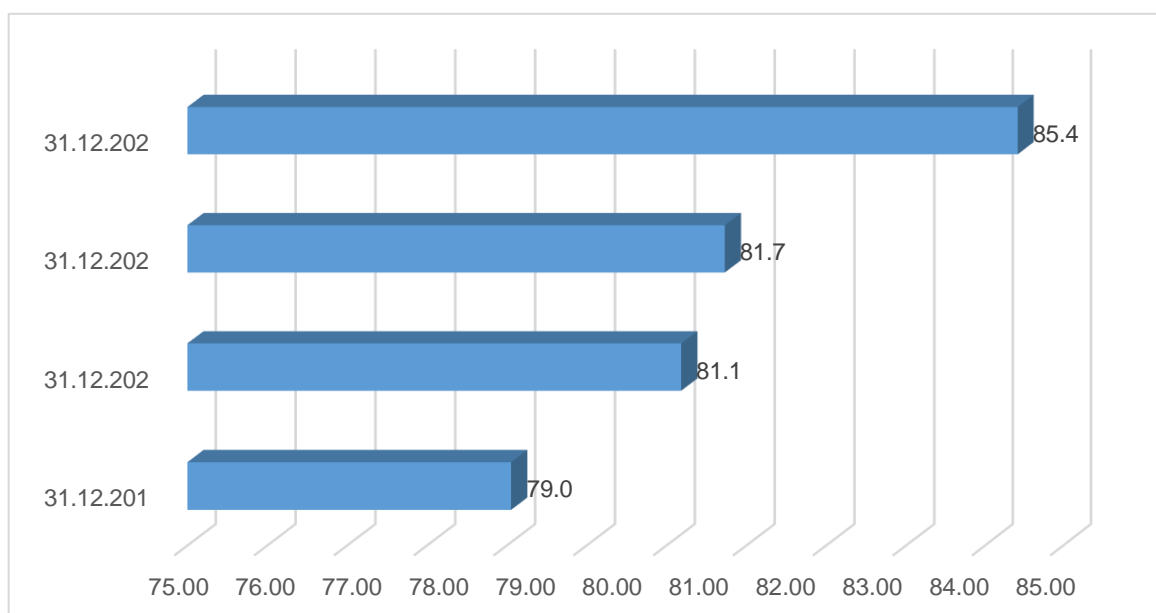
Рис. 2.6. Структура пасивів АТ «ОТП-Банк» за 2019-2022 рр.

Як видно з таблиці 2.5, у 2022 році загальна сума банківських ресурсів становила 91005,5 млн. грн., що в 2 рази більше ніж у 2019 році. Зі структури пасиву балансу, рис. 2.1, видно, що найбільшу питому вагу у розмірі 87,22% (у 2020 році)

займають зобов'язання банку, обсяги сум яких протягом аналізованого періоду зросли на 33,38%. Власний капітал, при цьому, зріс на 1797,06 млн. грн. та склав у 2020 році 9571,6 млн. грн., або 16,24% всіх фінансових ресурсів банку. При цьому треба зазначити, що у 2020 році в порівнянні з 2019 роком питома вага зобов'язань банку зросла, а власного капіталу, відповідно, зменшилась на 1,12 проц. пункт.

У наступних роках відмічено перевищення темпів нарощення зобов'язань (119,04% та 135,09% відповідно) над темпами зростання власного капіталу (115,55% та 105,16%). Це спричинило зростання частки зобов'язань до 87,22% сукупних ресурсів та скорочення частки власного капіталу до 12,78%. Хоча ця тенденція є негативною, проте оптимальною вважається частка власного капіталу не менше 10%. АТ «ОТП-Банк» цього дотримувався значення впродовж аналізованого періоду.

Аналізуючи зобов'язання банку, варто відмітити, що в їх структурі найбільшу питому вагу займають кошти клієнтів, що і не є дивним, адже основним джерелом формування ресурсів банку є депозитні операції, крім того їхня частка постійно зростає, рис. 2.7.

Рис. 2.7. Динаміка депозитної активності АТ «ОТП-Банк» за 2019-2022 рр., %

У 2019 році частка коштів клієнтів в загальній величині фінансових ресурсів банку становила 79,06% та до кінця 2022 року збільшилася до рівня 81,19% при зростанні їх абсолютної суми на 12436,3 млн. грн. Проте при подальшому нарощенні залучених коштів від фізичних та юридичних осіб відбулось і зростання частки коштів клієнтів до 85,42% сукупних ресурсів досліджуваного банку.

Чим вище частка залучених коштів клієнтів банку (підприємств і організацій, населення) на довгостроковій основі, тим вище стабільна частина ресурсів комерційного банку, що позитивно впливає на його ліквідність і зменшує залежність від міжбанківських позик.

Завдяки збільшенню довіри до ОТП Банку, привабливості депозитних продуктів та програм лояльності впродовж аналізованого періоду кошти юридичних та фізичних осіб щороку зростали і досягли у 2022 році рекордного рівня – 77,7 млрд грн.

Отже, проаналізувавши структуру зобов'язань банку, можна сказати, що АТ «ОТП-Банк» надає перевагу більш дешевшим ресурсам, тобто депозитам фізичних та юридичних осіб, широко проводить роботу із залученням нових клієнтів та розширенням ресурсної бази. При цьому, банк майже не користується коштами інших банків, а саме міжбанківськими кредитами.

Якщо розглядати структуру капіталу банку, табл. 2.6, то найбільшу його частину складає статутний капітал. За досліджуваний період його абсолютна величина не змінилася, проте за рахунок збільшення інших статей балансу, спостерігаємо постійне зменшення його питомої ваги у загальній величині власних фінансових ресурсів банку: від 79,57% у 2019 році до 53,19% у 2022 році.

У 2019 році від'ємну частку займає така стаття балансу, як «накопичений дефіцит». Проте, як бачимо, за рахунок того, що банк останні роки працював прибутково, він мав можливість спрямувати частину прибутку на погашення дефіциту. З 2020 року в складі власного капіталу є стаття «нерозподілений прибуток», частка якої мала зростаючий тренд. Щодо інших складових власного капіталу, то протягом аналізованого періоду спостерігаємо зменшення їх питомої ваги в загальній структурі.

**Склад та структура власного капіталу АТ «ОТП-Банк»
за 2019-2022 рр.**

Стаття	Станом на 31.12.2019		Станом на 31.12.2020		Станом на 31.12.2021		Станом на 31.12.2022	
	млн. грн.	%	млн. грн.	%	млн. грн.	%	млн. грн.	%
Акціонерний (Статутний) капітал	6186	79,57	6186	64,63	6186	55,93	6186	53,19
Емісійний дохід	405	5,21	405	4,23	405	3,66	405	3,48
Інший додатковий капітал	1236,3	15,90	1236,3	12,92	1236,3	11,18	1236,3	10,63
Інші резерви	50,6	0,65	113,9	1,19	57,7	0,52	30,9	0,27
Нерозподілений прибуток / Накопичений дефіцит	(103,5)	-1,33	1630,2	17,03	3175,3	28,71	3772,4	32,43
Усього власного капіталу	7774,5	100	9571,5	100	11060,4	100	11630,7	100

Джерело: пораховано автором за даними [57; 60]

Отже, результатом аналізу структури власних фінансових ресурсів показали, що в АТ «ОТП-Банк» більша частина капіталу сформована за рахунок статутного капіталу.

А суттєве зростання капіталу шляхом капіталізації прибутків протягом останніх років дозволяє банку бути готовим до будь-яких стресових ситуацій.

Проведемо оцінку якості активів, яка також є важливим показником для визначення рівня фінансової стійкості комерційного банку, оскільки структура і якість активів значною мірою зумовлюють ліквідність та платоспроможність банку і в кінцевому результаті його надійність. Для досягнення названої мети аналіз активних операцій починають з визначення змін у їх структурі, табл. 2.7.

Отже, як видно з даних, наведених в табл. 2.7, активи щороку зростали. Протягом усіх років, крім останнього аналізованого періоду, найбільшу питому вагу у структурі активів банку займали кредити клієнтам, а саме 56,52% у 2019 році, 46,9% у 2020 році, 57,95% у 2021 році та 32,85% у 2022 році.

Протягом 2020-2021 років кредитний портфель збільшився до 40,5 млрд грн.

**Склад та структура активів АТ «ОТП-Банк»
за 2019-2022 рр.**

Стаття	Станом на 31.12.2019		Станом на 31.12.2020		Станом на 31.12.2021		Станом на 31.12.2022	
	млн. грн.	%	млн. грн.	%	млн. грн.	%	млн. грн.	%
Грошові кошти	3139,6	7,01	3510,4	5,96	3870,2	5,54	4749,3	5,22
Кредити та аванси банкам	4308,5	9,62	13628,1	23,13	9129,4	13,08	21720,6	23,87
Кредити клієнтам	25311,4	56,52	27638,2	46,90	40460,5	57,95	29892,9	32,85
Інвестиції	10992,3	24,55	12671	21,50	14801,3	21,20	33019,5	36,28
Основні засоби і нематеріальні активи	760,8	1,70	1180,8	2,00	1293,3	1,85	1164,8	1,28
Податкові активи	38,4	0,09	76,5	0,13	69	0,10	65,4	0,07
Інші активи	230,3	0,51	219,9	0,37	195,7	0,28	393	0,43
Усього активів	44781,3	100	58924,9	100	69819,4	100	91005,5	100

Джерело: пороховано автором за даними [57; 60]

Таке зростання було зумовлене збільшенням кредитного портфелю юридичних осіб у національній валюті внаслідок суттєвого збільшення продажів у сегменті великого корпоративного бізнесу, зменшення відсоткових ставок та оновлених програм фінансування у сегменті малого та середнього бізнесу. Проте протягом 2022 року кредитний портфель зменшився до 29,9 млрд грн. Таке значне зниження зумовлене як погашенням кредитів, зменшенням обсягів надання нових кредитів, так і в результаті погіршення якості портфеля.

Другою за величиною статтею є інвестиції – в цінні папери, дочірні компанії та нерухомість. Як бачимо, частка інвестицій у вартості активів даного банку не досить велика – за три роки вона не перевищувала 25%, проте позитивним є її зростання в останньому аналізованому періоді. На кінець 2022 року за рахунок скорочення обсягів кредитування та пожвавлення інвестиційної діяльності відбулось зростання їх частки до рівня 36,28%. Впродовж аналізованого періоду масштаби інвестиційної діяльності збільшилися в 3 рази.

Що стосується частки коштів в інших банках та кредитів банкам, яка не має постійного характеру, то вона у 2019 році була на рівні 9,6% всіх активів банку та

складалася переважно із залишків в 3 банках. Проте в 2020 та 2022 роках банк збільшив обсяги кредитування за операціями РЕПО, що і призвело до зростання їх частки. Впродовж аналізованого періоду заборгованість інших банків зросла аж в 5 разів.

Стаття «грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви» за аналізований період збільшилася в 1,5 рази, тобто менеджери все більшу увагу приділяють ліквідності банку, що і призвело до такого збільшення високоліквідних активів. Проте перевищення темпів зростання інвестицій та коштів інших банків вплинуло на зменшення її частки в загальній структурі активів банку: з 7,01% у 2019 році до 5,22% у 2022 році.

Отже, як бачимо, у АТ «ОТП-Банк» структура активів є дещо нетиповою для української банківської системи, де, зазвичай, переважно активи складаються з вартості кредитного портфелю, а інвестиційна діяльність у банківському секторі розвинута дуже слабо.

Звіт про фінансові результати банку є також важливим інструментом для оцінки його фінансової стійкості. Аналіз фінансових результатів банку допомагає інвесторам, акціонерам, регуляторам і іншим зацікавленим сторонам зрозуміти ефективність управління банком, визначити його прибутковість та оцінити ризики, табл. 2.8.

За даними табл. 2.8 бачимо, що процентні доходи щороку зростали, а саме на 16,27% у 2021 році та 52,29% у 2022 році, що свідчить про збільшення обсягу кредитування (у 2021 році) та розширення інвестиційної діяльності банку (у 2022 році). Процентні витрати у 2022 році збільшилися на 75,49%, що пов'язано зі збільшенням обсягу залучених коштів на депозитах клієнтів. Чистий процентний дохід зріс у 2021 році на 29,76%, а у 2022 році – ще на 46,65%, що свідчить про ефективну роботу з активами та пасивами банку. Комісійні доходи зросли на 18,16% у 2021 році, проте у 2022 році відбулось їх скорочення на 10,28%. Зниження ділової активності клієнтів унаслідок військової агресії та запроваджені обмеження на валютному ринку негативно вплинули на комісійні доходи банку у 2022 році.

Динаміка показників формування прибутку АТ «ОТП-Банк»

Показник, тис. грн.	На 31.12. 2020	На 31.12. 2021	На 31.12. 2022	Приріст 2021/2020, %	Приріст 2022/2021, %
Процентні доходи	4962915	5770296	8787828	116,27	152,29
Процентні витрати	-1386122	-1129067	-1981446	81,46	175,49
Чистий процентний дохід	3576793	4641229	6806385	129,76	146,65
Комісійні доходи	1684106	1989979	1785441	118,16	89,72
Комісійні витрати	-506572	-700725	-663787	138,33	94,73
Торговельний результат	461988	716045	884809	154,99	123,57
Інші доходи	104883	102884	128973	98,09	125,36
Резерви та інші збитки	-1057834	-1003230	-5758747	94,84	574,02
Інші витрати	-836210	-132204	-234718	15,81	177,54
Операційні витрати	-2147005	-2274557	-2314569	105,94	101,76
Прибуток до оподаткування	2119349	3350731	726411	158,10	21,68
Витрати на сплату податку	-385627	-605620	-129305	157,05	21,35
Прибуток за рік	1733722	2745111	597106	158,34	21,75

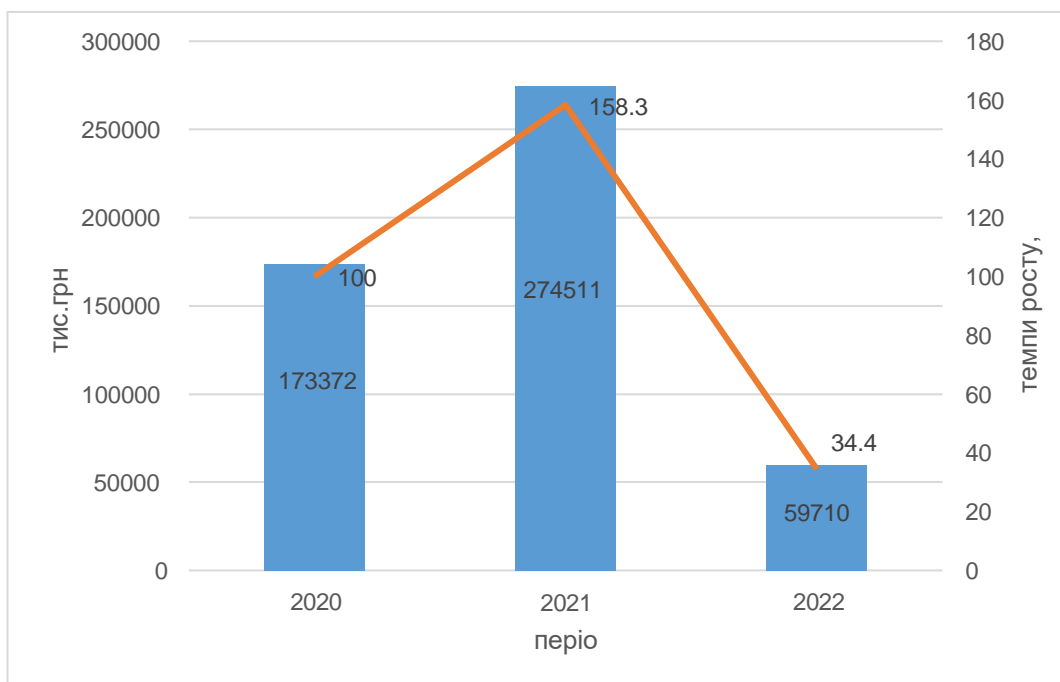
Джерело: пораховано автором за даними [57; 60]

Торгівельні доходи з іноземною валютою та банківськими металами також мали зростаючий тренд: на 54,99% у 2021 році та ще на 23,57% у 2022 році.

Слід відмітити незначний рівень зростання операційних витрат, які включають амортизаційні витрати, витрати на персонал та адміністративні витрати. Серед негативних моментів відмічено значне зростання у 2022 році, аж у 5 разів, резервів на покриття очікуваних кредитних збитків.

Відобразимо графічно динаміку чистого прибутку банку, рис.2.8.

За даними рис. 2.8 бачимо, що в 2021 році в банку відбулось зростання прибутку на 58,34%, що свідчить про підвищення рівня його ефективності. Однак у 2022 році за рахунок значних обсягів резервів за кредитними операціями величина прибутку скоротилася майже втричі.

Рис. 2.8. Динаміка чистого прибутку АТ «ОТП-Банк» за 2020-2022 рр.

Джерело: побудовано автором за даними [57; 60]

За підсумками 2022 року АТ «ОТП Банк» увійшов у ТОП-10 посів 8-ме місце за рівнем чистого прибутку.

Загалом, з аналізу основних індикаторів фінансової стійкості слідує, що банк за період 2020-2022 років працював ефективно, оскільки спостерігається позитивна тенденція щодо покращення більшості аналізованих показників, а саме: зростання обсягів банківських ресурсів, нарощення депозитного та інвестиційного портфелів та збільшення величини отриманих доходів. Про за рахунок складної політичної ситуації у 2022 році відмічено певне погіршення ефективності діяльності досліджуваного комерційного банку, оскільки відбулося скорочення величини чистого прибутку.

2.3 Аналіз показників фінансової стійкості АТ «ОТП-Банк»

Для аналізу фінансової стійкості банку, як уже зазначалося у попередньому розділі нами буде використано методичний підхід Варцаби В.І. [39]

використовують чотири групи показників. Розпочнемо із показників, що базуються на структурі та достатності власного капіталу банку, табл. 2.9.

Таблиця 2.9

Динаміка показників фінансової стійкості, що базуються на достатності капіталу

Показники	Оптимальне значення	Станом на 31.12.2019	Станом на 31.12.2020	Станом на 31.12.2021	Станом на 31.12.2022
Коефіцієнт надійності, % (К1)	$\geq 5\%$	21,01	19,39	18,82	14,65
Коефіцієнт фінансового важеля (К2)	20 : 1	4,76	5,16	5,31	6,82
Коефіцієнт достатності капіталу, % (К3)	$\geq 10\%$	17,36	16,24	15,84	12,78
Коефіцієнт мультиплікатора капіталу (К4)	12-15	5,76	6,16	6,31	7,82
Співвідношення статутного і власного капіталу, % (К5)	15%-50%	79,57	64,63	55,93	53,19

Джерело: пораховано автором за даними [57; 60]

За даними табл. 2.9 зауважимо негативний тренд зміни більшості показників впродовж досліджуваного періоду. При цьому, зазначимо, що таку динаміку можна пояснити перевищенням темпів росту зобов'язань над темпами зростанням величини власного капіталу.

Одним із важливих показників достатності капіталу банку є коефіцієнт фінансового важеля, що характеризує здатність банку залучати кошти на фінансовому ринку. Нормативне значення цього показника становить 20:1. За аналізований період досліджуваний банк не дотримується нормативного значення. На 31.12.2019 року значення його становило 4,76. При збільшенні розрахованого значення показника відбувається зростання ділової активності банку, проте зниження його фінансової стабільності. А на кінець 2022 року значення розрахованого показника зростає до рівня 6,82, що свідчить про зниження фінансової стійкості АТ «ОТП Банк».

Оберненим показником фінансового важеля є показник надійності банку, який характеризує співвідношення капіталу і залучених коштів. Мінімально допустиме значення не менше 5%. На 31.12.2019 року значення показника визначено на рівні 21,01%, а на 31.12.2022 року показник становить 14,65%. Отже, розрахункове значення даного показника зменшується – фінансова стійкість банку знижується.

Рівень власного капіталу в структурі активів визначається за допомогою коефіцієнта концентрації власного капіталу (достатності власного капіталу). Оптимальне значення даного показника знаходиться в інтервалі від 10%. Розраховане значення показника на початок аналізованого періоду було найбільшим в аналізованому періоді – 17,36%. Проте на кінець 2021 року значення показника зменшується до 15,84%, а на кінець 2022 року скорочується на 3,06% до значення 12,78%. Отже, лише 13% активів сформовано за рахунок власного капіталу. Проте АТ «ОТП Банк» дотримувався значення коефіцієнта на рекомендованому рівні протягом усього аналізованого періоду.

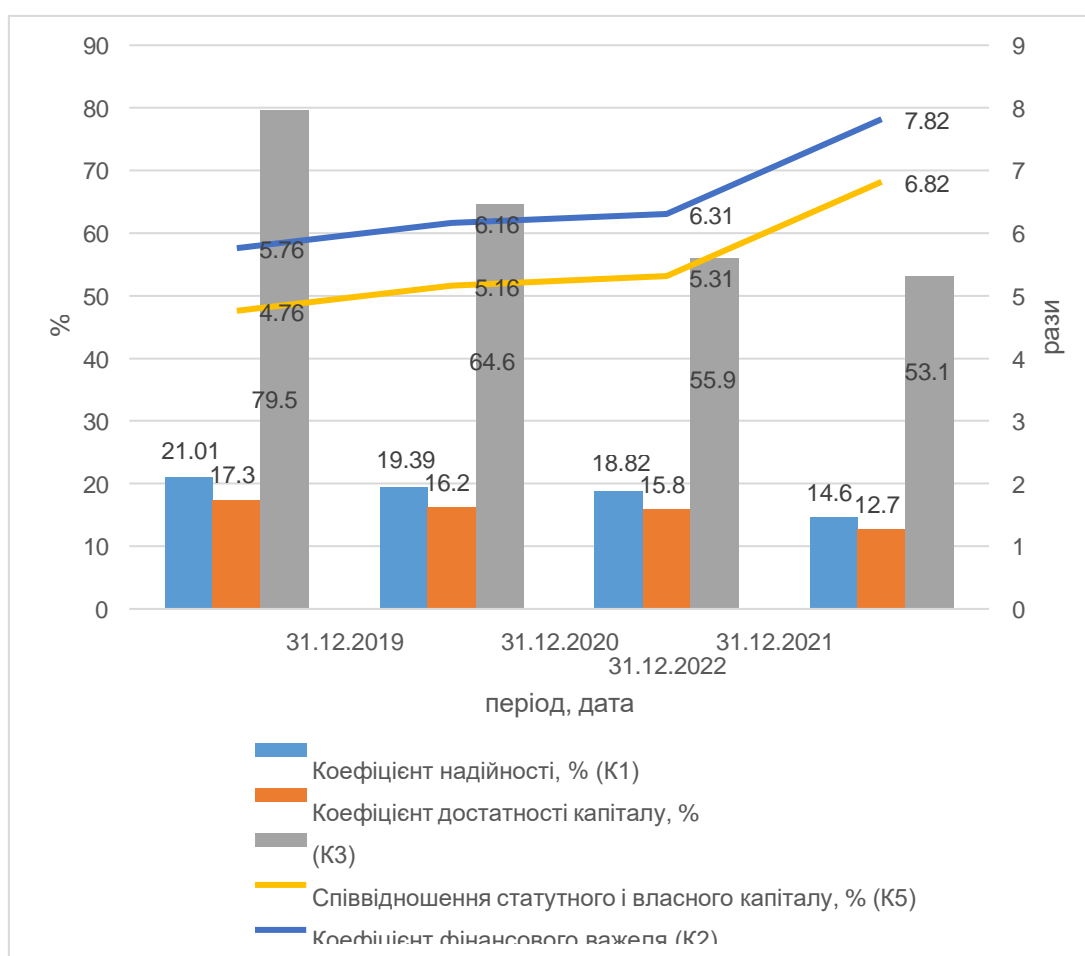
Коефіцієнт участі власного капіталу у формуванні активів підтверджувало необхідність збільшення власного капіталу у 2017 році, оскільки значення коефіцієнта є досить незначними – 0,244. Проте за рахунок скорочення протягом 2017-2018 року власного капіталу і відбулось зростання аналізованого коефіцієнта до рівня 0,483. Оптимальне значення коефіцієнта участі власного капіталу у формуванні активів - не менше 10%.

Мультиплікатор капіталу показує, яку кількість активів забезпечує кожна гривня власного капіталу. Таким чином на 1 грн. власних коштів на початок аналізованого періоду припадало 5,76 грн. активів, а на кінець – 7,82 грн, тобто значення мультиплікатора капіталу в динаміці він збільшується. Це негативний тренд так як показник показує, яку кількість гривні активів повинна забезпечувати кожна гривня власного капіталу (тобто коштів власників банку) і відповідно яка частка банківських ресурсів може бути сформована у формі боргових зобов'язань. Оскільки власний капітал повинен покривати збитки за активами банку, то чим вищий рівень мультиплікатора, тим вищий ступінь ризику банкрутства банку.

Водночас чим вищий мультиплікатор, тим вищий потенціал банку для більш високих виплат своїм власникам (акціонерам).

Коефіцієнт відношення статутного капіталу до балансового показує залежність банку від його засновників. Кошти, які вкладаються у вигляді інвестицій в діяльність банку, повинні в два рази перевищувати розмір внесків засновників. Тому значення даного показника повинно знаходитись в інтервалі від 15 % до 50 %. Проте, розраховане значення даного показника перевищує нормативне значення, оскільки ще станом на 31.12.2019 року в складі власного капіталу був накопичений дефіцит, який був повністю перекритий в наступному періоді. Спадний тренд показника позитивно характеризує його фінансову стійкість.

Графічно динаміку показників фінансової стійкості, що визначають достатність капіталу зображено на рис. 2.9.

Рис. 2.9. Динаміка показників фінансованої стійкості, що базуються на достатності капіталу

Отже, провівши аналіз показників достатності капіталу, зауважимо що розраховані значення більшості із них свідчать про зниження фінансової стійкості АТ «ОТП Банк» на кінець аналізованого періоду.

Наступним етапом аналізу фінансової стійкості банку є аналіз показників фінансової стійкості, що характеризують можливість банків своєчасно та у повному обсязі забезпечувати виконання своїх зобов'язань, табл. 2.10.

Таблиця 2.10

Динаміка показників фінансової стійкості, що базуються на оцінці ліквідності

Показники	Оптимальне значення	Станом на 31.12.2019	Станом на 31.12.2020	Станом на 31.12.2021	Станом на 31.12.2022
Коефіцієнт загальної ліквідності (К6)	>100%	121,01	119,38	118,82	114,65
Коефіцієнт миттєвої ліквідності (К7)	>20%	8,87	7,34	6,78	6,11
Коефіцієнт співвідношення високоліквідних і загальних активів (К8)	15%-20%	7,01	5,96	5,54	5,22
Коефіцієнт співвідношення депозитів і кредитів (К9)	70%-80%	71,50	57,77	70,90	38,45

Джерело: пораховано автором за даними [57; 60]

Основним показником, що характеризує ефективність використання банківською установою своїх зобов'язань, є показник загальної ліквідності. Причинами, які впливають на рівень загальної ліквідності є зміна абсолютної суми зобов'язань та зміна абсолютної суми пасивів банку. Нормативне значення названого показника має становити не менше як 100%.

Коефіцієнт загальної ліквідності у банку є високим, що свідчить про спроможність банківської установи погашати будь-які зобов'язання і борги перед клієнтами. Проте відмічена негативна тенденція до зниження.

У 2019 році коефіцієнт загальної ліквідності становив 121,01%, а у наступному періоді за рахунок перевищення темпів зростання зобов'язань (133,38%) над темпами зростання сукупних пасивів (131,58%) скоротився до

119,38 %. Аналогічна ситуація мала місце в наступні періоди, що призвело до зниження коефіцієнта до рівня 114,65%.

Банківській установі для підтримання фінансової стійкості необхідно збільшувати це співвідношення і надалі для зменшення ризику.

Як свідчать дані табл. 2.10, значення коефіцієнта миттєвої ліквідності є недостатнім протягом усього аналізованого періоду. На відповідну дату на кінець 2019 року воно є меншим за мінімальний рівень аж на 11,13%, а на кінець 2022 року – на 12,66%. Впродовж наступних аналізованих періодів за рахунок значного зростання коштів клієнтів відмічено зниження аналізованого коефіцієнта до 6,78% та 6,11% відповідно. Таким чином, на кінець 2022 року коефіцієнт миттєвої ліквідності в 3,3 разів був меншим ніж мінімальний рівень.

Про забезпеченість високоліквідними активами банку свідчить коефіцієнт К8, а його значення показує про невисоку спроможність АТ «ОТП Банк» розрахуватись за своїми зобов'язаннями за рахунок високоліквідних активів. У 2019 році році він становить 7,01%, протягом звітного він скоротився до рівня 5,22%.

Грошові кошти показують наявність у досліджуваної банківської установи ліквідних активів для здійснення власних та клієнтських розрахункових операцій. Щодо них не можна застосувати формулу «чим більше – тим краще», адже ці кошти здебільшого не приносять банківській установі доходу. Крім того, їх надмірний рівень, тобто частка в сумарних активах, фактично призводить до невикористання банкою установою можливостей розширення своїх операцій.

Вважається, що банківська установа забезпечена високоліквідними коштами і достатньому розмірі, якщо наведений показник буде не менше ніж 15-20%. Оскільки, коефіцієнт співвідношення високоліквідних і загальних активів значно нижче оптимального значення, що це свідчить про низький рівень високоліквідних активів.

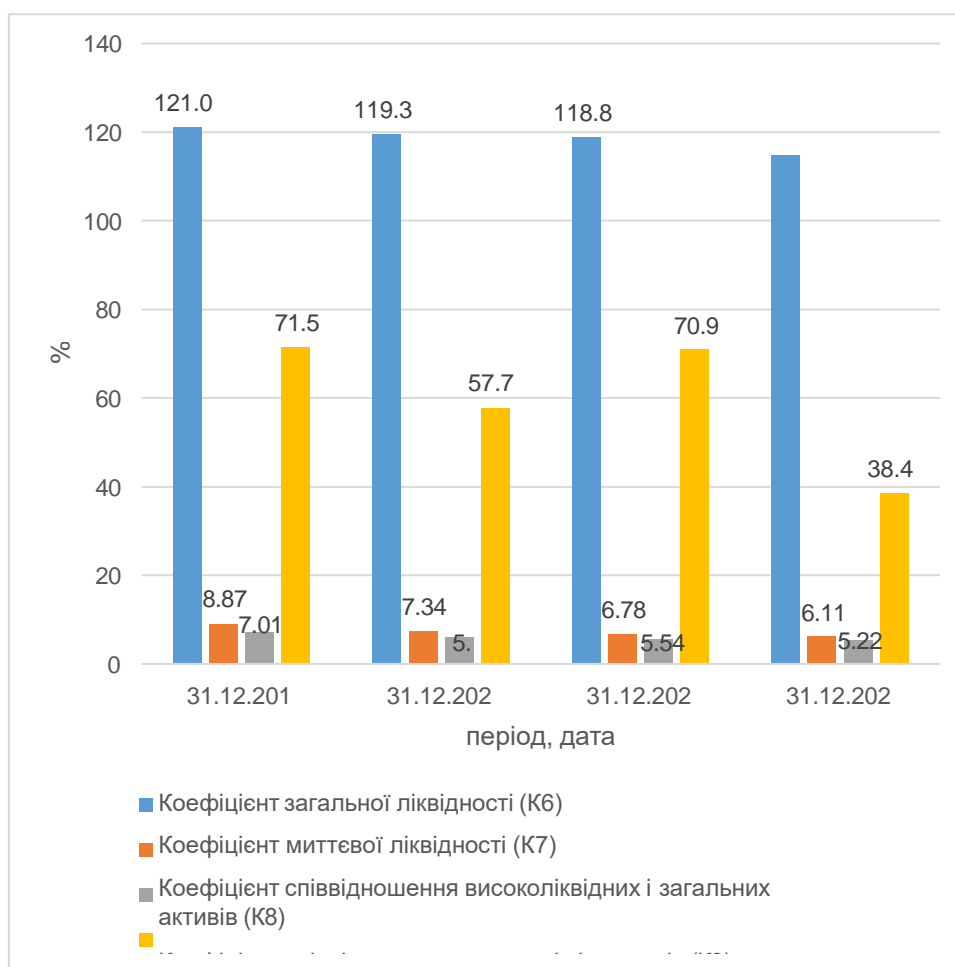
Доповнюючим показником ресурсної ліквідності є коефіцієнт співвідношення виданих кредитів і залучених депозитів. Як видно з таблиці показник ефективності використання коштів клієнтів у 2019 році дорівнював

71,5%, а у 2020 році зменшився до рівня 57,77%. У наступному 2021 році за рахунок поживлення кредитної активності значення аналізованого коефіцієнта досягло граничного рівня, проте спад кредитної активності у 2022 році призвів до різкого скорочення показника.

Зменшення цього коефіцієнта свідчить про часткове зниження ліквідності, тобто темп росту дохідних активів (кредитів) відставав від темпів росту платних пасивів (депозитів). Це є негативним явищем для ліквідності досліджуваної банківської установи, оскільки даний коефіцієнт використання платних пасивів має становити не менше ніж 70%.

Зменшення цього коефіцієнта свідчить про незбалансування ліквідності.

Графічно динаміку показників фінансової стійкості, що характеризують можливість банків своєчасно та у повному обсязі забезпечувати виконання своїх зобов'язань зображено на рис. 2.10.

Рис. 2.10. Динаміка показників фінансової стійкості, що базуються на оцінці ліквідності

Отже, в АТ «ОТП Банк» за період 2020-2022р.р. спостерігається негативна тенденція до зниження ліквідності за більшістю аналізованих показників.

Продовжимо аналіз фінансової стійкості на основі показників, що характеризують здатність банку залучати та розміщувати фінансові ресурси, табл. 2.11.

Таблиця 2.11

Динаміка показників фінансової стійкості, що базуються на оцінці ділової активності

Показники	Оптимальне значення	Станом на 31.12.2019	Станом на 31.12.2020	Станом на 31.12.2021	Станом на 31.12.2022
Коефіцієнт активності залучення позичених і залучених коштів (К10)	80%-85%	82,64	83,77	84,16	87,22
Коефіцієнт активності залучення міжбанківських кредитів (К11)	>1%	1,27	0,0007	0,0018	0,0003
Коефіцієнт активності залучення строкових депозитів (К12)	40%-50%	12,18	9,47	9,32	8,91
Коефіцієнт активності використання залучених коштів у кредитний портфель (К13)	80%-90%	11,64	27,61	15,54	27,36
Коефіцієнт кредитної активності (К14)	65%-75%	9,62	23,13	13,08	23,87

Джерело: пораховано автором за даними [57; 60]

Розраховані показники у табл. 2.11 підлягають детальнішому аналізу. Розпочнемо із коефіцієнта активності залучення позичених і залучених коштів, що характеризує питому вагу залучених коштів у загальних пасивах. За даними табл. 2.11 зауважимо зростання активності залучення коштів банком за аналізований період, тобто на 31.12.2019 року частка залучених коштів становила 82,64%, а на 31.12.2020 року зросла на 1,13% до рівня 83,77% та продовжила зростання на 31.12.2022 року до частки 0,8722 у структурі пасивів АТ «ОТП Банк».

Проаналізуємо також активність залучення міжбанківських кредитів для ресурсного забезпечення діяльності досліджуваного банку. Станом на кінець 2019 року їх частка становила 1,27% у загальній величині ресурсів, що є допустимо для

банку, оскільки міжбанківські кредити є дорогим видом формування ресурсів і значна частка їх у структурі капіталу призведе до зростання витрат на залучення та обслуговування таких видів кредиту. На кінець 2022 року їх частка знизилась до рівня 0,0003% міжбанківських кредитів у структурі пасивів АТ «ОТП Банк».

Варто відзначити негативну динаміку зниження величини залучення строкових депозитів за аналізований період та їх незначну частку. Тобто станом на 31.12.2019 року питома вага строкових депозитів у загальних пасивах становила 12,18%, на 31.12.2021 року знизилась до частки 9,32%, а на кінець 2022 року знизилась до рівня 8,91%.

Збільшення частки строкових депозитів у загальній сумі валюті балансу є позитивним моментом, оскільки вони є найстабільнішою частиною ресурсів. Оптимальний розмір строкових депозитів у ресурсній базі повинен становити не менше 50%. Отже, як бачимо банк проводить неоптимальну депозитну політику, оскільки в нього нестійка ресурсна база. Менеджерам банківської установи необхідно впровадити заходи щодо збільшення обсягу залучення строкових депозитів, а зокрема депозитів фізичних осіб.

Проте частки скорочення строкових депозитів зумовлено небажанням клієнтів у час війни на довший термін вкладати кошти.

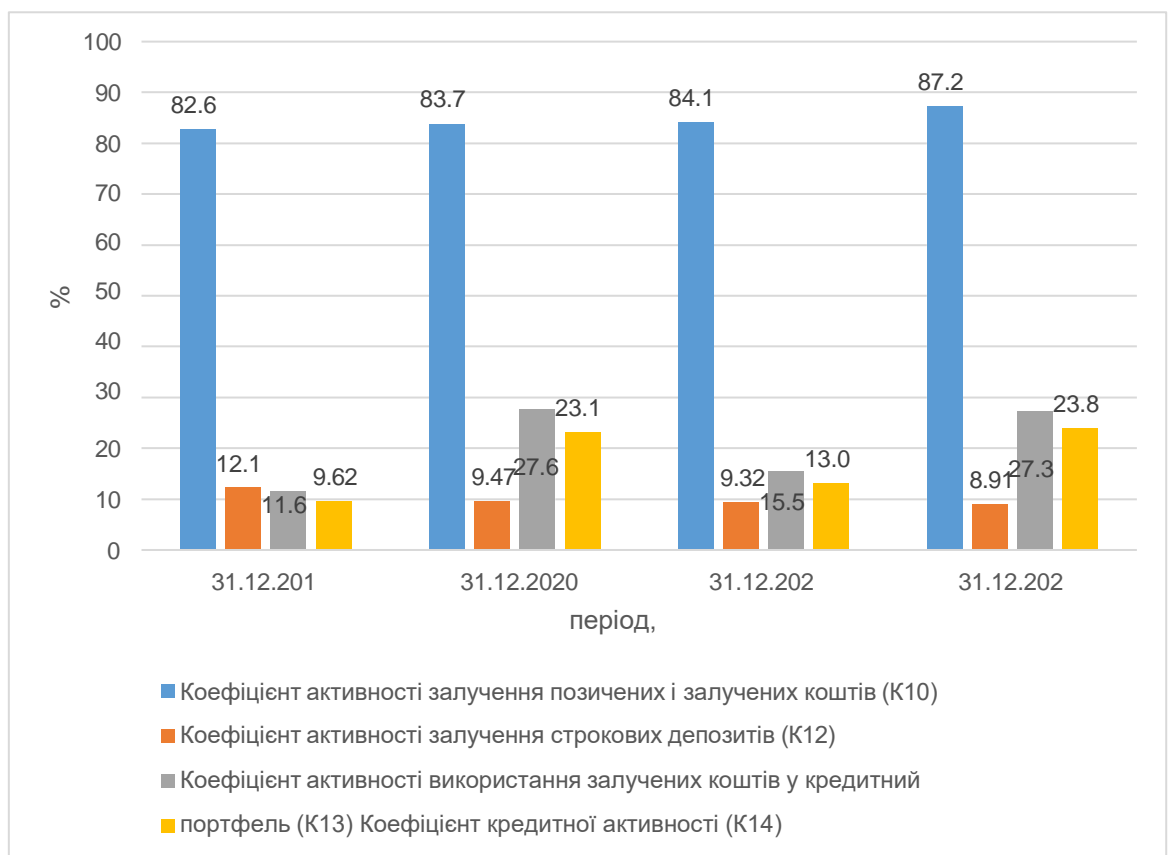
Зазначимо, що активність використання строкових депозитів для формування кредитного портфеля банку дещо зростає. На 31.12.2019 року питома вага залучених строкових депозитів на формування кредитного портфеля становила 11,64%, на кінець 2020 року становила 27,61%, в наступному періоді скоротилася до рівня 15,54%, а на кінець 2022 року зросла до 27,36%.

Продовжимо аналіз коефіцієнтом кредитної активності, який показує яку частку кредитний портфель становить в загальній величині активів банку. Зазначимо також стрибкоподібну динаміку зміни даного показника, а саме на кінець 2019 року спостерігаємо питому вагу кредитів на рівні 9,62%, на кінець 2020 року на рівні 23,13%, на кінець 2021 року – спадання до рівня 13,08%. Протягом 2021 року відбулося скорочення кредитного портфеля до 9,1 млрд грн, що

зумовлене як погашенням кредитів, зменшенням обсягів надання нових кредитів, так і в результаті погіршення якості портфеля.

А на кінець 2022 року коефіцієнт кредитної активності був на рівні 23,87%, тобто відбулося збільшення частки за останній аналізований рік на 11,82%. Таке зростання пов'язане із випередженням темпів зростання кредитів у порівнянні із зростанням активів, що є позитивно для банку, оскільки зростає величина активів, що приносять дохід.

Динаміку розрахованих показників фінансової стійкості зобразимо на рис. 2.11.

Рис. 2.11. Динаміка показників фінансової стійкості, що базуються на оцінці ділової активності

Отже, за результатами аналізу показників фінансової стійкості, що базуються на структурі капіталу та активів АТ «ОТП Банк», зауважимо зростання активності щодо формування залучених та позичених коштів виключно за рахунок безстрокових коштів клієнтів, оскільки банк залучає незначну частку

міжбанківських кредитів, що не є негативною тенденцією, проте частка строкових депозитів у ресурсній базі банку є недостатньою. Крім того рівень кредитної активності є досить низьким.

Аналіз показників ефективності банку за прибутком є дуже актуальним для оцінки фінансової стійкості та результативності діяльності банку, табл. 2.12. Показники прибутку вказують на здатність банку заробляти гроші та генерувати дохід від своєї основної діяльності.

Таблиця 2.12

Динаміка показників фінансової стійкості, що характеризують загальний рівень ефективності

Показники	Оптимальне значення	2020	2021	2022
Загальний рівень рентабельності (К15)	>0	24,03	32,00	5,15
Окупність витрат доходами (К16)	>0	1,42	1,64	1,07
Рентабельність активів (К17)	>1%	2,94	3,93	0,66
Рентабельність капіталу (К18)	>15%	18,11	24,82	5,13
Чиста процентна маржа (К19)	>= 4,5%	24,03	32,00	5,15

Джерело: пораховано автором за даними [57; 60]

Проаналізуємо одержані результати отриманих показників за аналізований період.

У 2020 році загальний рівень рентабельності, тобто рентабельність доходів, склав 24,03%. Це означає, що банк зміг заробити 24,03% чистого прибутку від свого загального доходу. У 2021 році рентабельність доходів зросла до 32%, що свідчить про покращення ефективності генерації доходів банком. Проте в 2022 році рентабельність доходів сильно зменшилася до 5,15%. Таке значне зниження вказує на проблеми з прибутковістю банку та неефективне використання ресурсів для генерації доходів.

У 2020 році рентабельність витрат склала 1,42. Це означає, що банк на 1 грн. витрачених коштів отримав 1,42 грн. доходу. У 2021 році рентабельність витрат значно зросла і становила 1,64%. Таке значне зростання свідчити про відсутність

проблем з управлінням витратами або ефективного використання ресурсів банку. Проте в 2022 році рентабельність витрат знову зменшилася і становила 1,07. Таке різке зниження є результатом неефективної витратної політики банку та зумовлені виникненням фінансових проблем, що призвели до зростання витрат.

За даними табл. 2.12 бачимо, що у 2020 році рентабельність активів складала 2,94% – це означає, що банк заробив 2,94% від загальної вартості своїх активів у формі чистого прибутку. У 2021 році рентабельність активів підвищилася до 3,93% – це свідчить про зростання здатності банку заробляти прибуток від своїх активів.

Однак, в 2022 році рентабельність активів відразу знизилася до 0,66%, що є дуже низьким рівнем. Це вказує на проблеми з ефективним використанням активів, які призвели до зниження прибутковості, тобто АТ «ОТП-Банк» не зміг зберегти рівень прибутку, що генерується від кожного гривні активів. Це викликано низькими процентними ставками, змінами на ринку та неефективним управлінням активами.

Можна зробити висновок про часткове погіршення ефективності роботи АТ «ОТП Банк», оскільки за 3 роки рентабельність активів зменшилась з 2,94% до 0,66%. Порівнюючи з оптимальним значенням (не менше 1%), видно, що банк ефективно використовував наявні ресурси тільки у 2020-2021 роках.

Якщо рентабельність активів банку зменшується, це також може призвести до зниження рентабельності власного капіталу, оскільки банк не заробляє достатньо прибутку від своїх активів.

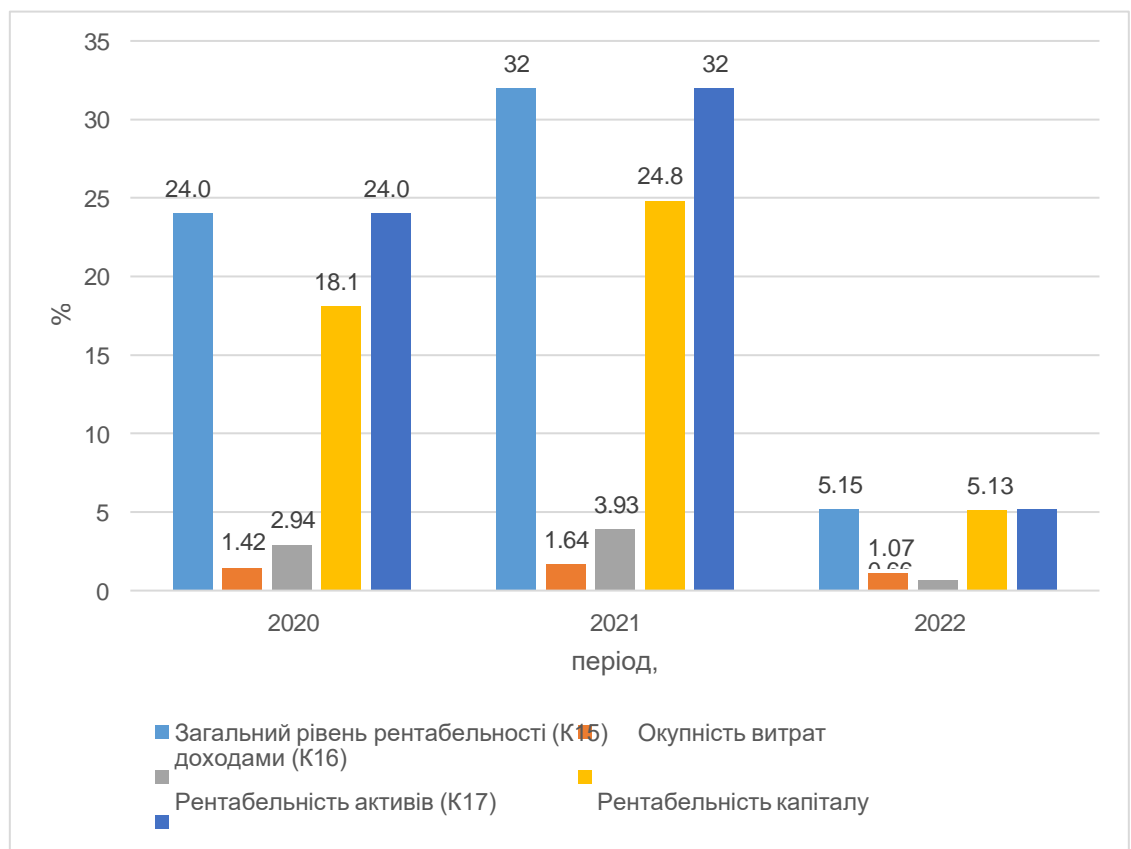
Показник рентабельності капіталу свідчить про зростання ефективності використання капіталу протягом 2020-2021 років, якщо в 2020 році на 1 грн. капіталу припадало 18,11 коп. чистого прибутку, то в 2021 році – вже 24,82 коп., тобто економічна віддача капіталу зросла. У 2022 році за рахунок скорочення чистого прибутку більш ніж в 5 разів порівняно з попереднім роком норма прибутку на капітал зменшилась до 5,13%.

Оптимальне значення цього показника не менше 15%. Щодо АТ «ОТП Банк», то значення рентабельності капіталу у 2022 році за рахунок незначної величини прибутку порівняно з вартістю власного капіталу є досить недостатнім.

Суттєво на зниження рівня прибутковості вплинули витрати на формування резервів у сумі 5,7 млрд грн, оскільки якість кредитного портфеля знизилася через широкомасштабну ескалацію воєнного конфлікту. Крім того банк відновив надання нових кредитів як юридичним так і фізичним особам.

Показник чистої процентної маржі вказує на рівень доходів, які банк отримує від своїх вкладень та кредитних операцій. Оптимальне значення показника на рівні 4,5% отримане в кожному з аналізованих періодах. Значення маржі свідчить про високі темпи приросту чистого процентного доходу порівняно з темпами приросту активів банку, а також про незначне збільшення витрат, які за темпи приросту доходів “встигають”. Проте за рахунок зростання депозитного портфеля у 2022 році, що призвело до зростання процентних витрат в 1,75 разів, значення аналізованого показника опустилось майже до рівня оптимального – 5,15%.

Графічно динаміку показників фінансової стійкості, що характеризують загальний рівень ефективності зображено на рис. 2.12.

Рис. 2.12. Динаміка показників фінансової стійкості, що характеризують загальний рівень ефективності

Отже, аналіз фінансової стійкості з позиції прибутковості АТ «ОТП Банк» показав певну тенденцію до зниження рівня рентабельності за всіма аналізованими показниками, що зумовлене скорочення чистого прибутку за рахунок формування значної суми резервів.

В цілому відмічена тенденція до погіршення більшості показників оцінки фінансової стійкості. Приділяючи увагу підвищенню достатності капіталу та формуванню його капіталу, паралельно з цим адаптуючи депозитну, кредитну та інвестиційну політики до турбулентних умов, що склалися на фінансовому ринку, викликів повномасштабного російського вторгнення на територію України, комерційний банк зможе підсилити заходи щодо забезпечення власної фінансової стійкості.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ

3.1 Комплексна рейтингова оцінка фінансової стійкості банку

Проведення оцінки фінансової стійкості комерційних банків надзвичайно важливий крок в процесі управління банківськими установами. Традиційним та найбільш широко розповсюдженим методом оцінки фінансової стійкості є підхід фінансових коефіцієнтів, який є найлегшим в розумінні, використанні та інтерпретації отриманих результатів.

Коефіцієнтний метод ґрунтується на обчисленні набору економічних показників на основі статей фінансових звітів банківських установ. За допомогою коефіцієнтного методу можна отримати значну кількість економічних показників, що дозволяє використовувати коефіцієнтний аналіз для повного та всебічного дослідження. Саме розгорнутий коефіцієнтний аналіз дозволяє детально дослідити стабільність банку та виявити напрями її забезпечення [62, с. 163].

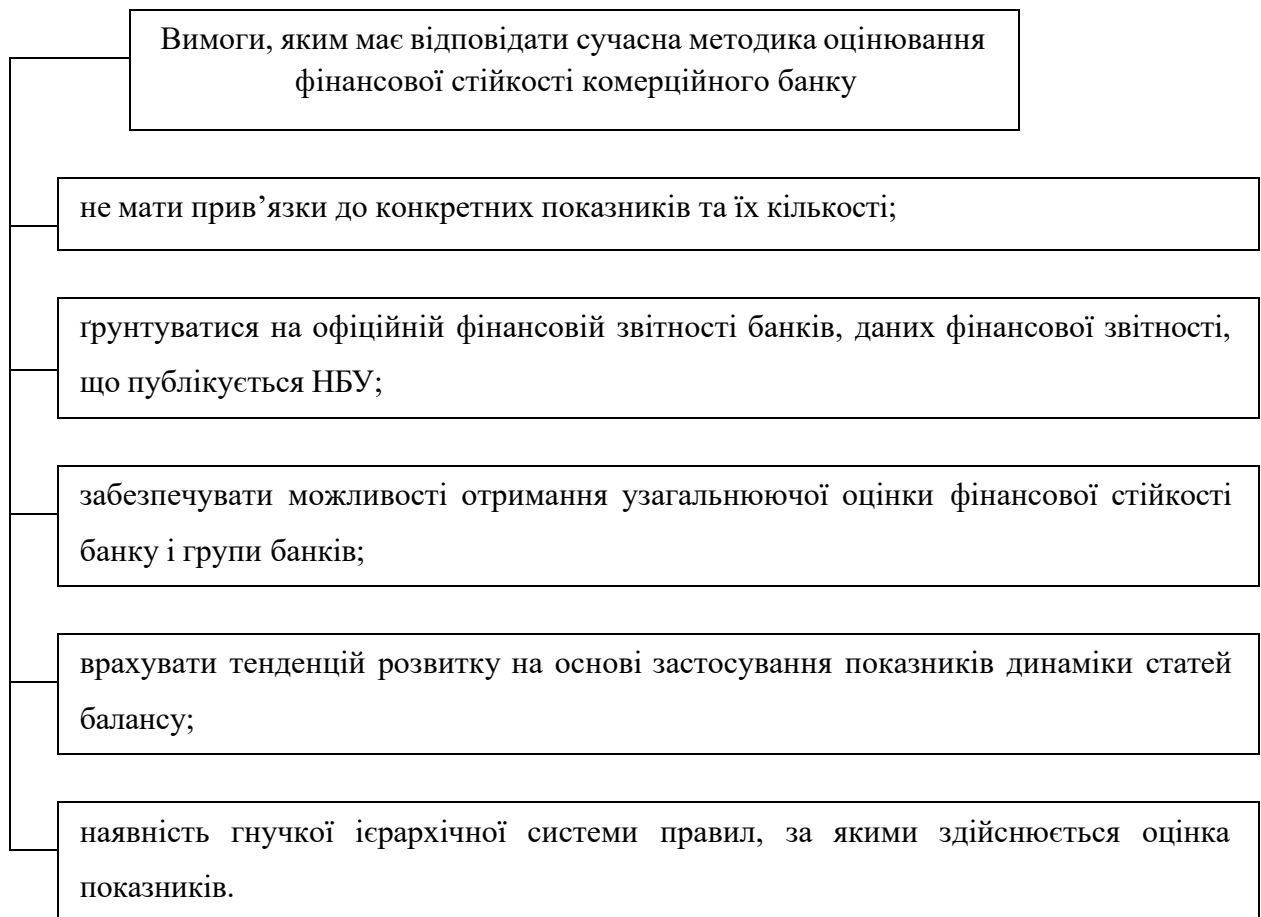
Проте основною проблемою даного способу оцінювання є неможливість отримання однозначної оцінки щодо фінансової стійкості банківської установи, оскільки аналіз окремих показників дає можливість отримати оцінку лише з позиції конкретного показника.

Тому актуальним є пошук нових підходів до оцінювання фінансової стійкості банків та удосконалення існуючих методичних підходів на комплексних засадах з урахуванням впливу внутрішніх та зовнішніх факторів.

Красною І. В. та Мстояном К. В. сформовано конкретний перелік вимог, яким би мала відповідати сучасна методика оцінювання фінансової стійкості вітчизняного комерційного банку, рис. 3.1.

А такі науковці як Телишевська Л. І., Коренська А. М. [26, с. 990] розробили конкретні рекомендації щодо побудови комплексної оцінки фінансової стійкості комерційних банків:

Рис. 3.1. Вимоги щодо сучасної методики оцінювання фінансової стійкості комерційного банку

Джерело: побудово автором за [63, с. 99-100]

- побудова системи оцінки фінансової стійкості для окремого комерційного банку має базуватися на комплексі показників, який відображає всі специфічні аспекти діяльності банку;
- оцінка фінансової стійкості, що впливає з необхідності кількісного та обов'язково якісного аналізу банку, з позиції динаміки розвитку, тобто акцентувати слід на відносних показниках;
- аналітична робота, котра вивчає регресійну залежність фінансової стійкості від рівнів показників та створюватиме можливість об'єктивно визначити значення кожного з показників.

Одним із видів аналізу, який дозволяє отримати комплексну оцінку та порівняти об'єкти оцінки за певними критеріями є рейтинговий аналіз. Рейтинг банків визначається як [64, с. 75]:

- система оцінки банківської діяльності, заснована на фінансових показниках роботи і даних офіційної звітності банку;
- метод порівняльної оцінки діяльності декількох банків.

Таким чином, рейтинг являє собою певну комплексну характеристику комерційних банків як однорідних елементів банківської системи, що розраховується на основі вибраних показників і відповідно до прийнятої методики, відображаючи місце кожного з банків щодо інших елементів цієї системи. Вони комплексно характеризують діяльність банків та проводяться по активних і пасивних операціях [17].

Сучасні вітчизняні методики рейтингової оцінки поділяються на номерні, бальні, регресійні та індексні [28, с. 377]:

- номерні методики передбачають присвоєння певного місця в рейтингу за кожним коефіцієнтом, який розраховується;
- бальні методики дають можливість отримати інтегральну оцінку фінансового стану оцінюваного банку в балах;
- регресійні методики передбачають виділення деякої сукупності об'єктів дослідження, розрахунок факторних показників за кожним досліджуваним об'єктом і середніх із сукупності;
- індексні методики передбачають два рівні розрахунків – параметричних коефіцієнтів та узагальненого індексу.

Більшість вчених для узагальнюючої комплексної оцінки фінансової стійкості банку пропонують використовувати метод середньої геометричної та динамічних середніх значень обраної системи коефіцієнтів.

Так, Бондаренко О. В. [29, с. 3-4] та Максимова А.В. [8, с. 207-208] розрахунок інтегрального показника фінансової стійкості пропонують здійснювати на основі оцінки 15 коефіцієнтів, серед яких: норматив адекватності регулятивного капіталу, відношення регулятивного капіталу до сукупних активів, питома вага

строкових депозитів у зобов'язаннях, коефіцієнт залежності ресурсної бази від залучених міжбанківських кредитів, прибутковість активів, прибутковість капіталу, рентабельність витрат, коефіцієнт ризику кредитного портфеля, індекс процентного ризику, коефіцієнт валютної позиції, миттєва ліквідність, мультиплікатор капіталу, коефіцієнт фінансового важеля, питома вага кредитного портфеля у загальних активах та питома вага високоліквідних активів у загальних активах.

Слід відмітити, що ці коефіцієнти є найбільш показовими і найчастіше використовуються для визначення ключових складових фінансової стійкості.

Для розрахунку інтегрального показника автори пропонують використовувати метод середньої геометричної та динамічних середніх значень обраних коефіцієнтів для розрахунку [8; 29]. Він базується на визначенні коефіцієнтів за окремими показниками, коли одиницею вважається найвище значення даного індикатора.

Проте Волкова В. В. та Верницький Б. В. [34, с. 53] вважають, що для більш ефективної оцінки, доцільно здійснити розрахунок всіх, максимально можливих, показників, та визначити на основі інтегрального аналізу узагальнюючого показника, який би дав змогу цілісно, всебічно та об'єктивно визначити рівень фінансової стійкості банку.

Для розрахунку авторами запропоновано використати аж 21 коефіцієнт наступної системи показників:

- коефіцієнти капітальної стійкості;
- коефіцієнти ділової активності;
- коефіцієнти ефективності управління банком;
- коефіцієнти ліквідності банку.

Дані автори для розрахунку інтегрального показника автори пропонують використати таксономічний аналіз, який дає змогу систематизувати багатовимірну статистичну інформацію і отримати єдину узагальнену оцінку.

Таксономічний аналіз являє систему поетапних дій, виконання яких передбачає дотримання встановленого комплексу вимог та принципів [65; 66] :

- стандартизація середніх значень часткових показників;
- диференціація розрахованих часткових показників на стимулятори і дестимулятори та формування вектора-еталона;
- визначення відстані між окремими спостереженнями (періодами) і вектором еталоном;
- розрахунок інтегрального таксономічного показника та інтерпретація отриманих результатів.

Слід відмітити, що обидва наведені способи розрахунку інтегрального показника потребують математичних розрахунків за допомогою певних формул статистичного аналізу та користування редактором Microsoft Excel. Проте ми вважаємо, що з практичної точки зору методика інтегральної оцінки повинна бути простою як при здійсненні розрахунків, так і при інтерпретації отриманих результатів.

Варцаба В.І. запропонувала здійснювати інтегральну оцінку фінансової стійкості на основі бальної методики. Авторка виокремила 4 групи показників фінансової стійкості [39, с. 108]:

- показники, що базуються на структурі та достатності власного капіталу банку;
- показники, що характеризують можливість банків своєчасно та у повному обсязі забезпечувати виконання своїх зобов'язань (показники ліквідності);
- показники, що характеризують здатність банку залучати та розміщувати фінансові ресурси (показники ділової активності);
- показники, що характеризують загальний рівень ефективності (показники рентабельності).

Система показників передбачає визначення 19 коефіцієнтів.

Із метою визначення загального рівня фінансової стійкості кожне значення розрахованого коефіцієнта, яке відповідає рекомендованому, оцінюється в 1 бал, а невідповідність – у 0 балів.

Наприкінці аналізу здійснюється підрахунок балів, підсумок якого відповідає тому чи іншому рівню фінансової стійкості:

- 0-3 бали – незадовільний рівень фінансової стійкості, коли понад 80 % коефіцієнтів не відповідають рекомендованим значенням;
- 4-7 балів – нестійкий (передкризовий) рівень фінансової стійкості, коли 60-80% коефіцієнтів не відповідають рекомендованим значенням;
- 8-11 балів – фінансова стійкість із деякими ознаками проблемності, коли 40-60% коефіцієнтів не відповідають рекомендованим значенням;
- 12-15 балів – задовільна фінансова стійкість, коли 20-40% коефіцієнтів не відповідають рекомендованим значенням;
- 16-19 балів – відмінна фінансова стійкість, за якого лише до 20% коефіцієнтів не відповідають рекомендованим значенням [39, с. 109].

Проте ми вважаємо, що для забезпечення достатнього рівня фінансової стійкості комерційним банком повинні застосовуватися нові інструменти її досягнення при цьому, враховуючи внутрішні та зовнішні загрози у вигляді фінансових ризиків. Тому пропонуємо доповнити бальну методику оцінки фінансової стійкості Варцаби В.І. [39, с. 108] ще однією групою показників, які характеризують фінансову стійкість з позиції фінансових ризиків.

Враховуючи те, що в даній методиці кожен із коефіцієнтів повинен мати рекомендоване значення, пропонуємо включити в групу показників оцінки фінансового ризику економічні нормативи, що встановлені національним регулятором з метою моніторингу ризиків банку, а саме [67, с. 51-52]:

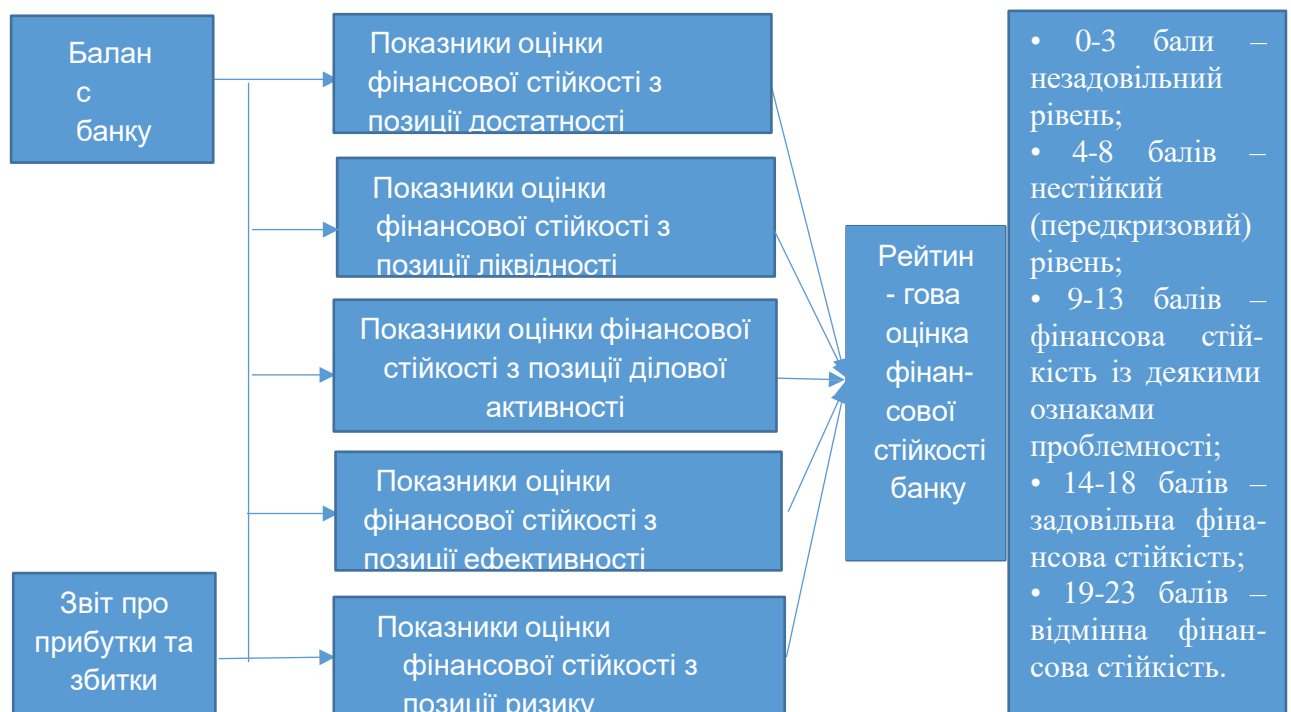
- 1) ризику ліквідності:
  - коефіцієнт покриття ліквідністю (LCR) за всіма валютами (LCR_{BV}) – не менше 100%.
- 2) кредитного ризику:
  - норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (H7) – менше 25%;
  - максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами (H9) – менше 25%;
- 3) ринкового ризику:

- норматив інвестування в цінні папери окремо за кожною установою (Н11) – менше 15%.

Оскільки в удосконаленій методиці вже буде аж 23 показників є потреба перерахувати підсумковий рейтинг:

- 0-3 бали – незадовільний рівень фінансової стійкості, коли понад 80 % коефіцієнтів не відповідають рекомендованим значенням;
- 4-8 балів – нестійкий (передкризовий) рівень фінансової стійкості, коли 60-80% коефіцієнтів не відповідають рекомендованим значенням;
- 9-13 балів – фінансова стійкість із деякими ознаками проблемності, коли 40-60% коефіцієнтів не відповідають рекомендованим значенням;
- 14-18 балів – задовільна фінансова стійкість, коли 20-40% коефіцієнтів не відповідають рекомендованим значенням;
- 19-23 балів – відмінна фінансова стійкість, за якого лише до 20% коефіцієнтів не відповідають рекомендованим значенням.

Інформаційна модель, яка використовується при визначенні рейтингу фінансової стійкості за удосконаленою методикою подана на рис. 3.1.

Рис. 3.2. Інформаційна модель оцінки фінансової стійкості банку на основі бальної рейтингової методики

Джерело: авторська розробка

З метою практичної апробації розроблених теоретико-методичних підходів до оцінювання рівня фінансової стійкості банку нами проведено комплексну оцінку фінансової стійкості АТ «ОТП Банк» за 2020-2022 роки, табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Визначення рейтингу фінансової стійкості АТ «ОТП Банк»

Показники	Оптимальне значення	Станом на 31.12.2020		Станом на 31.12.2021		Станом на 31.12.2022	
		значення	бал	значення	бал	значення	бал
1	2	3	4	5	6	7	8
Коефіцієнт надійності, % (K1)	$\geq 5\%$	19,39	1	18,82	1	14,65	1
Коефіцієнт фінансового важеля (K2)	20 : 1	5,16	0	5,31	0	6,82	0
Коефіцієнт достатності капіталу, % (K3)	$\geq 10\%$	16,24	1	15,84	1	12,78	1
Коефіцієнт мультиплікатора капіталу (K4)	12-15	6,16	0	6,31	0	7,82	0
Співвідношення статутного і власного капіталу, % (K5)	15%-50%	64,63	0	55,93	0	53,19	0
Коефіцієнт загальної ліквідності, % (K6)	$>100\%$	119,38	1	118,82	1	114,65	1
Коефіцієнт миттєвої ліквідності, % (K7)	$>20\%$	7,34	0	6,78	0	6,11	0
Коефіцієнт співвідношення високоліквідних і загальних активів, % (K8)	15%-20%	5,96	0	5,54	0	5,22	0
Коефіцієнт співвідношення депозитів і кредитів, % (K9)	70%-80%	57,77	0	70,90	1	38,45	0
Коефіцієнт активності залучення позичених і залучених коштів, % (K10)	80%-85%	83,77	1	84,16	1	87,22	0
Коефіцієнт активності залучення міжбанківських кредитів, % (K11)	$>1\%$	0,0007	0	0,0018	0	0,0003	0
Коефіцієнт активності залучення строкових депозитів, % (K12)	40%-50%	9,47	0	9,32	0	8,91	0
Коефіцієнт активності використання залучених коштів у кредитний портфель, % (K13)	80%-90%	27,61	0	15,54	0	27,36	0
Коефіцієнт кредитної активності, % (K14)	65%-75%	23,13	0	13,08	0	23,87	0

Продовження таблиці 3.1

1	2	3	4	5	6	7	8
Загальний рівень рентабельності, % (K15)	>0	24,03	1	32,00	1	5,15	1
Окупність витрат доходами (K16)	>0	1,42	1	1,64	1	1,07	1
Рентабельність активів, % (K17)	>1%	2,94	1	3,93	1	0,66	0
Рентабельність капіталу, % (K18)	>15%	18,11	1	24,82	1	5,13	0
Чиста процентна маржа, % (K19)	>= 4,5%	24,03	1	32,00	1	5,15	1
Коефіцієнт покриття ліквідністю (LCR _{BV}) за всіма валютами, % (K20)	>100%	201,93	1	156,9780	1	258,4908	1
Норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента, % (K21)	<25%	11,63	1	11,76	1	8,42	1
Максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами, % (K22)	<25%	7,86	1	9,97	1	13,60	1
норматив інвестування в цінні папери окремо за кожною установою, % (K23)	<15%	2,25	1	2,25	1	0,01	1
Загальний бал	-	-	13	-	14	-	10

Таким чином, проведений аналіз продемонстрував, що у 2020 році 10 із 23 коефіцієнтів мають значення, які не відповідають рекомендованим:

- коефіцієнт фінансового важеля та мультиплікатор капіталу є недостатнім через значні суми зобов'язань;
- співвідношення статутного і власного капіталу є недостатнім через погашення накопиченого дефіциту в попередні періоди;
- через недостатність високоліквідних активів банк не досягає рекомендованих рівнів 2 коефіцієнтів ліквідності;
- недостатній рівень залучення строкових депозитів та виданих кредитів негативно впливає на 4 показники ділової активності та 1 показник ліквідності.

Водночас 13 коефіцієнтів продемонстрували достатні значення, що свідчить про те, що АТ «ОТП Банк» має фінансову стійкість із деякими ознаками проблемності.

У 2021 році банку за рахунок активізації кредитної політики вдалося підвищити рівень коефіцієнта співвідношення депозитів і кредитів і тим самим отримати задовільний рівень фінансової стійкості.

Проте у 2022 році за рахунок значних відрахувань до резервів (погіршення якості кредитного портфеля) відбулося скорочення величини чистого прибутку, що негативно позначилося на показниках рентабельності. Крім того значно зросла активність залучення зобов'язань та скоротилося співвідношення депозитів та кредитів. Лише 10 коефіцієнтів продемонстрували достатні значення, що свідчить про те, що фінансова стійкість АТ «ОТП Банк» погіршилася.

Таким чином, можна констатувати, що АТ «ОТП Банк» має проблеми з оптимізацією структури капіталу, не враховано рівень нарощення залучених коштів порівняно з кредитною діяльністю банку, недостатній рівень високоліквідних активів та недостатню прибутковість активів та капіталу, що значно знижує рівень фінансової стійкості комерційного банку.

3.2 Рекомендації щодо підвищення фінансової стійкості АТ «ОТП Банк»

На основі проведених у аналітичному розділі даної магістерської роботи досліджень, а також враховуючи результати визначення інтегрального показника оцінки фінансової стійкості АТ «ОТП Банк», доцільно виокремити такі напрямки її підвищення, рис. 3.3.

1. підвищення капітальної стійкості

При оцінці фінансової стійкості банківської системи України в цілому та АТ «ОТП Банк» зокрема встановлено, що рівень капіталізації мав спадний тренд.

Підвищення капітальної стійкості

- збільшення обсягу капіталу за рахунок розміщення акцій власної емісії;
- підвищення ринкової вартості акцій;
- збільшення капіталу банків за рахунок субординованого боргу (шляхом випуску депозитних сертифікатів, банківських облігацій та єврооблігацій);
- збільшення капіталу банку за рахунок реінвестування нерозподіленого прибутку;
- підвищення рівня адекватності капіталу банку через консолідацію банківської системи (злиття, приєднання, реорганізацію тощо);
- створення привабливих фінансових та податкових умов для стимулювання інвестицій у банківський сектор;
- удосконалення податкового законодавства з метою введення норм, що дозволяють банкам зменшувати оподатковуваний прибуток на суму коштів, яка спрямовується на нарощування капіталізації.

Удосконалення управління ліквідністю та платоспроможністю

- удосконалення контролю та планування надходжень і відпливів готівки;
- посилення контролю над часовими термінами (термін розміщених ресурсів має відповідати термінам залучених);
- розробка плану дії у випадку виникнення дефіциту або надлишку ліквідних активів;
- посилення контролю над співвідношенням власного капіталу до залученого;
- покращення якості депозитної бази банку;
- перегляд підходів до оцінки запасів ліквідних активів шляхом зосередження уваги на аналізі ліквідності власного портфеля цінних паперів;
- підвищення ефективності аналізу потенційних джерел поповнення ліквідності;
- перегляд підходів до встановлення лімітів на розриви ліквідності;
- розробка порядку фінансування активних операцій банку в умовах кризи;
- наявність та забезпечення ліквідності активів та задовільна структура балансу;
- збалансована структура джерел формування банківських ресурсів;
- ефективне управління зобов'язаннями та активами;
- раціональне та збалансоване управління грошовими потоками.

Підвищення ефективності діяльності

- впровадження інноваційних технологій обслуговування клієнтів та новітніх продуктів та послуг;
- застосування таких інструментів в банківській діяльності, які дозволяють як планувати, так і одержувати додатковий прибуток;
- систематичне і всебічне вивчення кредитних ризиків, здійснення заходів по їх зниженню;
- формування достатніх страхових резервів та резервних фондів;
- застосування фінансового планування.

Продовження реалізації всіх аспектів Базельської угоди з урахуванням досвіду інших провідних країн України

здійснити перехід банківської системи України на стандарти Базель III та Базель IV щодо здійснення банківської діяльності загалом та забезпечення фінансової стійкості банків зокрема

Рис. 3.3. Напрями підвищення фінансової стійкості комерційних банків

Джерело: авторська розробка

Крім то виявлено, що структура власного капіталу комерційних банків виявилася неоптимальною, оскільки в складі власних фінансових є значна частка непокритого збитку, а статутний капітал перевищує власний капітал в цілому по банківській системі станом на 01.11.2023 року у 1,24 рази.

Вирішення проблеми адекватності та достатності власного капіталу банків на думку Реверчук С.К., Григорук М.О. може бути досягнуто за рахунок наступних кардинальних змін загальноекономічних факторів [68, с. 42]:

- прозорість надходження капіталу;
- суттєвої зміни рівня корпоративного управління;
- створення привабливих податкових та фінансових умов для інвестицій у банківський сектор економіки;
- зниження рівня діючих в Україні ризиків;
- підвищення загального рейтингу України.

Основним внутрішнім джерелом нарощування власного капіталу банку прибуток. Проведений аналіз свідчить про недостатність цього внутрішнього джерела нарощування власного капіталу банків України, оскільки в складі власного капіталу у більшості банків є непокритий збиток. Умовою зростання прибутку є використання у процесі банківської діяльності ефективного ризик-менеджменту.

Для підвищення капітальної стійкості комерційних банків в Україні фінансові експерти та науковці рекомендують наступні напрями [69; 70; 71]:

- проведення додаткових емісій акцій;
- реінвестування прибутку;
- капіталізація дивідендів;
- збільшення капіталу банку за рахунок додаткових коштів власників та емітентів банку;
- залучення коштів на умовах субординованого боргу;
- вдосконалення діяльності у галузі формування резервних фондів задля захисту від ймовірних небезпек у діяльності та формування високого рівня фінансової безпеки залучення капіталу іноземних інвесторів у банківський сектор;

- сприяння консолідації слабких банків із провідними банками через механізм реструктуризації;

- вихід банків на первинний та вторинний ринок цінних паперів;

- реформування корпоративної стратегії, особливо в частині надання банківських послуг для отримання більшого прибутку;

- удосконалення податкового законодавства з метою введення норм, що дозволяють банкам зменшувати оподатковуваний прибуток на суму коштів, яка спрямовується на нарощування капіталізації;

- продовження реалізації всіх аспектів Базельської угоди з урахуванням досвіду інших провідних країн.

Для імплементації більшості напрямів нарощення власного капіталу необхідно на нормативному та законодавчому рівні врегулювати вимоги до капіталізації банківських установ:

- внутрішніх резервів банківської системи (створення банківських об'єднань, груп, консорціумного кредитування);

- нарощування прибутку банків;

- зменшення витрат вітчизняних комерційних банків;

- випуску фінансових інструментів капіталізації банків (деPOSITНИХ сертифікатів, облігацій, єврооблігацій, привілейованих акцій);

- збільшення капіталу державних банків або їх корпоратизації;

- вдосконалення діяльності у галузі формування резервних фондів задля захисту від ймовірних небезпек у діяльності та формування високого рівня фінансової безпеки

- створення ресурсної бази для нарощування інвестицій у фінансові інструменти банківської системи;

- збалансованості та стабільності дивідендної політики; злиття та поглинання (проте цей напрям потрібно застосовувати обережно та зважено, не допускаючи процесів монополізації у банківському секторі) [68, с. 43].

2. удосконалення управління ліквідністю та платоспроможністю

Оцінивши фінансову стійкість АТ «ОТП Банк» та сучасний стан банківської системи України з позиції ліквідності, можемо зробити висновки, що попит на ліквідні кошти рідко дорівнює їх пропозиції в будь-який момент часу, тому банк постійно має справу або з дефіцитом ліквідних коштів, або з їх надлишком.

Дефіцит призводить до виникнення ризику втрати ліквідності банку, а надлишок ліквідних коштів є наслідком нераціонального розміщення коштів і прямим чинником недоотримання банком прибутку в майбутньому [72, с. 35].

Підтримка ліквідності на необхідному рівні здійснюється за допомогою проведення визначеної політики банку в галузі пасивних і активних операцій, залежно від конкретних умов грошового ринку й особливостей виконуваних операцій.

Для удосконалення управління ліквідністю комерційних банків в Україні доцільною є розробка грамотної політики управління активними і пасивними операціями. Вона може здійснюватися за наступними напрямками [72; 73, с.6-7]:

- удосконалення контролю та планування надходжень і відпливів готівки;
- посилення контролю над часовими термінами (термін розміщених ресурсів має відповідати термінам залучених);
- розробка плану дії у випадку виникнення дефіциту або надлишку ліквідних активів;
- посилення контролю над співвідношенням власного капіталу до залученого;
- покращення якості депозитної бази банку.

Крім того для покращення рівня ліквідності доцільно:

- підвищувати рентабельність (зменшення кредитних ризиків шляхом отримання більш надійного забезпечення, стягнення простроченої позичкової заборгованості);
- збільшувати частку ліквідних активів за рахунок достатнього погашення кредитів;
- знижувати ризиковість операцій.

Як відмічають Данік Н.В., Тодоренко Є.В. [74, с.305] комерційним банкам потрібно постійно вдосконалювати систему аналізу ліквідності, а саме:

- підвищувати роль аналізу чинників впливу на ліквідність банку, вдосконалювати сценарний аналіз, що передбачає, крім сценаріїв, які охоплюють стандартні та більш несприятливі ринкові умови, розроблення сценаріїв управління ліквідністю в умовах загальноекономічної кризи та власних показників оцінки ліквідності банку, враховуючи специфіку його діяльності;

- переглянути підходи до оцінки запасів ліквідних активів шляхом зосередження уваги на аналізі ліквідності власного портфеля цінних паперів;

- підвищувати ефективність аналізу потенційних джерел поповнення ліквідності, що передбачає моніторинг потенційних джерел поповнення, а також розробляти план використання того чи іншого джерела поповнення ліквідності;

- переглянути підходи до встановлення лімітів на розриви ліквідності, що має на меті залежно від ситуації знижувати або збільшувати дані ліміти, а також збільшувати частоту перегляду розміру даних лімітів;

- розробляти порядок фінансування активних операцій банку в умовах кризи;

- удосконалювати інформаційну політику банку тощо.

Для забезпечення платоспроможності комерційного необхідними є [75]:

- наявність та забезпечення ліквідності активів та задовільна структура балансу;

- збалансована структура джерел формування банківських ресурсів;

- ефективне управління зобов'язаннями та активами;

- раціональне та збалансоване управління грошовими потоками.

Наведені умови забезпечення платоспроможності банківської установи мінімізують ризик загрози погіршення рівня його фінансової стійкості.

Для підвищення ефективності управління ліквідністю та платоспроможністю як банківських установ так і банківської системи необхідні комплексний підхід і зусилля багатьох суб'єктів – НБУ, уряду і безпосередньо самих банків.

3. підвищення ефективності діяльності

Щоб підвищити ефективність діяльності необхідно збільшувати доходи та зменшувати витрати банку. Також для підвищення фінансової стійкості з позиції ефективності можна запропонувати наступні заходи [76, с.116]:

1) нарощення власних коштів банку, що сприятиме зростанню ресурсної бази банку і відповідно їх інвестиційного потенціалу;

2) раціональне та ефективне розміщення коштів банку для забезпечення його фінансової стійкості. Виконання цієї умови дозволить позбавитися суперечностей між ліквідністю, надійністю та прибутковістю КБ;

3) застосування фінансового планування. Певний обсяг витрат виникає в банку внаслідок неузгоджених дій різних управлінь між собою. Фінансовий план дозволяє спрогнозувати доходи, витрати і прибуток банку на рік. І хоча в умовах, які склалися в нашій країні, через нестабільність, інфляцію реальні дані можуть суттєво відрізнятись від запланованих, але пропорції залишаються практично незмінними. Банківська установа повинна реально бачити перспективи свого розвитку і цілі на поточний рік;

4) формування достатніх страхових резервів та резервних фондів. Оскільки основна причина банківських банкрутств — неповернення раніше виданих кредитів, то формування цих фондів сприятиме зміцненню надійності й стабільності банку, а отже, і банківської системи України, зменшенню можливих фінансових ризиків у кредитній діяльності. Створення цих резервів гарантуватиме покриття рахунків у діяльності банку, сприятиме підтримці його ліквідності на необхідному рівні;

5) застосування таких інструментів в банківській діяльності, які дозволяють як планувати, так і одержувати додатковий прибуток. Мова йде про ф'ючерси, опціони, форвардні операції з валютою ті інші форми діяльності, які відповідають умовам ринкових відносин;

6) систематичне і всебічне вивчення кредитних ризиків, здійснення заходів по їх пониженню. З цією метою необхідно організувати відділи управління кредитними ризиками;

7) покращення рівня професіоналізму.

В умовах зростання технологізації банківського бізнесу перед банківськими установами України виникає потреба пошуку нових підходів до підвищення ефективності своєї діяльності та визначення додаткових шляхів отримання конкурентних переваг. Такими можливими шляхами вирішення проблем забезпечення ефективності банківської діяльності може стати впровадження інноваційних технологій обслуговування клієнтів та новітніх продуктів та послуг. Ефективність роботи банку і його конкурентоспроможність на фінансовому ринку значною мірою залежать від використання технічних засобів і спеціального програмного забезпечення, їх якості, зручності і простоти освоєння, можливості налаштування окремих блоків із урахуванням специфіки банку, а також ступеня надійності і рівня захисту інформації [77].

Окрім цього, на підвищення ефективності банківської діяльності значний вплив здійснює використання світових інноваційних практик, а саме: підвищення ефективності персоналізації та оптимізації каналів, використання сервісів із зовнішніми інтерфейсами прикладної програми (API), цифрова та біометрична ідентифікація, сервіси та мобільні додатки, прив'язані до географічного положення, діалогові інтерфейси, збільшення використання великих даних, інтелектуальної власності та розширеної аналітики, використання кредитних маркетплейсів, альтернативних способів оплати (безконтактні оплати, оплати за допомогою терміналів і QR-кодів), застосування штучного інтелекту, поліпшення інтегрованої багатоканальної доставки та нових програм лояльності. Будуть і далі розвиватися діджитал-ініціативи – мобільні і хмарні сервіси, кроссплатформність і багатоканальність, спрощення інтерфейсів взаємодії з клієнтами [78].

4. удосконалення процесу управління фінансовими ризиками

Основними інструментами управління фінансовими ризиками банку в ординарних умовах є визначення ризик-апетиту, дотримання економічних нормативів, формування економічного капіталу для покриття фінансових ризиків, резервів, проведення стрес-тестування та хеджування фінансових ризиків. В умовах кризи банк повинен формувати антикризову стратегію управління банківськими ризиками, а саме: змінювати внутрішні обмеження, збільшувати

рівень економічного капіталу за допомогою формування додаткових резервів, змінювати структуру кредитних портфелів та портфелів з цінними паперами, проводити операції з хеджування та сек'юритизації банківських активів.

Отже, розвиток вітчизняного банківського сектору відбувається під впливом як внутрішніх, так і зовнішніх тенденцій, тому для підвищення його фінансової стійкості необхідно забезпечити ефективність банківської діяльності, ліквідність та платоспроможність банку, повернення довіри клієнтів до банківських установ, удосконалення процесу управління фінансовими ризиками, вдосконалення банківського нагляду згідно світових стандартів та .

ВИСНОВКИ

1. Досліджено сутність категорій «стійкість», «стійкість банку» та «фінансова стійкість банку». Аналіз наукових джерел надав можливість виділити три основні підходи до розуміння фінансової стійкості банківської установи: перший підхід розглядає поняття як певне співвідношення показників і їх відповідність оптимальним значенням; другий як динамічну систему трансформації ресурсів та ризиків; третій як здатність протистояти зовнішнім та внутрішнім впливам, зберігаючи стійку рівновагу і надійність протягом часу. Дослідження показало, що складовими фінансової стійкості правомірно можна вважати такі характеристики банку: капітальну стійкість, ліквідність, платоспроможність, прибутковість та зниження ризиків. До основних умов фінансової стійкості банківської установи належать: достатній обсяг власного капіталу, збалансованість структури активів та пасивів за термінами і сумами, належний рівень рентабельності діяльності банку та його підтримка, постійний моніторинг фінансових ризиків.

2. Досліджено існуючі у фаховій економічній літературі існуючі класифікації факторів впливу на фінансову стійкість комерційного банку та встановлено, що більшість науковців виокремлюють дві групи факторів – зовнішні (екзогенні) та внутрішні (ендогенні). Істотний вплив на фінансову стійкість вітчизняних банків мають економічних та ринкові фактори, зокрема інвестиційний клімат в країні, стан платіжного балансу і економіки, податкова політика, нестабільність валютного курсу та рівень інфляції. Важливими внутрішніми факторами, від яких залежить фінансова стійкість банку, є якість управління банківської установою та її внутрішня політика. Найбільш повною ми вважаємо класифікацію запропоновану Телишевською Л.І та Коренською А.М. Дана класифікація передбачає поділ зовнішніх чинників на такі групи як економічні, ринкові, соціально-політичні та фінансові. Крім того автором було враховано такі групи внутрішніх чинників як організаційні, економічні, фінансові та технологічні.

3. Оцінювання фінансової стійкості банківських установ здійснюється на двох рівнях: макроекономічному рівню НБУ, який включає зовнішню оцінку

фінансової стійкості банківського сектору на основі розробленої цілісної системи оцінки та контролю за дотриманням встановлених пруденційних показників, та мікроекономічному рівні окремого банку шляхом самооцінки на основі певного комплексу показників, що враховують усі аспекти та специфіку діяльності банку.

Встановлено, що більшість авторів вважають, що необхідно здійснювати комплексну оцінку фінансової стійкості на основі аналізу значної кількості показників, які характеризують капітальну стійкість, ділову активність, ефективність управління банком та його ліквідність.

4. Проведений аналіз сучасного стану розвитку банківської системи в контексті рівня її фінансової стійкості дозволив виявити основні тенденції їх діяльності, а саме:

- скорочення кількості банківських установ, зокрема виведення з ринку тих банківських установ, які не дотримуються встановлених нормативів та банків із російським капіталом, що є свідченням очищення банківської системи;

- всі економічні нормативи банківської системи знаходяться в межах рекомендованих значень, а величина регулятивного капіталу щорічно зростає, що свідчить про її фінансову стійкість;

- адаптація до умов роботи у військовий період;

- позитивна динаміка активів банків України та тенденція до нарощення їх зобов'язань;

- серед негативних тенденцій відмічено перевищення статутного капіталу над власним та скорочення рівня капіталізації банківської системи України, в також наявність у банків певних проблем з прибутковістю.

5. АТ «ОТП-Банк» як одного із найбільших українських банків з іноземним капіталом, визнаний лідер банківського сектору країни. Банк працює на ринку з 1998 року, має стійку репутацію соціально-відповідальної, надійної та стійкої фінансової установи. На сьогодні 100% власником українського ОТП Банку є угорський OTP Bank Plc. – найбільша фінансова установа Угорщини й лідер ринку із часткою майже 25% за сумою сукупних активів. АТ «ОТП-Банк» надає повний спектр банківських послуг для корпоративних та приватних клієнтів, а також

малого та середнього бізнесу. Банківська установа пропонує клієнтам тільки найкращий сервіс та послуги, серед яких кредитні та депозитні продукти, страхування, управління активами, лізинг і факторинг, корпоративний та інвестиційний банкінг. Комерційний банк також розвиває свою систему дистанційного обслуговування – «ОТП Сمارт», впровадження якої активно ведеться з початку 2020 року. Стратегічною метою банку залишається постійне вдосконалення та поліпшення клієнтського досвіду користування його продуктами й сервісами.

6. Завдяки збільшенню довіри до ОТП Банку, привабливості депозитних продуктів і програм лояльності кошти юридичних та фізичних осіб впродовж аналізованого періоду зростали й досягли у 2022 році рекордного рівня – 77,7 млрд грн. У 2020-2022 роках капітал банку продовжив зростати в результаті капіталізації прибутків. Накопичений капітал дає банку можливість бути готовим до будь-яких стресових ситуацій. У 2022 році банк сфокусувався на підтримці клієнтів, які потрапили в скрутне становище внаслідок ескалації військового конфлікту, а саме проведенні реструктуризацій кредитів на зручних для клієнтів умовах. Іншим фокусним напрямом було забезпечення безперебійної операційної діяльності навіть в умовах обмеження електропостачання. Норматив адекватності капіталу залишається на дуже високому рівні і суттєво перевищує нормативне значення 10%. Про за рахунок складної політичної ситуації у 2022 році відмічено певне погіршення ефективності діяльності досліджуваного комерційного банку, оскільки відбулося скорочення величини чистого прибутку.

7. Проведений аналіз показників фінансової стійкості показав, що:

- з позиції достатності капіталу встановлено певний рівень залежності АТ «ОТП Банк» від залучених і позичених коштів та достатню фінансову стійкість, що зумовлено достатнім рівнем власного капіталу у порівнянні із зобов'язаннями. Проте всі показники достатності мають тенденцію до погіршення. Банк намагається робити усі кроки до поліпшення фінансової стійкості банку, проте вплив зовнішніх чинників є досить значним.

- в АТ «ОТП Банк» за період 2020-2022р.р. спостерігається негативна тенденція до зниження фінансової стійкості ліквідності за більшістю аналізованих показників, що характеризують можливість банку своєчасно та у повному обсязі забезпечувати виконання своїх зобов'язань. Крім того значення коефіцієнта миттєвої ліквідності та коефіцієнта співвідношення високоліквідних до активів є значно меншими ніж мінімальне, то ця тенденція є досить негативною.

- щодо впливу ділової активності на рівень фінансової стійкості, то за аналізований період досліджувана банківська установа значно розширила масштаби своєї діяльності, проте відмічено тенденцію до зниження ефективності їх використання. Це означає, що банку необхідно звернути увагу на доцільність додаткового залучення ресурсів за умови недостатнього повного та ефективного їх розміщення.

- банк зазнав зниження ефективності за показниками рентабельності у 2022 році в порівнянні з 2020 і 2021 роками. Це є ознакою проблем в генерації прибутку та управлінні витратами. Загальною тенденцією є нестабільність показників ефективності банку, зміни яких спричинені різними факторами, включаючи зовнішні економічні умови та внутрішні управлінські рішення.

8. Доведено необхідність здійснення комплексної оцінки фінансової стійкості комерційного банку. Удосконалено методичний підхід Варцаби В.І., якими запропоновано здійснювати визначення бального рейтингового показника фінансової стійкості на основі аналізу 4 основних груп показників, шляхом введення ще однієї ще однієї групи показників, які характеризують фінансову стійкість з позиції фінансових ризиків. Запропоновано включити в цю групу 5 економічних нормативів, що встановлені національним регулятором з метою моніторингу кредитного, ринкового та ризику ліквідності.

З метою практичної апробації розроблених теоретико-методичних підходів до оцінювання рівня фінансової стійкості банку нами проведено комплексну оцінку фінансової стійкості АТ «ОТП Банк» за 2020-2022 роки. Оскільки виявлено тенденцію до зниження значення рейтингового показника менше, то рівень фінансової стійкості АТ «ОТП Банк» є незадовільний.

9. Вдосконалення процесу управління фінансовою стійкістю необхідно здійснювати як на рівні НБУ, так і на рівні окремого комерційного банку. Важливим кроком щодо підвищення стійкості капітальної бази є нарощення власних ресурсів за рахунок повного покриття непокритого негативного підсумку попередніх періодів та формування нерозподіленого прибутку, вдосконалення діяльності у галузі формування резервних фондів. Підвищення капіталізації банківської системи також сприятиме зростанню її фінансової стійкості. Крім того банки повинні постійно управляти ліквідністю, підтримуючи її на достатньому рівні для своєчасного виконання всіх зобов'язань з урахуванням їх обсягів, строковості й валюти платежів, забезпечувати потрібне співвідношення між власними та залученими коштами, формувати оптимальну структуру активів із збільшенням частки високоякісних активів з прийнятним рівнем кредитного ризику для виконання вимог вкладників, кредиторів і всіх інших клієнтів. Також потрібно підвищувати ефективність банківської діяльності та постійно удосконалювати процес управління фінансовими ризиками.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ НА ДЖЕРЕЛА

1. Вольська С.П. Визначення фінансової стійкості банку. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. Вип. 4. С. 806-809. URL: <http://global-national.in.ua/archive/4-2015/170.pdf>
2. Висоцька І. Б. Теоретичні підходи до поняття «стійкість системи». *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. серія економічна*. 2017. Вип. 2. С. 13-23. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvldu_e_2017_2_4.
3. Нагара М.Б. Сутність та фактори екологічної стійкості підприємства. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія Економіка*. 2022. Випуск 1 (59). С. 90-97. DOI: [https://doi.org/10.24144/2409-6857.2022.1\(59\).90-97](https://doi.org/10.24144/2409-6857.2022.1(59).90-97)
4. Великий тлумачний словник сучасної української мови : 250000 / уклад. та голов. ред. В. Т. Бусел. Київ; Ірпінь: Перун, 2005. VIII, 1728 с.
5. Завадський Й.С., Осовська Т.В., Юшкевич О.О. Економічний словник. Київ: Кондор. 2006. 356 с. URL: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI/KONDOR/EKONOMIC_SL_2006.pdf
6. Парій В.М., Гонтар К.В. Фінансова стійкість комерційного банку: теоретичний аспект. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2014. № 47. С. 127-131. URL: http://psae-jrnl.nau.in.ua/journal/47_2014/20.pdf
7. Телишевська Л.І. Оцінювання фінансової стійкості банків як елементу управління. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. Вип. 4. С. 986-990. URL: <http://global-national.in.ua/archive/8-2015/207.pdf>
8. Максимова А.В. Оцінка фінансової стійкості банку: методичні підходи до аналізу та проблеми їх застосування. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2014. Випуск 8. Частина 3. С. 205-208. URL: http://www.ej.kherson.ua/journal/economic_08/157.pdf
9. Цимбаленко Н.В., Божко Т.О. Основні підходи до визначення поняття фінансової стійкості банку. *Економіка інноваційної діяльності підприємств*. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/11259/1/NRMSE2018_V3_P357-358.pdf

10. Чернова Н. Фінансова стійкість комерційного банку: сутність та управління. *Матеріали конференцій Молодіжної наукової ліги*. 2020. С. 113-115. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/liga/article/view/3135>
11. Глушко О.В. Фінансова стійкість як категорійне поняття. *Науковий вісник НЛТУ України*. Випуск 21.18. С. 171-175. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/finansova-stiykist-yak-kategoriyne-ponyattya>
12. Шпаковська Н.І. Методичний підхід до оцінки фінансової стійкості банків. *Науковий вісник: Фінанси, банки, інвестиції*. 2013. № 3. С. 100–105.
13. Довгаль Ю. С., Чамара О. Р. Сутність фінансової стійкості комерційного банку та ефективні шляхи її забезпечення. *Вісник Університету банківської справи Національного банку України*. 2014. № 3. С. 104–107. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VUbsNbU_2014_3_24.
14. Рисін В. В., Біда А. П. Фінансова стійкість банку: чинники та особливості її забезпечення. *Ефективна економіка*. 2021. № 3. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/3_2021/3.pdf.
15. Вовченко О. С., Єгоричева С. Б. Фінансова стабільність банків в умовах динамічного макроекономічного середовища: монографія. Полтава: ПУЕТ. 2021. 233 с.
16. Косова Т.Д. Аналіз банківської діяльності: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури. 2018. 485 с.
17. Варцаба В. І. Проблеми забезпечення фінансової стійкості банківської системи України. *Науковий вісник Ужгородського університету*. 2018. № 1(51). С. 311–316. DOI: [https://doi.org/10.24144/2409-6857.2018.1\(51\).311-316](https://doi.org/10.24144/2409-6857.2018.1(51).311-316).
18. Катан Л. І. Прибутковість комерційного банку та її підвищення / Л. І. Катан, М. С. Плахотник. *Агросвіт*. 2018. № 21. С. 3-6. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/agrosvit_2018_21_2. DOI: 10.32702/2306&6792.2018.21.3
19. Криклій О. А., Лор А. К. Достатність капіталу банку : фактори впливу та зовнішній механізм забезпечення. *Ефективна економіка*. 2020. № 12. DOI: 10.32702/2307-2105-2020.12.73.

20. Ревич М.Я. Стратегії управління прибутковістю банків. *Вісник Української академії банківської справи*. 2013. № 2 (35). С. 75-80.

21. Волкова Н.І., Волкова В.В., Чорна О.М. Управління ліквідністю як складова фінансової стійкості банку. *Фінансова-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*: зб. Наук.праць.Харків. Випуск 1 (10). С. 54-60.

22. Агрес О.Г. Сутність поняття фінансова стійкість банку та фактори, що на неї впливають. *Сталий розвиток країни в рамках Європейської інтеграції*: тези міжнародної вузівської науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих учених ЖДТУ (м. Житомир, 27 жовтня 2016 року). URI: <http://eztuir.ztu.edu.ua/123456789/5494>.

23. Івасів І., Гарбар Є. Фінансова стійкість банків в умовах високої волатильності ринків. *Вісник Київського національного торговельно-економічного університету*. 2018. № 2. С. 47–55. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vknteu_2018_2_5

24. Волкова Н. І., Бойко В. М. Управління фінансовою стійкістю банківської системи в контексті волатильності фінансового ринку. *Електронне наукове фахове видання з економічних наук «Modern Economics»*. 2021. №27. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/issue/27-2021/volkova.pdf>.

25. Волкова Н. І., Бойко В. М. Фінансова стійкість банку: оцінка, моделювання та прогнозування. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2021. № 9-10. С. 52-59. <http://n-visnik.oneu.edu.ua/collections/2021/286-287/pdf/52-59.pdf>

26. Телишевська Л. І., Коренська А. М. Оцінювання фінансової стійкості банків як елементу управління. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. № 8. С. 986-990.

27. Вінниченко О. В., Громакова В. В. Теоретичні аспекти фінансової стійкості банку. *Бізнес Інформ*. 2020. №5. С. 375–381. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-5-375-381>.

28. Волкова Н., Попик А. Аналіз управління фінансовою стійкістю АТ КБ «ПРИВАТБАНК». *Економіка та суспільство*. 2022. № 45. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-45-11>

29. Бондаренко О. В. Оцінка фінансової стійкості банку. *Молодіжний економічний вісник ХНЕУ ім. С. Кузнеця*. Х., 2016. № 9. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/16201>
30. Лінтур, І., Демчик, С. Оцінка фінансової стійкості банківської системи на основі індикаторів та економічних нормативів НБУ як інструментів монетарного регулювання. *Економіка та суспільство*. 2021. № 24. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-24-46>
31. The Bank of England. URL: <https://www.bankofengland.co.uk/>
32. Banque de France. URL: <https://www.banque-france.fr/>
33. De Nederlandsche Bank. URL: <https://www.dnb.nl/en/about-dnb/duties/financial-stability/index.jsp>
34. Волкова В. В., Верницький Б. В. Методичні підходи до оцінки фінансової стійкості банку. *Фінанси, облік, банки*. 2018. № 1(23). С. 45–54.
35. Грудзевич У. Я. Рейтингове оцінювання діяльності банків України на сучасному етапі. *Вісник Університету банківської справи*. 2018. № 3. С. 102–109. DOI: [https://doi.org/10.18371/2221-755x3\(33\)2018164487](https://doi.org/10.18371/2221-755x3(33)2018164487)
36. Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні : Постанова Правління Національного банку України від 28.08.2001 р. № 368. URL: [https:// zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01#Text)
37. Вядрова Н. Г. Використання індикаторів фінансової стійкості для оцінки стану банківського сектора. *Ефективна економіка*. 2021. № 4. – URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=8810>. DOI: 10.32702/2307-2105-2021.4.101
38. Федішин М.П., Чеботар О.С. Фінансова стійкість комерційного банку як необхідна умова його ефективного функціонування. *Інфраструктура ринку*. 2023. Випуск 70. С. 164-170. http://www.market-infr.od.ua/journals/2023/70_2023/31.pdf
39. Варцаба В. І. Оцінка фінансової стійкості банківської системи України та шляхи її зміцнення в умовах пандемії коронавірусу. *Науковий вісник Ужгородського університету*. 2021. Випуск 1 (57). С. 107 - 113. URL: <http://visnyk-ekon.uzhnu.edu.ua/article/view/235733>

40. Зверяков М. І., Коваленко В. В., Сергеева О. С. Управління фінансовою стійкістю банків: підручник. Одеса: Видавництво «Атлант», 2014. 485 с.

41. Гладинець Н.Ю., Копча С.І., Ряшко Н.В. Фінансова стійкість банківської системи України та її значення для розвитку економіки. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2018. Випуск 6 (17). С. 534-537. URL: <https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/07/Gladinets-N.YU.-Kopcha-S.I.-Ryashko-N.V..pdf>

42. Кількість банків в Україні (2008-2024) URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/banks/stat/count/>

43. За 2022 рік банки скоротили кожне п'яте відділення - огляд банківського сектору від НБУ. URL: https://biz.ligazakon.net/news/217614_za-2022-rk-banki-skorotili-kozhne-pyate-vddlennya---oglyad-bankvskogo-sektoru-vd-nbu

44. НБУ - про банківську інфраструктуру під час війни. URL: <https://finbalance.com.ua/news/nbu---pro-bankivsku-infrastrukturu-pid-chas-viyni>

45. Огляд банківського сектору, Лютий 2023 року. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Banking_Sector_Review_2023-02.pdf?v=4

46. Огляд банківського сектору, Серпень 2023 року. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Banking_Sector_Review_2023-08.pdf?v=4

47. Король М. М., Співак В. О., Куліковська І. В. Сучасний стан показників української банківської системи. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2023. Випуск 47. С. 41-47. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/47_2023ua/10.pdf

48. Національний банк України: офіційний сайт. Значення економічних нормативів в цілому по системі. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist/data-supervision>.

49. Коваль О. А., Прищенко І. Р. Управління власним капіталом банку. *Ефективна економіка*. 2020. № 11. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=8367>. DOI: 10.32702/2307-2105-2020.11.89

50. Національний банк України: офіційний сайт. Згруповані балансові залишки (у розрізі банків). URL: https://bank.gov.ua/files/stat/OSB_bank_2023-11-01.xlsx
51. Постанова Правління Національного банку України від 23.03.2022 № 59 "Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України". URL: https://bank.gov.ua/ua/legislation/Resolution_23032022_59
52. Національний банк України: офіційний сайт. Основні показники діяльності банків України. URL: <https://bank.gov.ua/en/statistic/supervision-statist>
53. Бойко С. В. Формування ресурсів банківської установи в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2022. № 44. С. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-54>.
54. Національний банк України: офіційний сайт. Доходи і витрати банків України. URL: https://bank.gov.ua/files/stat/Inc_Exp_Banks_2023-12-01.xlsx
55. Офіційний сайт АТ «ОТП-Банк». URL: <https://www.otpbank.com.ua/>
56. ОТП Банк. Інформація про банк. URL: <https://finance.ua/ua/banks/otp-bank>
57. АТ «ОТП БАНК». Річний звіт за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року. URL: https://www.otpbank.com.ua/upload/medialibrary/da6/pgo7pnkjwsytwln1tztbmri920vix6n2/OTP_Report_2022_final_02082023.pdf
58. Про визначення системно важливих банків. Рішення правління Національного Банку України від 27.06.2019 № 438-рш. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/vr438500-19#Text>
59. Про визначення системно важливих банків. Рішення правління Національного Банку України від 08 березня 2023 року № 95-рш. URL: https://bank.gov.ua/ua/legislation/Decision_08032023_95-rsh
60. АТ «ОТП БАНК». Річний звіт за 2020 рік. URL: https://www.otpbank.com.ua/pdf/annual_reports/2021/otp-2020-22042021-final.pdf
61. Коваленко В.В. Достатність капіталу у забезпеченні стабільного розвитку банків України. *Стратегічні пріоритети*. 2017. № 2(43). С. 73–79. URL: <http://sp.niss.gov.ua/content/articles/files/9-1499252708.pdf>

62. Вовченко О. С. Сучасні методичні підходи до оцінки фінансової стабільності банку. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія: Економічні науки.* 2016. № 5. С. 161-169. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvpushk_2016_5_23.

63. Краснова І. В. Мстоян К. В. Основні підходи до оцінювання надійності банку. *Фінанси, облік і аудит.* 2013. Вип. 1. С. 93-101. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Foa_2013_1_14.

64. Юрчишена Л. В., Подолян С. В. Оцінка фінансової стійкості комерційного банку. *Регіональна бізнес-економіка та управління.* 2013. № 3. С. 72-79. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Rbetu_2013_3_13.

65. Кубах Т., Койло В., Єфіменко А. Використання таксономічного аналізу при оцінці ліквідності банку. *Socio-Economic Relations in the Digital Society.* 2023. № 2(48). С. 38-49. DOI: <https://doi.org/10.55643/ser.2.48.2023.492>

66. Varanovskyi O. I., Kopytko M., Varylyuk M. Використання методу таксономії для оцінки рівня фінансової безпеки комерційного банку. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice.* 2018. № 1(24). С. 4–14. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v1i24.127799>

67. Дронь М. А. Стратегія управління фінансовими ризиками в умовах кризи (на прикладі банківських установ) : дис. ... д-ра філософії : спец. 051. Дніпро, 2022. 181 с. URI: <http://eadnurt.diit.edu.ua/jspui/handle/123456789/16498>

68. Реверчук С.К., Григорук М.О. Проблеми і перспективи розвитку власного капіталу банків в Україні. *Економічні студії.* 2018. № 2 (20). С. 41-45. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/533718.pdf>

69. Сова О. Ю. Роль достатності капіталу банків у зміцненні банківського нагляду. *Вчені записки Університету «КРОК».* 2019. № (3) 55. С. 48–55. URL: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2019-55-48-55>

70. Вдовенко Л.О., Черненко О.С. Високий рівень капіталізації – основа зміцнення банківської системи України. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики.* 2017. № 4. С. 84-96.

71. Грудзевич У.Я. Удосконалення регулювання капіталу банків України на сучасному етапі. *Вісник університету банківської справи*. 2019. №2. С. 67-72.

72. Бурковська А.В., Сидорчук Я.Ю. Сутність, сучасний стан та напрями покращення управління ліквідністю банківської системи України. 2017. URL: <http://economy.chdu.edu.ua/article/download/130746/126322>

73. Салій Н. В. Удосконалення управління ліквідністю банку. *Молодіжний економічний вісник ХНЕУ ім. С. Кузнеця*. Х. 2016. № 9. URL: <http://www.repository.hneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/16208>

74. Данік Н. В., Тодоренко Є. В. Підвищення ліквідності комерційного банку. *Інфраструктура ринку*. 2020. Вип. 42. С. 302-306. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ifrctr_2020_42_53.

75. Сидорчук Я. Ю., Бурковська А. В. Платоспроможність та умови її забезпечення в банківських установах. *Участь молоді у розбудові агропромислового комплексу країни: матеріали 29-ї студентської науково-теоретичної конференції, м. Миколаїв, 22-24 березня 2017 р.* / Міністерство освіти і науки України ; Миколаївський національний аграрний університет. Миколаїв : МНАУ, 2017. С. 103-105.

76. Мороз Н. В. Мороз Т. П. Шляхи підвищення прибутковості банківських установ України. *Управління у сфері фінансів, страхування та кредиту* : тези доповіді всеукраїнської науково-практичної конференції, 8-10 листопада 2007 р. – Львів : Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2009. С. 114-117. URL: <https://oldena.lpnu.ua/bitstream/ntb/6582/1/42.pdf>

77. Дзюблюк О. Інноваційні вектори розвитку банківської системи. *Світ фінансів*. 2019. Вип. 3. С. 8-25. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/svitfin_2019_3_3.

78. Довгань Ж. М. Підвищення ефективності діяльності банківських установ. *Світ фінансів*. 2018. Вип. 3. С. 92-103. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/svitfin_2018_3_10.

ДОДАТКИ

Окремий звіт про фінансовий стан станом на 31 грудня 2020 року

(у тисячах українських гривень)

	Примітки	31 грудня 2020 року	31 грудня 2019 року
АКТИВИ			
Грошові кошти та рахунки у Національному банку України	9	3 510,420	3 139,593
Кошти в банках	10, 24	13,628,078	4 308,470
Кредити клієнтам	11, 24	27,638,193	25,311,393
Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інші сукупний дохід	12	6 602,257	3 612 465
Інвестиції, що оцінюються за амортизованою собівартістю	13	5 901,418	7 212,296
Інвестиції в дочірню компанію	14	139,143	139,143
Основні засоби та нематеріальні активи	15	734,358	568,882
Активи з права користування	16	446,685	191,858
Поточні активи з податку на прибуток		90	64
Відстрочені активи з податку на прибуток	8	76,544	38,747
Інвестиційна нерухомість		27,857	28,152
Інші активи	17, 24	219,864	230,260
ВСЬОГО АКТИВІВ		58 924 907	44 781 323
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти банків та інших фінансових установ	18, 24	399	567,801
Рахунки клієнтів	19, 24	47 838,522	35 401,926
Орендні зобов'язання	20	450,684	174,425
Поточні зобов'язання з податку на прибуток		81,304	84,827
Інші зобов'язання	21, 24	982,437	777,869
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		49 353 346	37 006 848
КАПІТАЛ			
Акціонерний капітал	22	6 186,023	6 186,023
Емісійний дохід	22	405,075	405,075
Інший додатковий капітал	22	1 236,294	1 236,294
Резерв переоцінки інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інші сукупний дохід		113,960	50,596
Нерозподілений прибуток/(накопичений дефіцит)		1 630,209	(103,513)
ВСЬОГО КАПІТАЛУ		9 571 561	7 774 475
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТА КАПІТАЛУ		58 924 907	44 781 323

Затверджено до випуску керівництвом АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП БАНК» та підписано від його імені:

 Володимир Мудрий Голова Правління 29 березня 2021 року	 Наталія Дюба Головний бухгалтер 29 березня 2021 року
--	--

Примітки, надані на сторінках 13-77, є невід'ємною частиною цієї окремої фінансової звітності.

Окремий звіт про прибутки і збитки та інші сукупні доходи за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року

(у тисячах українських гривень)

	Примітки	2020	2019
Процентні доходи	4, 24	4,962,915	5,092,574
Процентні витрати	4, 24	(1,386,122)	(1,653,327)
Чистий процентний дохід до формування резерву під очікувані кредитні збитки за активами, за якими нараховуються проценти	4	3,576,793	3,439,247
Комісійні доходи	6, 24	1,684,106	1,696,120
Комісійні витрати	6, 24	(506,572)	(393,261)
Чистий прибуток від операцій з іноземною валютою та банківськими металами	24	295,785	258,222
Чистий прибуток від операцій з позичими фінансовими інструментами	24	89,887	81,431
Чистий прибуток від інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		79,306	43,502
Чистий збиток від модифікації фінансових активів		(18,917)	(12,884)
Формування резерву на покриття очікуваних кредитних збитків за активами, за якими нараховуються проценти	5, 24	836,210	(145,694)
Формування резерву на покриття очікуваних кредитних збитків за іншими операціями		(202,707)	(66,447)
Інші доходи	24	104,883	162,643
Чистий непроцентний дохід		689,561	1,643,632
Операційний дохід		4,266,354	5,082,879
Операційні витрати	7, 24	(2,147,005)	(1,988,513)
Прибуток до оподаткування		2,119,349	3,094,366
Витрати з податку на прибуток	8	(385,627)	(557,610)
Чистий прибуток за рік		1,733,722	2,536,756
Інші сукупні доходи/(збитки)			
Статті, які в подальшому можуть бути рекласифіковані до складу прибутків або збитків:			
Зміна справедливої вартості інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		63,364	(17,087)
Інші сукупні доходи/(збитки)		63,364	(17,087)
ВСЬОГО СУКУПНИХ ПРИБУТКІВ ЗА РІК		1,797,086	2,519,669
Прибуток на акцію			
Середньозважена кількість простих акцій в обігу		499,238	499,238
Базисний та розбавлений прибуток на акцію, в українських гривнях		3,473	5,081

Затверджено до випуску керівництвом АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП БАНК» та підписано від його імені:

 Володимир Мудрий Голова Правління 29 березня 2021 року		 Наталія Дюба Головний бухгалтер 29 березня 2021 року
--	---	--

Примітки, надані на сторінках 13-77, є невідомою частиною цієї окремої фінансової звітності.

Акціонерне товариство «ОТП БАНК»
Окремий звіт про фінансовий стан
станом на 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

	Примітки	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	4	4,749,260	3,870,163
Кредити та аванси банкам	5	21,720,592	9,129,391
Кредити та аванси клієнтам	6	29,892,900	40,460,458
Інвестиції в цінні папери	7	32,852,589	14,627,919
Похідні фінансові активи		3,246	8,376
Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства	8	139,143	139,143
Інвестиційна нерухомість		24,634	26,075
Поточні податкові активи		5	110
Відстрочені податкові активи	16	65,407	68,847
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	9	362,306	344,801
Основні засоби	9	802,462	948,483
Інші фінансові активи	10	330,426	118,981
Інші нефінансові активи	10	62,568	76,697
Загальна сума активів		91,005,538	69,819,444
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти банків		231	1,225
Кошти клієнтів	11	77,736,460	57,064,997
Похідні фінансові зобов'язання		9,233	4
Інші залучені кошти		159	176
Забезпечення:			
Резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії	24	301,643	298,908
Інші фінансові зобов'язання	12	1,070,480	1,106,276
Інші нефінансові зобов'язання	12	137,164	137,788
Поточні зобов'язання з податку на прибуток		119,500	149,689
Загальна сума зобов'язань		79,374,870	58,759,063
КАПІТАЛ			
Статутний капітал	22	6,186,023	6,186,023
Нерозподілений прибуток		3,772,426	3,175,320
Емісійний дохід	22	405,075	405,075
Результат від операцій з акціонером	22	1,236,294	1,236,294
Інші резерви		30,850	57,669
Загальна сума власного капіталу		11,630,668	11,060,381
Загальна сума власного капіталу та зобов'язань		91,005,538	69,819,444

Затверджено до випуску керівництвом АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП БАНК» та підписано від його імені:

Володимир Мудрий
Голова Правління
 26 квітня 2023 року

Наталія Дюба
Головний бухгалтер
 26 квітня 2023 року

Примітки, надані на сторінках 08-106, є невід'ємною частиною цієї окремої фінансової звітності.

Акціонерне товариство «ОТП БАНК»

Окремий звіт про прибуток або збиток
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

	Примітки	2022	2021
		За наростаючим підсумком із початку року до дати звітності	За наростаючим підсумком із початку року до дати звітності
Процентні доходи, у т.ч.:	13	8,787,828	5,770,296
Процентний дохід, обчислений із застосуванням методу ефективного відсотка	13	8,774,395	5,740,629
Інші процентні доходи	13	13,433	29,667
Процентні витрати	13	(1,981,446)	(1,129,067)
Чистий процентний дохід (Чисті процентні витрати)	13	6,806,382	4,641,229
Комісійні доходи	14	1,785,441	1,989,949
Комісійні витрати	14	(663,787)	(700,725)
Інші доходи		128,973	102,884
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток		100,893	231,419
Чистий прибуток (збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		(7,847)	183,338
Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою		713,690	301,288
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти		70,226	(202,227)
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	15	(5,658,273)	(789,663)
Інші витрати	16	(134,244)	(118,864)
Інші прибутки (збитки), у т.ч.:		(100,474)	(13,340)
- Збиток від модифікації фінансових активів		(100,254)	(11,209)
Витрати на виплати працівникам	16	(1,408,154)	(1,328,609)
Амортизаційні витрати	16	(341,116)	(316,322)
Інші адміністративні та операційні витрати	16	(565,299)	(629,626)
Прибуток (збиток) до оподаткування		726,411	3,350,731
Витрати на сплату податку (доходи від повернення податку)	17	(129,305)	(605,620)
Прибуток (збиток) за рік		597,106	2,745,111
Прибуток на акцію			
Середньозважена кількість простих акцій в обігу		499,238	499,238
Базисний та розбавлений прибуток на акцію, в українських гривнях		1,196	5,499

Затверджено до випуску керівництвом АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП БАНК» та підписано від його імені:

Володимир Мудрий
Голова Правління

26 квітня 2023 року

Наталія Дюба
Головний бухгалтер

26 квітня 2023 року

Примітки, надані на сторінках 08-106, є невід'ємною частиною цієї окремої фінансової звітності.

ВІДГУК

на кваліфікаційну роботу

Базиліва Івана Олексійовича

на тему:

«ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ»

Магістерська робота Івана Базиліва актуальна в контексті сучасних викликів, що стоять перед банківським сектором. Дослідження сутності фінансової стійкості комерційного банку, факторів впливу, а також методичні підходи до її оцінки є інформативними та практично значущими.

У роботі здійснено аналітичну оцінку фінансової стійкості на прикладі АТ «ОТП-Банк». Проаналізовано сучасний стан банківської системи України з точки зору її фінансової стійкості, оцінено основні індикаторів фінансової стійкості та напрями її підвищення, що є важливим у розумінні та покращенні фінансової стабільності національного банківського сектору.

Виконано комплексну рейтингову оцінку фінансової стійкості банку та запропоновано рекомендації щодо підвищення фінансової стійкості банківських установ, які становлять практичну цінність роботи і можуть слугувати основою для прийняття стратегічних рішень управлінцями банків та регуляторами.

Висновки та рекомендації мають значний потенціал для практичного застосування та вдосконалення банківського сектору України. В цілому, магістерська робота є комплексним завершеним дослідженням, а відтак рекомендується до захисту перед Екзаменаційною комісією із оцінкою «Добре».

К.е.н., доцент, професор
кафедри управління та адміністрування

Наталія ГАВАДЗИН

Рецензія
на кваліфікаційну роботу
на здобуття освітнього ступеня магістр
студента факультету суспільних і прикладних наук
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Базиліва Івана Олексійовича
на тему: «ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКІВСЬКИХ
УСТАНОВ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ»

Актуальність теми дослідження. Магістерська робота Івана Базиліва є важливим внеском у розуміння актуальних викликів, що постають перед банківським сектором. Вона присвячена дослідженню сутності фінансової стійкості комерційних банків та факторів, які на неї впливають, а також методів її оцінки, що мають інформативне та практичне значення. У роботі проведено аналітичну оцінку фінансової стійкості та проаналізовано сучасний стан банківської системи України, оцінено основні індикатори фінансової стійкості та виявлено напрями підвищення. Це важливо для зміцнення фінансової стабільності національного банківського сектору.

Самостійні розробки і пропозиції автора. Виконано комплексну рейтингову оцінку фінансової стійкості банку та надано рекомендації щодо її підвищення.

Практичне значення роботи. Пропозиції мають практичне значення та можуть бути корисними для управління банками та регулювання банківської сфери.

Загальний висновок. Кваліфікаційна робота Базиліва Івана Олексійовича на тему: «Оцінка фінансової стійкості банківських установ в умовах економічних перетворень» є завершеним дослідженням, має практичну цінність, заслуговує позитивної оцінки, а її автор присвоєння кваліфікації магістр.

Рецензент: Керуюча відділенням АТ «ОТП БАНК»

Івано-Франківська Обласна Дирекція

(посада, місце роботи, науковий ступінь, вчене звання)

Потоцька Надія Володимирівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

(підпис)

14.02.2024р.

(дата)

метадані

Заголовок

ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ

Автор Науковий керівник / Експерт

Базилів І.О. Наталія Гавадзин

підрозділ

King Danylo University

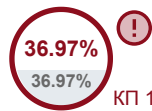
Тривога

У цьому розділі ви знайдете інформацію щодо текстових спотворень. Ці спотворення в тексті можуть говорити про МОЖЛИВІ маніпуляції в тексті. Спотворення в тексті можуть мати навмисний характер, але частіше характер технічних помилок при конвертації документа та його збереженні, тому ми рекомендуємо вам підходити до аналізу цього модуля відповідально. У разі виникнення запитань, просимо звертатися до нашої служби підтримки.

Заміна букв		9
Інтервали		0
Мікропробіли		3
Білі знаки		1138
Парафрази (SmartMarks)		351

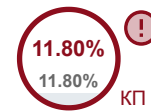
Обсяг знайдених подібностей

Коефіцієнт подібності визначає, який відсоток тексту по відношенню до загального обсягу тексту було знайдено в різних джерелах. Зверніть увагу, що високі значення коефіцієнта не автоматично означають плагіат. Звіт має аналізувати компетентна / уповноважена особа.

25

Довжина фрази для коефіцієнта подібності 2

22076

Кількість слів

175284

Кількість символів

Подібності за списком джерел

Нижче наведений список джерел. В цьому списку є джерела із різних баз даних. Колір тексту означає в якому джерелі він був знайдений. Ці джерела і значення Коефіцієнту Подібності не відображають прямого плагіату. Необхідно відкрити кожне джерело і проаналізувати зміст і правильність оформлення джерела.

10 найдовших фраз

Колір тексту

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	НАЗВА ТА АДРЕСА ДЖЕРЕЛА URL (НАЗВА БАЗИ)	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)	
1	https://fub.donnu.edu.ua/article/view/6267/6296	82	0.37 %
2	http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/6582/1/42.pdf	80	0.36 %
3	http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/3_2021/3.pdf	77	0.35 %
4	http://intkonf.org/kiy-yuv-suchasniy-stan-bankivskoyi-sistemi-ukrayini/	76	0.34 %
5	http://www.market-infr.od.ua/journals/2020/42_2020_ukr/53.pdf	69	0.31 %
6	https://ru.otpbank.com.ua/upload/medialibrary/8f4/2019ua.pdf	65	0.29 %
7	https://pdfcookie.com/documents/tema-j9lqg3oewkvo	63	0.29 %

8	https://otherreferats.allbest.ru/bank/00214996_1.html	63	0.29 %
9	http://visnyk-ekon.uzhnu.edu.ua/article/view/235733/234091	60	0.27 %
10	http://works.doklad.ru/view/LPalj1IT8ZY/all.html	59	0.27 %

з бази даних RefBooks (0.46 %)

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	ЗАГОЛОВОК	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)	
джерело: Paperity			
1	ESSENCE, CURRENT STATE AND DIRECTIONS OF THE BANKING SYSTEM OF UKRAINE LIQUIDITY MANAGEMENT IMPROVEMENT A. В. Бурковська, Я. Ю. Сидорчук;	47 (4)	0.21 %
2	The Practical Aspects of Assessment of the Financial Potential of Enterprise Romashko Oleksandra M., Roshko Yuliia D.;	29 (4)	0.13 %
3	ASSESSMENT OF THE FINANCIAL SUSTAINABILITY OF THE BANKING SYSTEM OF UKRAINE AND THE WAYS OF ITS STRENGTHENING IN THE CONDITIONS OF THE CORONAVIRUS PANDEMIC В.І. Варцаба;	11 (1)	0.05 %
4	The Financial System Stability: The Essence, Vulnerability, Ways to Provide Yurii Lupenko, Yurii Radionov;	5 (1)	0.02 %
джерело: RePEC			
1	Trends in Farm Household Income and Assets Prager, Daniel;	9 (1)	0.04 %

з домашньої бази даних (0.06 %)

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	ЗАГОЛОВОК	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)	
1	РЕГІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ БЕЗРОБИТТЯ: СТАН, ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ, СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ НАСЛІДКИ 1/30/2023 King Danylo University (King Danylo University)	13 (1)	0.06 %

з програми обміну базами даних (6.40 %)

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	ЗАГОЛОВОК	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)	
1	Штука_м.р..docx 12/10/2023 The Ivan Franko National University (Факультет управління фінансами та бізнесу)	164 (10)	0.74 %
2	ЕКМ_БАК_2022-2023_Федів К. БР 2.docx 5/13/2023 The Ivan Franko National University (Економічний факультет)	121 (9)	0.55 %
3	Король М. М., Співак В. О., Куліковська І. В..docx 4/25/2023 Publishing House "Helvetica" (Видавничий дім "Гельветика")	95 (6)	0.43 %
4	Федишин_Чеботар.docx 2/1/2023 Publishing House "Helvetica" (Видавничий дім "Гельветика")	81 (6)	0.37 %

5	Управління фінансовою стійкістю банку ██████████ 11/29/2023 Kharkiv National University of Economics named after S.Kuznets (KNUE) (KNUE)	66 (8)	0.30 %
6	Вагіль УФФМ-21с.pdf ██████████ 12/27/2023 The Ivan Franko National University (Факультет управління фінансами та бізнесу)	59 (9)	0.27 %
7	Управління власним капіталом банку. Дипломна робота. ОП Банківська справа ██████████ 11/22/2022 Kharkiv National University of Economics named after S.Kuznets (KNUE) (KNUE)	58 (2)	0.26 %
8	Антикризове управління банком ██████████ 11/27/2022 Kharkiv National University of Economics named after S.Kuznets (KNUE) (KNUE)	54 (9)	0.24 %
9	Іванова РЮ_Керівник_ХалатурСМ.docx ██████████ 2/10/2023 Dnipro State Agrarian and Economic University (Dnipro State Agrarian and Economic University)	48 (3)	0.22 %
10	Дисертація Федець на плагіат.docx ██████████ 10/31/2023 Stepan Gzhytskyi National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies Lviv (Редакція наукових видань)	47 (3)	0.21 %
11	Управління доходами та витратами банку ██████████ 11/29/2023 Kharkiv National University of Economics named after S.Kuznets (KNUE) (KNUE)	42 (3)	0.19 %
12	Турчинська_Левандівський.doc ██████████ 5/17/2022 Vasyl Stefanyk Precarpathian National University (VSPNU) (VSPNU)	36 (2)	0.16 %
13	«ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ЯК ОБ'ЄКТИВНА ОСНОВА ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА» (на прикладі АТ КБ «Приватбанку») ██████████ 1/20/2020 University (Відділ організації наукової роботи)	32 (3)	0.14 %
14	Аналіз депозитних операцій банку ██████████ 5/15/2023 Kharkiv National University of Economics named after S.Kuznets (KNUE) (KNUE)	30 (2)	0.14 %
15	Котік УФФМ-21с.pdf ██████████ 12/27/2023 The Ivan Franko National University (Факультет управління фінансами та бізнесу)	29 (3)	0.13 %
16	01 Гайдаржи О.А..docx ██████████ 4/22/2021 Odessa National Polytechnic University (ІБЕІТ, кафедра ОАіА)	28 (2)	0.13 %
17	Розвиток банківського споживчого кредитування в Україні ██████████ 12/20/2023 National University Chernihiv Politechnika (NUCP) 2 (Інформаційний центр запобігання та виявлення плагіату)	28 (1)	0.13 %
18	Діяльність банківських установ на фінансовому ринку ██████████ 6/2/2023 Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University (Кафедра фінансів)	24 (2)	0.11 %
19	Савчин_Мацьків.doc ██████████ 12/4/2023 Vasyl Stefanyk Precarpathian National University (VSPNU) (VSPNU)	23 (3)	0.10 %

20	Аналіз та оцінка фінансової стійкості банку.pdf 5/22/2023 Kharkiv National University of Economics named after S.Kuznets (KNUE) (KNUE)	20 (2)	0.09 %
21	УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ І ПАСИВАМИ БАНКУ 11/19/2021 Kharkiv National University of Economics named after S.Kuznets (KNUE) (KNUE)	20 (1)	0.09 %
22	Управління ризиком змін фінансової стійкості банку 12/23/2020 Kharkiv National University of Economics named after S.Kuznets (KNUE) (KNUE)	20 (1)	0.09 %
23	Ф.мз-01с_Приходько К. Р..docx 12/12/2021 Sumy State University (Кафедра фінансових технологій і підприємництва (БІЕМ))	19 (2)	0.09 %
24	Система мотивації діяльності персоналу як чинник досягнення економічної безпеки 1/11/2020 University (Відділ організації наукової роботи)	19 (2)	0.09 %
25	Стан_Лещук1.doc.docx 5/26/2020 Vasyl Stefanyk Precarpathian National University (VSPNU) (VSPNU)	19 (1)	0.09 %
26	Стратегічні засади розвитку комерційних банків в Україні 12/19/2019 National University Chernihiv Politechnika (NUCP) 2 (Дипломні роботи)	15 (1)	0.07 %
27	Монографія_Соціальна стійкість людини в громаді 2022.docx 10/17/2022 Sumy State University (Кафедра психології, політології та соціокультурних технологій)	15 (2)	0.07 %
28	ЕКФ_МАГ_2023-2024_1сем_Романів (Кравченко) Ю..docx 12/9/2023 The Ivan Franko National University (Економічний факультет)	14 (1)	0.06 %
29	Аналіз фінансової стійкості АТ «Ощадбанк» 12/18/2019 Sumy State University (Кафедра фінансів і підприємництва (ННІ БіЕМ))	13 (1)	0.06 %
30	Щербонос.doc 6/24/2020 Odessa National Polytechnic University (ІБЕІТ, каф. менеджменту)	13 (2)	0.06 %
31	Ознаки проблемності та шляхи стабілізації банківської системи 5/22/2019 National University Chernihiv Politechnika (NUCP) 2 (Наукова бібліотека)	12 (1)	0.05 %
32	Петрук_дисер.docx 6/28/2023 State University "Zhytomyr Polytechnic" (State University "Zhytomyr Polytechnic")	12 (2)	0.05 %
33	SUMDU/out2019/Rudych_diplom.pdf 7/19/2019 Sumy State University (SUMDU)	12 (2)	0.05 %
34	дипломна магістра (Проньо В.).doc 11/3/2020 Uzhhorod National University (UzhNU)	12 (2)	0.05 %
35	дипломна магістра Глеба Р.Я..doc 12/10/2021 Uzhhorod National University (UzhNU)	11 (1)	0.05 %

36	SUMDU/out2019/Prudkohliad_bank.pdf 7/22/2019 Sumy State University (SUMDU)	10 (1)	0.05 %
37	Chernetska_KMR_Morozova_Bank's.docx 12/7/2020 V. N. Karazin Kharkiv National University (KKNU) (ННІ" Каразінський банківський інститут")	9 (1)	0.04 %
38	ГУДИМЕНКО2.docx 11/23/2023 Professional College of Management, Economics and Law of PSAU (Professional College of Management, Economics and Law of PSAU)	8 (1)	0.04 %
39	ВКР_Спицька А. В..pdf 5/21/2018 National University Chernihiv Politechnika (NUCP) 2 (CNTU)	8 (1)	0.04 %
40	Організація та напрямки розвитку банківських послуг Банк Аваль 5/18/2018 National University Chernihiv Politechnika (NUCP) 2 (Науковий вісник Полісся)	8 (1)	0.04 %
41	SUMDU/out2018/Kopchinska_bank.pdf 7/21/2019 Sumy State University (SUMDU)	8 (1)	0.04 %
42	SUMDU/out2011/984_2010_180.pdf.txt 7/21/2019 Sumy State University (SUMDU)	7 (1)	0.03 %
43	Механізм управління фінансовою стійкістю комерційних банків 9/29/2023 V.O. Sukhomlynskyi Mykolaiv National University (MNU) (Наукова бібліотека МНУ ім. В.О. Сухомлинського)	6 (1)	0.03 %
44	Дипломна Низькодуб-7-58.pdf 12/13/2023 The Ivan Franko National University (Черкаське навчально-наукове відділення ЛНУ ім.Івана Франка)	6 (1)	0.03 %
45	SUMDU/out2018/Maslo_Masters_thesis.pdf 7/19/2019 Sumy State University (SUMDU)	6 (1)	0.03 %
46	Управління фінансовою стійкістю банку 12/15/2020 Pereyaslav-Khmelnysky Hryhoriy Skovoroda State Pedagogical University (Pereyaslav-Khmelnysky Hryhoriy Skovoroda State Pedagogical University)	6 (1)	0.03 %
47	SUMDU/out2019/Vorobey_Masters_thesis.pdf 7/21/2019 Sumy State University (SUMDU)	5 (1)	0.02 %
48	Управління фінансовою стійкістю банківської системи України 12/18/2023 National University Chernihiv Politechnika (NUCP) 2 (Інформаційний центр запобігання та виявлення плагіату)	5 (1)	0.02 %
49	SUMDU/out2014/dis_Strilets.pdf.txt 7/21/2019 Sumy State University (SUMDU)	5 (1)	0.02 %
50	Дистанційний контроль регулятора за діяльністю банківських інституцій в Україні 12/11/2023 Dniprovsk State Technical University (Фінансів та обліку.)	5 (1)	0.02 %

з Інтернету (30.06 %)

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	ДЖЕРЕЛО URL	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)	
1	https://jfub.donnu.edu.ua/article/view/6267/6296	258 (12)	1.17 %
2	https://ru.otpbank.com.ua/upload/medialibrary/8f4/2019ua.pdf	236 (14)	1.07 %
3	http://visnyk-ekon.uzhnu.edu.ua/article/view/235733/234091	227 (13)	1.03 %
4	http://n-visnik.oneu.edu.ua/collections/2021/286-287/pdf/52-59.pdf	216 (16)	0.98 %
5	https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/11/stalyj-rozvytok-2016.pdf	200 (11)	0.91 %
6	http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/3_2021/3.pdf	198 (13)	0.90 %
7	http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/6582/1/42.pdf	194 (6)	0.88 %
8	http://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/17_2018/94.pdf	187 (9)	0.85 %
9	http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/17755/Niemchenko_Finansova_stiikist_bankivskoi_systemy_Ukrainy.pdf?sequence=1&isAllowed=y	146 (9)	0.66 %
10	https://www.wunu.edu.ua/opp/ffo/bankivska_sprava/bankivska_sprava_magistr/vubirko_v/Upravlina_finansovou_stiykistu_banku/syllabus.pdf	134 (8)	0.61 %
11	https://www.yumpu.com/xx/document/view/17812215/-/27	122 (7)	0.55 %
12	https://docplayer.net/63714910-Rozdil-1-organizaciya-ekonomichnogo-analizu-diyalnosti-komer-ciynogo-banku-13.html	120 (9)	0.54 %
13	https://business-inform.net/export_pdf/business-inform-2020-5_0-pages-375_381.pdf	119 (7)	0.54 %
14	https://nam.kiev.ua/files/tesis/dyss-kiseliov.pdf	116 (12)	0.53 %
15	https://otherreferats.allbest.ru/bank/00855534_0.html	116 (5)	0.53 %
16	https://www.otpbank.com.ua/about/news/321192/	112 (4)	0.51 %
17	http://library.tneu.edu.ua/files/EVD/finansova_stiyk_bankiv_dzublyck.pdf	109 (13)	0.49 %
18	http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/6294/1/%D0%A3%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D1%96%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%84%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%8E%20%D1%81%D1%82%D1%96%D0%B9%D0%BA%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8E%20%D0%B1%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D1%96%D0%B2.pdf	101 (8)	0.46 %
19	https://docplayer.net/72009158-Zalevska-korneliya-oleksandrivna-finansova-stiykist-bankivskoyi-sistemi-yak-osnova-stalogo-ekonomichnogo-rozvitku.html	99 (7)	0.45 %
20	http://dspace.tneu.edu.ua/jspui/bitstream/316497/28236/1/%D0%A1%D0%B1%D0%BE%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA_18_1.pdf	98 (3)	0.44 %
21	http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/3_2015ua/24.pdf	92 (9)	0.42 %
22	https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2908/zbirnykkonferenciya081220.pdf	92 (6)	0.42 %
23	http://fkd1.ubs.edu.ua/article/view/29107/26232	85 (4)	0.39 %
24	http://intkonf.org/kiy-yuv-suchasniy-stan-bankivskoyi-sistemi-ukrayini/	85 (2)	0.39 %
25	http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2020/91.pdf	83 (3)	0.38 %
26	https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/79603/3/Galitsina_bak_rob.pdf	78 (4)	0.35 %

27	https://pdfcookie.com/documents/tema-j9lgg3oewkvo	76 (2)	0.34 %
28	http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/13546/1/Lanovska%20ABD.pdf	75 (6)	0.34 %
29	http://www.market-infr.od.ua/journals/2020/42_2020_ukr/53.pdf	75 (2)	0.34 %
30	http://bses.in.ua/journals/2020/50_2_2020/26.pdf	74 (5)	0.34 %
31	http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/19458/1/206-215.pdf	71 (4)	0.32 %
32	https://stud.wiki/bank/3c0b65625a2ad68b5d43b88421206c26_0.html	69 (9)	0.31 %
33	http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/1900/1/Patsyurko%20V.O.%2C%20BSzm-51.pdf	68 (4)	0.31 %
34	http://works.doklad.ru/view/LPalj1IT8ZY/all.html	64 (2)	0.29 %
35	https://otherreferats.allbest.ru/bank/00214996_1.html	63 (1)	0.29 %
36	http://www.lef.lviv.ua/files/archive/journal/2018/2(20)_2018.pdf	62 (4)	0.28 %
37	http://www.xktei.km.ua/files/271.pdf	59 (3)	0.27 %
38	https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/liga/issue/download/29.05.2020/308	59 (3)	0.27 %
39	https://world-digital.banksinfo.kiev.ua/en/ohliad-bankivskoho-sektoru-liutyj-2023-roku/	59 (3)	0.27 %
40	https://cibs.ubs.edu.ua/wp-content/uploads/2016/07/zbirka_tez_fk_24032016.pdf	58 (3)	0.26 %
41	http://www.wunu.edu.ua/news/5497-studenti-tneu-znayomilisya-z-bankvskoyu-spravoyu.html	57 (3)	0.26 %
42	http://194.44.39.210/bitstream/123456789/5924/1/%D0%B2%D0%BE%D0%B2%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE.pdf	56 (3)	0.25 %
43	http://www.rusnauka.com/5_NITS_2015/Economics/1_187313.doc.htm	56 (3)	0.25 %
44	http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/33614/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%204%20%D0%BC%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B0%20%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA-%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%84.pdf	55 (4)	0.25 %
45	http://bs.tneu.edu.ua/files/103/%D0%91%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D1%96%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D1%96-%D0%BE%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97-(%D0%91%D0%9E)/21/%D0%9E%D0%BF%D0%BE%D1%80-%D0%9A%D0%BE%D0%BD-%D0%9B%D0%B5%D0%BA-%D0%91%D0%9E2017.pdf	55 (2)	0.25 %
46	https://sci.house/bankovskaya-sistema-kniga-scibook/metodichni-pidhodi-otsinki-finansovoji-19947.html	53 (5)	0.24 %
47	https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/9882/1/volkova.pdf	51 (3)	0.23 %
48	http://mail.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2021-3_0-pages-119_126.pdf	50 (3)	0.23 %
49	http://naukajournal.org/index.php/ISMSD/article/download/1087/1209	50 (4)	0.23 %
50	https://knute.edu.ua/file/NjY4NQ==/d45e960f273d56811db187892d404c32.pdf	50 (6)	0.23 %
51	https://elar.khmnu.edu.ua/bitstreams/2fc791a3-5f27-423b-9d2d-61ac1b146c55/download	49 (5)	0.22 %
52	http://econa.at.ua/Vypusk_12/ea-12-2.pdf	45 (6)	0.20 %
53	https://niss.gov.ua/sites/default/files/2020-02/gladkikh_disertacia.pdf	44 (6)	0.20 %

54	http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/1865/1/Zalevs'ka%20C.O.,%20BSzm-52.pdf	44 (5)	0.20 %
55	http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/16208/1/%D0%A1%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B9%20%D0%9D.%D0%92.%20%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F.pdf	43 (3)	0.19 %
56	https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Banking_Sector_Review_2023-08.pdf?v=4	43 (2)	0.19 %
57	http://176.101.220.8:8080/xmlui/bitstream/handle/123456789/855/072_20_%D0%94%D0%BE%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE.pdf?sequence=1&isAllowed=y	42 (4)	0.19 %
58	http://dspace.cibs.ubs.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/2514/Dmytrenko_Assessment_of_the_capital_DIS.pdf?sequence=1&isAllowed=y	42 (2)	0.19 %
59	http://www.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/12/dis_blagun.pdf	40 (4)	0.18 %
60	http://kiis.knu.ua/wp-content/uploads/2017/12/3_COMMIT.pdf	38 (3)	0.17 %
61	https://ukd.edu.ua/sites/default/files/2023-04/%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D1%96%20%D0%B2%D0%BA%D0%B0%D0%B7%D1%96%D0%B2%D0%BA%D0%B8_%D0%9A%D1%83%D1%80%D1%81%D0%BE%D0%B2%D0%B0_071_%D0%A4%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9%20%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BA.pdf	38 (3)	0.17 %
62	https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/33774/Zb_tez_20_3.pdf?sequence=1&isAllowed=y	37 (5)	0.17 %
63	https://news.dtkr.ua/finance/bank-system/75494-nacbank-skasuvav-rozraxonok-bankami-normativu-korotkostrokovoyi-likvidnosti	37 (3)	0.17 %
64	http://kbi.karazin.ua/wp-content/uploads/2021/04/Dmiterchuk-Sopelnik.pdf	36 (3)	0.16 %
65	https://dspace.dsau.dp.ua/jspui/bitstream/123456789/305/1/%E2%84%9610%20%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80.%20pdf	36 (3)	0.16 %
66	https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/MV_9_2016.pdf	33 (3)	0.15 %
67	http://jfub.donnu.edu.ua/article/view/6267	33 (1)	0.15 %
68	https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/MV_6_2016.pdf	32 (3)	0.14 %
69	https://core.ac.uk/download/pdf/339163229.pdf	32 (2)	0.14 %
70	http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/5850/1/Bankivske%20rehulivannia%20ta%20nahliad.pdf	29 (2)	0.13 %
71	http://blanki-ua.com.ua/other/20375/index.html?page=2	27 (2)	0.12 %
72	https://smekni.com/a/1769-12/suchasna-bankvska-sistema-ukrani-ta-rol-u-suchasny-ekonomts-krani-12/	26 (4)	0.12 %
73	http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2935/1/%D0%A3%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D1%96%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%84%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%8E%20%D1%81%D1%82%D1%96%D0%B9%D0%BA%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8E%20%D0%B1%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D1%96%D0%B2.pdf	26 (3)	0.12 %
74	http://www.kaffin.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/11/Tezisyi-obshhee-3.06.2016-pdf.pdf	26 (2)	0.12 %
75	http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&Z21ID=&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&image_file_name=PDF%2FNvkhd_u_2014_5(4).pdf	25 (1)	0.11 %

76	http://vsed.oneu.edu.ua/collections/2022/80-81/pdf/77-94.pdf	25 (1)	0.11 %
77	https://thelib.info/menedzhment/1292738-na-magistersku-robotu-studentu/	25 (2)	0.11 %
78	https://studfile.net/preview/5118836/page:3/	23 (2)	0.10 %
79	https://core.ac.uk/download/pdf/147036453.pdf	23 (2)	0.10 %
80	https://knowledge.allbest.ru/bank/3c0a65635a3bd68b5d53a88421206c37_0.html	23 (2)	0.10 %
81	https://kneu.edu.ua/userfiles/zvit_ks/22_06_2016_MATED0A0_KONF.pdf	22 (1)	0.10 %
82	http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4188	20 (3)	0.09 %
83	http://www.xktei.km.ua/files/zbir8.pdf	20 (1)	0.09 %
84	http://www.vtei.com.ua/doc/2020/16_06_2020zb.pdf	19 (2)	0.09 %
85	https://www.BiblioFond.ru/view.aspx?id=895043	19 (2)	0.09 %
86	http://www.rusnauka.com/20_TSN_2017/Economics/1_227269.doc.htm	19 (1)	0.09 %
87	https://ibuhgalter.net/news/17011	18 (2)	0.08 %
88	http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/doc/1731/1/1740_IR.pdf	18 (1)	0.08 %
89	https://ukd.edu.ua/sites/default/files/2020-12/%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D1%96%20%D1%80%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97%20%D1%89%D0%BE%D0%B4%D0%BE%20%D0%B2%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BA%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%84%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B8%20%28%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%BA%D1%82%D1%83%29%20%D0%B4%D0%BB%D1%8F%20%D0%B7%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%87%D1%96%D0%B2%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D1%80%D1%96%D0%B2%D0%BD%D1%8F%20%D0%BC%D0%B0%D0%B3%D1%96%D1%81%D1%82%D1%80%20_%20081_%20%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE.pdf	17 (2)	0.08 %
90	http://dspace.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/13932/6/%D0%A0%D0%9E%D0%97%D0%94%D0%86%D0%9B%203.docx	17 (2)	0.08 %
91	http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/5524/1/%D0%93%D1%80%D0%BE%D1%88%D0%BE%D0%B2%D0%BE-%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%BD%D0%B5%20%D1%80%D0%B5%D0%B3%D1%83%D0%BB%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%83%20%D0%BC%D0%B5%D1%85%D0%B0%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%BC%D1%96%20%D0%B7%D0%B0%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%BF%D0%B5%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BC%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%B1%D1%96%D0%BB%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97%20-%20%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F%20-%202014.pdf	17 (1)	0.08 %
92	http://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/11/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA-2017.pdf	16 (2)	0.07 %
93	https://ir.library.knu.ua/bitstreams/d2d0bb25-cd3b-4a22-9dd7-614607d48f3f/download	16 (1)	0.07 %
94	https://www.otpbank.com.ua/pdf/annual_reports/2Q-2018.pdf	15 (1)	0.07 %

95	http://www.repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/16353/1/%D0%97%D0%B5%D0%B%D0%B5%D0%BD%D1%94%D0%B2%D0%B0%20%D0%84.%20%D0%9E.%20%D0%A8%D0%BB%D1%8F%D1%85%D0%B8%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%B2%D0%B8%D1%89%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B1%D1%83%D1%82%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%B1%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D1%83.pdf	15 (1)	0.07 %
96	https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/89944/1/Pyzhova_bac_rob.pdf	14 (2)	0.06 %
97	https://ukd.edu.ua/sites/default/files/2021-03/%D0%9F%D1%80_%D0%A4%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%B8%D0%86%D0%86%D0%86%20%D0%BA%D1%83%D1%80%D1%81_%D0%B1%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%B0%D0%B2%D1%80_2020.pdf	13 (2)	0.06 %
98	https://www.slideshare.net/vinayprabhakar12/performance-with-telecom-aircle-year-2014	13 (2)	0.06 %
99	https://core.ac.uk/download/pdf/289222644.pdf	13 (1)	0.06 %
100	http://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Blashchuk_Petyk_13_end.pdf	12 (1)	0.05 %
101	https://vk.com/wall282036021?offset=40	12 (1)	0.05 %
102	http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/9751/1/%D0%9A%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%84%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B0%20%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B0.pdf	12 (2)	0.05 %
103	https://revolution.allbest.ru/finance/00335431_0.html	12 (2)	0.05 %
104	https://myreferatik.in.ua/work/8237061/metodiki-ocinki-finansovogo-stanu-bankiv	12 (1)	0.05 %
105	http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/11976/1/%D0%91%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D1%96%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0%20%20%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf	11 (2)	0.05 %
106	http://www.archive.org/stream/unitedstatesint00servgoog/unitedstatesint00servgoog_djvu.txt	11 (1)	0.05 %
107	https://revolution.allbest.ru/bank/00240255_0.html	11 (1)	0.05 %
108	http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/download/1318/1322	10 (1)	0.05 %
109	http://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/2808/16.pdf?sequence=1	10 (1)	0.05 %
110	http://znau.edu.ua/images/public_document/2020/%D0%B1%D1%83%D1%85/%D0%A1%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%81%D1%8C%D0%BA%D1%96%20%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D1%96%20%D1%87%D0%B8%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_2019.pdf	10 (1)	0.05 %
111	https://www.KazEdu.kz/referat/126522/2	9 (1)	0.04 %
112	https://knowledge.allbest.ru/bank/3c0a65625b3ac68b4d53a88421316c26_1.html	9 (1)	0.04 %
113	https://docplayer.net/84479140-U-nomeri-ekonomichnij-forum-2-2014-zmist.html	9 (1)	0.04 %
114	https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/49629/13/zaiets_udoskonalennia_mekhania_zmu_upravlinnia.pdf	9 (1)	0.04 %
115	https://en.otpbank.com.ua/upload/medialibrary/90d/1Q21.pdf	8 (1)	0.04 %
116	https://docplayer.net/82965531-Stanko-roman-volodimirovich-finansova-stiykist-komercijnogo-banku-ta-mehanizm-yiji-zabezpechennya.html	8 (1)	0.04 %
117	http://visnyk-ekon.uzhnu.edu.ua/article/download/130424/126039	7 (1)	0.03 %

118	http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nvkhdu_en_2014_8(3)_49.pdf	6 (1)	0.03 %
119	http://mir.zavantag.com/bank/6388/index.html?page=3	6 (1)	0.03 %
120	http://msu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/05/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D1%82%D0%B5%D0%B7-2018.pdf	5 (1)	0.02 %
121	http://visnuk-archiv.ubs.edu.ua/article/download/34754/31626	5 (1)	0.02 %

Список прийнятих фрагментів (немає прийнятих фрагментів)

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	ЗМІСТ	КІЛЬКІСТЬ ОДНАКОВИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)
------------------	-------	---------------------------------------

---